

ପ୍ରଥମ-ଉପମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣର ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱପ୍ନକ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ମତେ ସେହି ମନ୍ତ୍ରଣର ଦଖଲରେ ଥିବା ୧୦୫
 ବର୍ଗମାଇଲ ଭୂମି ଜମାବ ଦେଉଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ
 ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ସହର ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର
 ସହରର କେତେକ ଭୂମି ଜମାବ ହୋଇଥିଲା ।
 ସୁଖ ମନ୍ତ୍ରଣର ଭୂମି ଜମାବର ଶରଣ ମନ୍ତ୍ରଣର
 ମାଲିକ ଦେବେ । ସେ ଶରଣ ଛାଡ଼ି ସରକାର
 ଶରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମାବ ଶରଣ ଫଳନ ୫୨-
 ହଜାର ୩୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ
 ୫ ହଜାର ୩୯ ବର୍ଗମାଇଲ ଜମାବ ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ଜମାବ ଶରଣ ମାଲିକ ପ୍ରତି ୧୮୯୫
 ଶହ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମତ୍ତସାହେବ ୨୩ ଜଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ
 ସାହାଯ୍ୟରେ କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଏହି ଦୁଇ
 ଜଗର ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସୁରୁଲିପି କାର୍ଯ୍ୟର
 ଉଦ୍ଦାୟନ ଏବଂ ଉତ୍ତରୀ ଲିଖିତେ ଅଧିକ-
 କ୍ଷେପନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ ହୋଇଗାରେ ବୃଦ୍ଧି
 ବର୍ଗରେ ଶେଷ କରାବାରୁ ଇଡ଼ା ଭରଣଲେ ।
 ସୁରୁଲିପି କାର୍ଯ୍ୟ ତତ୍ତଳ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ହୋଇ
 ଅଛି । ମାତ୍ର ଅଧିକକ୍ଷେପନ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର-
 ରେ ଯାହା ହୋଇଅଛି ତତକରେ ତହିଁର
 ଅଧେ ପ୍ରକା ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତବର୍ଷ ୧୯୨୭
 ଅଧିକାରୀ ୧୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଡ଼ା ଅଧିକ-
 କ୍ଷେପନ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ୧୨୩ ଶ
 ଅଧିକାରୀ ଦେବଳ ଫଳନ ୧୨ ହଜାର ଡ଼ା
 ଶହରାଳି କରୁଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରର ବର୍ଗ-
 ଶ୍ରମାରେ ବଡ଼କର ବର୍ଗଶ୍ରମ ଅପେକ୍ଷା ଯୋ-
 ଶ୍ୟକର ଦେଖା ଗଲେ । ଯାହା ହେଉ ଏଣିକି
 ତତ୍ତଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବାରୁ ମାଲିକର ଛୋ-
 ଟକଣ ଅଛି ତହିଁ ଉତ୍ତରୀ ଲିଖିତେ ମାତ୍ର
 ଛା । ଯାହା ହେଉ ୪୨ ଲକ୍ଷ ଡ଼ା ଅଧିକକ୍ଷେ-
 ପନ ହୋଇଗାଉ ବାକୀ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଡ଼ା ଅଛି ।

ଜମାବର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଟେଲର ସା-
 ହେବ କିମ୍ପା ହୋଇଥିଲେ । ସେ ବର୍ଷକର
 କଟକ ବାଣସ୍ୟାବ ପରୁଗଜାଳ ୪୯ ମୌଜାର
 କଟକର ତତକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ୩୨ ମୌଜାର
 ଉତ୍ତର କର କାର୍ଯ୍ୟ ଭରଣଅଛନ୍ତି । ଏହି ୩୨ ମୌ-
 ଜାରେ ୧୫୩୦ ଶ ରଜତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳା ୪ ୨୩୮୪୯ କାରୁ
 ୫ ୧୦୫୩ ରୁ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ

୫୩୩୩୩ ପ୍ରାୟ ୫୦୫ ଶତକା ବୁଦ୍ଧି ଦେବାଇ
 ଜଣାଯାଏ । ଗତ ବନୋବସ୍ତୁ ଅନେକ ବର୍ଷ
 ପୂର୍ବେ ହୋଇଥିବାରୁ କ୍ଷେପଣ ସୁରୁତାନ ପ୍ରକାଶ
 ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ଥିବା ଏବଂ ପ୍ରକାଶରୁ ଅନେକ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସହଜ ନ ଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଜମା-
 ବନ କାର୍ଯ୍ୟ ବଳୁ ବଢ଼ିବ ଦେବ ବୋଲି ତା-
 ଇନ୍ଦ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଶାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଅତି ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନକୃଷ୍ଣ
 ବାନାର୍ଯ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତର ଅଠ ପରଗଣାର ଉତ୍ତ-
 ରମାନଙ୍କ ଗାଲିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ତହିଁରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ସିକମି ଲେଉ ଛାଡ଼ି ୨ ଲକ୍ଷ
 ରଜତର ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାସ ଦେଉଛନ୍ତି ଆଜି ଓ
 ଦଖଲ ସୁରୁତାନ ପ୍ରକା ଅଛନ୍ତି । ଅତି ଜଣେ
 ଅଧିକାରୀ କେବଳ ମୋଦକମା କିମ୍ପା କରବା-
 ରେ କିମ୍ପା ଥିଲେ । ମାଲିକର ଛୋଟକଣ
 ଦେବତା କରନ୍ତି ବ ବୃଦ୍ଧି ବର୍ଷରେ ଅଧିକ
 ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା । ବନୋବସ୍ତୁ ବା-

କିମ୍ପା ବର୍ଷରେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର
 କିମ୍ପା ବର୍ଷରେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନୋ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୮ ହଜାର ୩୨୦ ଟଙ୍କା
 ଏବଂ ଜମାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ତରରୁ ମତେ
 ୧ ଲକ୍ଷ ୫୨ ହଜାର ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଶରଣ
 ହୋଇଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଜମାବ ବନୋବସ୍ତୁ-
 ରେ ଶ୍ରୀମତ ୧୫ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ୨୨୦ ଟଙ୍କା
 ଶରଣ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍ତରରୁ କିମ୍ପା ପ୍ରକାଶ ସେ
 ଶରଣରେ ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଗ୍ର ଶେଷ
 କରାବାରୁ ଦଳ ସହବାକ ମାତ୍ର ତାହା ଦେବାର
 ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଗ୍ର ବା ଶରଣରେ
 ଦେଉ ସେଥିମାନ ଲେବେ ବସ୍ତୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ପ୍ରକା ଜମାବର କିମ୍ପା ଅ-
 ଧିକି କେଉଁ ପ୍ରକାର ଜମି ଓ ସୁରୁତାନ ପ୍ରକାର
 ଶରଣ କେଉଁ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଜାଣି-
 ବାରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଉପୋକ୍ତରେ ତହିଁର
 ଉତ୍ତର କିମ୍ପା ହେବାରୁ ଲେବକର ଅଧା
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗତ ସାର ଦେବେଳେ ଏ ଜଗର ଦେଲକା ବନୋବସ୍ତୁ
 ୫୩୩୩୩ ବନ ଶୋଭାପାଳୀ ହୋଇଗାଉ ଏଣିକି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
 ଦେବାରୁ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକାରୀ ହାତ ।

ଗତ ବନୋବସ୍ତୁ ସହରେ ଦେବେଳେ ପ୍ରକାଶ
 ସାହେବ ମାଲିକମାନା ଶେଷ କଲେ । ପ୍ରକାଶ ସାହେବ
 ଏଠାର ଜଣେ ସୁରୁତାନ, ବସ୍ତୁ ଗ୍ରାସ ୧୮୦ ଟଙ୍କା
 କର୍ମଚାରୀ ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚ ଅନେକର ଶିଶୁ ଚୋରପଲେ
 ଏବଂ ବ ଦେବେଳେ ତାହାକର ଦେବେ ସହାୟତା ଦେଲ ।
 ତାହାକ ମୃତ୍ୟୁରେ ଅନେକ ଦେବ ହାତେ ଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମଚାରୀ ଏ ନରକର ସ୍ୱାଧିନ କର ଅଛି । ଦୋଷ
 ଶରୀର ଦେବେଳେ ହୋଇବ ନାହିଁ ।

ଏ ଜଗର ଦେବେଳେ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ବନ ଶୋଭା-
 ବାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ସାଧ୍ୟ ଶେଷ ଦେଲ । ବନୋ-
 ବସ୍ତୁର ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସମାପ୍ତେ ଅଧିକ ହୋଇ-
 ଥିବ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଶେରୀ ବୁଦ୍ଧିରୁ ବନ ଅପକାର ମୁଦରର ମତା-
 ପ୍ରକାଶ ଦେବେଳେ ମୋଲି ପରିବସ୍ତୁ ଦେଲ ହୁଏତଦେ
 ଦୋକାଣ ଅଧିକ ଠିକାଦେବା ବନୋବସ୍ତୁ ଅଧିକ ବସ୍ତୁ-
 ରରେ ହତମାସ ଜମିର ସହାୟତା ଦେଲ ଦେଲ ନ
 ଗାଲ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରରେ ବାସ ବହୁତକା ବସ୍ତୁ ବସ୍ତୁଦେ ଗତି-
 ବାରେ ଉତ୍ତର ଦେବେଳେ ସହବାକ ସୁରୁତାନ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରମତେ
 ତାହା ମାଲିକେ ବନୋବସ୍ତୁ ଅଧିକ ବ ୧୧୧ ଡ଼ା ଅଧିକାରେ
 ଉତ୍ତରରେ ମତକମା ଦାସର ହୋଇ ଦେବେଳେ ହୁଏତ
 ସମସ୍ତ ଜମିର ବନୋବସ୍ତୁ ଅଧିକ ହୋଇ ଦେବେଳେ ହୁଏତ
 ସହ ବାସକାର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ଦେଲକା ପ୍ରକାଶ କୁଟମର ମୋଲିକ ବାସକାର
 ବୁଦ୍ଧିର ୧୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ବନୋବସ୍ତୁ ଗାଲୁ ଉଚ୍ଚ
 ମୋଲିକ ବିଶାଳ ମତକଦା ଦେବେଳେ ମାଲିକମାନଙ୍କ
 ଅପକାର ସୁରୁତାନରୁ ଧୂର ଓ ତାହା ଗର ଉତ୍ତରରେ
 ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ସୁରୁତାନ ଦେବେଳେ ମତକଦା
 ଦେବେଳେ ମତକମା ବନୋବସ୍ତୁ ଅଧିକ ହୋଇ ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ମତକଦା ଦେବେଳେ

ଗତକମ ମାସ ତା ୧୯ ଉପମା H. C. B. ଦୁଇ
 ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ବନୋବସ୍ତୁ ।

ବନୋବସ୍ତୁ ବନୋବସ୍ତୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଶୋଭା ସାହେବ ମେ
 ମାତ ତା ୮ ଦେବେଳେ ୧୧ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ମତକମା ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମୁଦରୀ ଏଠା ସୁରୁତାନ ଦେବେଳେ
 ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବେଳେ ବନୋବସ୍ତୁ

ମୂର୍ତ୍ତିକ ସାମାନ୍ୟ ଜାଣି ।
 ପୁଣି କହା ବଲ୍ଲବସା,
 ଆଉ ମୁଁ ଉତ୍ତର କୋଣେ ରତେ ମୋର ପୁର
 ଶିଖିଲ ଘାଣିକ ତୁମ୍ଭେ ! !
 ନାଶପ୍ରାଣେ କ ସମ୍ଭବେ,
 କ ଦେଲ ତୋରିକ ଅଜ ହୁଦୟ ତୁମ୍ଭେ ?
 ପୁଣି ମୋର ଏହିକାଣୀ
 ଦସଲ ଧରଣୀ ପୁଣି,
 ମାରିବେ ତୁମେମାନା ପୁଣି ବରେ ସୁଧାକର !
 କ ଦେବ ତୁମ୍ଭକୁ ଅଜ କ ଅଛ ମୋଦର ?
 ଛ
 କ ତେବ ତୁମ୍ଭକୁ ଧକ୍ କ ଅଛ ମୋଦର ?
 ଏ ମୋର ସର୍ବାମ ପ୍ରାଣେ,
 ଅର୍ଥମ ଅତନ୍ତ୍ର ଜିନେ,
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରାଣରେ ଅଜ ଦେଖ ଦେ ପ୍ରାଣର
 ଏ ଅସଦ୍‌ବୁଝ ଶ୍ରୀତି,
 କୋମଳ, ବିମଳ, ଶାନ୍ତି,
 ଲହ ପ୍ରାଣେ ଯାହା ଲବ ଚରଣାମା ନର ।
 ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ଧନସଖା,
 ନୁହଇ ମୋଦର ଏକା,
 ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ଧନ ସବଦୟ ବୁଝାଣିର;
 ମହନା ପ୍ରଭୃତେ ଯାଉ ଅଜ ସୁଧାକର ।

ଶ୍ରୀମତୀ—

ଲେଖପାତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ମୋହନୀମାତା ବିଦ୍ୟାଳୟ	ଠେକାଲ	୫ ୨୯
କାନ୍ତ ଭୋଗ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	କଟକ	୫ ୩୯
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ	"	୫ ୯୯
ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର	"	୫ ୯୯
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର	"	୫ ୯୯
ଦେବ ଚରଣଚନ୍ଦ୍ର	ଉତ୍ତରା	୫ ୩୯
କାନ୍ତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	କଟକ	୫ ୯୯
କୌଣିନୀଚରଣ ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀ	୫ ୩୯
ପୀତାମ୍ବର ଦାସ	କୌଣିନୀ	୫ ୯୯
କଳେଘୋଷର ଦୋଷ	କାନ୍ତକପା	୫ ୯୯
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଚନ୍ଦ୍ର କୌଣିନୀ	କଟକ	୫ ୩୯
କୋଷାଳଚରଣ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର	"	୫ ୩୯
ପଦ୍ମନାଭ ଦାସ	"	୫ ୩୯
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚରଣଚରଣ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	୫ ୩୯
କୌଣିନୀ କାନ୍ତକପାଳ ଦାସ	କଟକ	୫ ୩୯
ନେତ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"	୫ ୩୯
ଏ. ଚ. ଚରଣ ମାଧବ	କଟକ	୫ ୯୯
କାନ୍ତ ପ୍ରମୁଦସାହୁ	"	୫ ୩୯
କଳକର ଦୋଷ	"	୫ ୩୯
ନକରାଜ ମିତ୍ର	"	୫ ୩୯
କମଳାକର ସାମନ୍ତ	କଟକ	୫ ୩୯
କମଳାକର ଦାସ	ମୁମୂକ	୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲରେ ତଳତ ବର୍ଷ
 ସତ୍ୟରେ ମୋ ୯ ୫ ବୃତ୍ତି ଖାଲି ଅଛି, ଅଧ୍ୟାପକ
 ନେତ୍ର କାଳକପାଳେ ଅପଣା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର
 ସହଜ ଆସନା ଜୁନ ମାସ ତା ୨ ରଖରେ
 କଟକ ଜେଜେରଲ ଦଫ୍ଟରାଳରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେଲେ ମନୋମାଳ କନ୍ୟାବିବେ । ପ୍ରକାଶ
 ଆଉ କ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବେଶିକା ଓ ମାଲ
 ନର ପଢ଼ାଣାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଓକ୍ଟୋବରୀ ଦୋଇ
 ଥିବେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ
 କନ୍ୟାବିବେ । ଲଭ ।
 J. M. ZORAB
 ସୁପରଜେଣ୍ଟେଣ୍ଟ
 ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲ କଟକ

NOTICE.

Three scholarships of Rs. 20 each tenable for 4 years at the Civil Engineering College, Sibpur, will be given by the Cuttack District Board. Candidates must furnish proof that they have passed the F. A. Examination of the Calcutta University or the B. A. Examination in the B course and have proficiency in mathematics, and that they are natives of Orissa. The age of the candidates who have passed the F. A. Examination must be under 21 years, and that of the candidates who have passed the B. A. Examination under 23 years. The candidates will have to give guarantee that they shall study continually for 4 years. The scholarships are liable to be drawn on report of progress and character from the Principal. The applications are to be made to the Chairman, District Board Cuttack, up to the 27th instant.

Cuttack Dist. Bd's office. } J. O. CHUNDER,
 16-5-95. } Vice Chairman.

ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦେବ କୁର ବାଳବୋଧ
 ବ୍ୟାବହାର ଓ ଶୁଭଲକ୍ଷଣମାଳା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଉପାଦାନ
 ଓକ୍ଟୋବରୀ ନୂତନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୁତନ ! ନୁତନ !! ନୁତନ !!!
 ବୁଝାଣିତୁଗୋଲ ।
 ଦ୍ୱର ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ପାଦ
 ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ।
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

NOTICE

THE DWIBHASI.
 SECOND EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE.
 To be had of the Printing Company Cuttack.
 Price four annas.

ଦ୍ୱିଭାଷୀ ।

୨ୟ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।
 ଜଗନ୍ନାଥବାସକ ବିଭକ୍ତ, ସେହି ଏକାଦଶ-
 ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପାଦନରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ହୋଇ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରଚାରର ଦୋଇ
 ଅସମ୍ଭବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର
 ନୂତନସଂସ୍କରଣ ବାହାରଅଛି । ସେହି ପ୍ରକାଶନ
 ସମ୍ପର୍କ ସହିତ ବିଶେଷ ଅନେକ ଧୂଳି ଚାନ୍ଦା
 ସଂଶୋଧନ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର ଏକ
 ଶ୍ଳୋକ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରାଣମୂଳେ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ
 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଅଛି । ଅତି ଶୁଭଦେବତାକୁ
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟମାନେ କୌଣସିକାଳରେ, ସର୍ବତ୍ର ମହା-
 ଦେବୀ ଗଙ୍ଗାକାଳରେ ଭାଗବତ ଶ୍ରବଣ କରୁଥିବା
 କରୁଥିବାର ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ ଶୁଭକ

ବିକ୍ରମ ଚନ୍ଦ୍ର

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ପାଦକତ୍ୱିକା ।

ପୃ ୩୦ ବ
ପ୍ର ୨୧ ଖ

ପା ୨୫ ରୁପ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ୧୮୫୫ ମସିହା । ପୂ ୩ ୧୦ କ ଚୋଷ୍ଟ ସହ ୧୯୦୨ ସାଲ ସମ୍ପାଦକ ।

ଅଗ୍ର ନାମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୩
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫୭

ଓଲ ଉଠା ଓ ବସନ୍ତ ଶେଷର ଉପଦ୍ରବ
ଭରଣାରେ ଅବଧି ରହି ଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ
ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଦୂର ସମ୍ଭାରଣରେ
ମାତି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ନଗରର ଗୁରୁଅଙ୍ଗେ
ଭଗର ଖାର୍ଚ୍ଚନ ଦେଇ ଅଛି । ଦରି ତାମ ବସଦ
କାଳରେ ଏବ ମାତ୍ର ସହାୟ ।

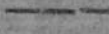

ଉତ୍ତରାଳ ସୁଦ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଥିବା ସେନାମାନେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସୁଦ୍ଧ ନୌଷଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ପୂର୍ବକ କୁଳନାୟକା ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର ଥିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
କର ମହାମାଳ୍ୟ ସେନାପତିମାନଙ୍କର ବିଶେଷ
ପ୍ରସଂସା କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାମାଳ୍ୟ ମହର୍ଷିର
ଦେନବେଳ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଚଳିବ ଦୋର ସେହି
ସେନାବର୍ଗକୁ ମା ୨ ସର ଦେବତା ସୁରମାର
ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରବାରୁ ବଳପ୍ରସ୍ତୁ ଶକ୍ତିଗଣ
ସେନେଷେଷ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରି ଅଛନ୍ତି ।

‘ଦୋଷ’ ସମ୍ପାଦକତ୍ୱରେ ଥାଠ କଲୁ ଓ ଅନ୍ୟ
ତର ଦେଲ ତାହା ନଗରରେ ଓଲ ଉଠା
ବଶେଷ ମାତିଥିଲା । ଏକଦିନ ନଗରର ଉପା
ଶ୍ରୀକରୁ ୭୦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାରଣ କାହାରି ସମସ୍ତ
କର ଏକ ସ୍ତାଳରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମାସେଦ ସହର
ଦୂର ସମ୍ଭାରଣ କରବାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଫଳ ସୁରୁପ
ବସ୍ତୁର ପଦନ ସହର ଏମନ୍ତ ଏକ ଅନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି

ଦେଲ ଯେ ଏକାଦେଲରେ ସତରକୁ ଯୋଗ-
ନେଇ ଗଲ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀକାର୍ତ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଗଣନାକୁସାରେ ତ
କର ମାସ ତା ୨୭ ରଖିତାରୁ ତା ୩୦ ରଖ
ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ତା ୩୧ ରଖରେ ଧମାଳ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି ଦେବ । ତା ୪ ରଖ ଜୁନରେ ଅ-
ନେକ ସ୍ଥାନରେ ବୃଷ୍ଟି ଦେବ । ତା ୭ ରଖ
ଜୁନରେ ସମୁଦ୍ଧରେ ବାସୁଭରଣ ଉଠି ବଡ଼
ତୋପାନ ଦେବାର ସମ୍ପାଦକ । ଜୁନ ମାସ
ତା ୭ ରଖିତାରୁ ତା ୧୨ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ତୌ-
ଦଗା ବୃଷ୍ଟି ଦେବ । ଏଥକୁ ଜୁନ ତା ୧୨ ର-
ଖରେ ପଥମରୁ ଶତକାରୁ ସାହେବଙ୍କ ଗଣନା
ଦେଖାୟ ଗଣନା ସଙ୍ଗେ ଐକ୍ୟ ଦେଇ ଅଛି ।

କର୍ମାବଳର ମତ ମେଳସମ୍ପରରେ ସମ୍ପ୍ରପତା
ସ୍ୱାକାଳ ନାମରେ ଗୁରୁତର ସରସୋବମାନ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଶକ୍ତି ଅସ୍ତ୍ରଦୋର ଅଗ୍ର ଏ
ନଗରରେ ଥିଲେ ଏକ ତାହାକୁ ଜବାବ
ଦଲବ ହୋଇଥିଲା । ନିକଟମାସ ତା ୧୫ରୁରେ
ଶକ୍ତି ମହୋଦୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜବାବ ଦାଖଲ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ବିଶ୍ୱସ୍ତ୍ୟକରେ ଅଛି । ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଅନନ୍ଦ
ସହର ଅବତର ଦେଲୁ ଯେ ଶେଷ ନିମନ୍ତେ

ପୂର୍ବରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ଶସ୍ତ୍ରପତା ସକା ଅସ୍ତ୍ରଣା ଗଢ଼ିଲୁ ଫେର ସାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଅନ୍ୟତର ଗଢ଼ରେ ରହି
ରକା ପୁଳବାର ଏ ନଗରକୁ ଫେରୁ ଅସିବେ ।
ଯାହା ଦେଇ ସକା ଅସ୍ତ୍ରଣା ଗଢ଼ିଲୁ ଫେର ସାଇ
ଅନୁମତି ପାଇବାରୁ ଅନୁମତି ଦେଇଅଛି ଯେ
ଚାହାନ୍ତି ପ୍ରତି ଯେପରିମାତ୍ର ସନେଦ ହୋଇଥିଲ
ଚାହାନ୍ତି ଉତ୍ତର ଦୁଷ୍ଟିରେ ସେ ପରିମାତ୍ର ରହି-
ଥାଇ ନାହିଁ । ଶେଷ ନିମନ୍ତେ ଯାହା ଦେବ ଅନ୍ୟ
କାଳରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇବ ।

ଉତ୍ତରଗଜ ଅନୁର୍ଣ୍ଣତ ଗଢ଼ିକାର ମାହାରର
ଫୋଲଟେର ଏକଥ ସାହେବ ତରତ ମାସ
ତା ୨ ରଖରେ ବାମସ୍ତ୍ରର ସକାଧାର ଦେବ-
ଶକ୍ତରେ ବିଶ୍ୱଜନ ଦୋର ଭନଦନ ରହି-
ଥିଲେ । ସକାଳର ଦତେଷ ଦେଲ ସକାସ
ତାଳୁରଖାତା ସ୍ତ୍ରୁତ ସରସର୍ବନ କର ସନ୍ତୋଷ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରବାର ସ୍ତ୍ରୀମୟ ସମାଦ ପସରୁ ଅନ୍ୟ
ଗର ଦେଲୁ । ସେଠା ସୁରର ବାସିକ ପୁରସ୍ତାବ
ବଦଳାପେ ହୋଇଥିବା ସକ୍ତରେ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ସରସରର କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ପାକୁ କର
ସେଠାରେ ଯେଉଁ କରୁତା ସୁଦାନ କଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ
ସୁମାକର ବଶେଷ ପ୍ରସଂସା କଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବସ୍ତୁମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ବାମସ୍ତ୍ରରେ

ଉତ୍କଳ ସୁଲକ୍ଷଣା ଏବଂ ସେହି ସୁଲକ୍ଷଣରେ ଯୁକ୍ତସ୍ୱରୂପ
 ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପହଞ୍ଚି କର-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତାମସ୍ତ୍ରୀର
 ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାମାରମ୍ଭକୁ ସମ୍ଭବପୂର୍ବକ ଦୂରନ ବଳକା-
 ମାର ସୁଲକ୍ଷଣ ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ପଠାଇବାର
 ଅବସ୍ୟତା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅତୀତ ପ୍ରଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭୁବନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
 ଏକ ମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ତିନିମାସ ଦେଇ ପଞ୍ଚି
 ବିସ୍ତାରିତ ହେବାରୁ ଭୁବନା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁନବୀର
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଭବନା ନିମନ୍ତେ ବିସ୍ତାର ଅନୁରୋଧ
 କଲେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗ୍ୟ
 ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦ୍ୟା ଘଟଣା ଘଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦଳ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ମାତ୍ର ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥି
 ମତେ ଅତି ଥରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ହେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିମନ୍ତେ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସେହି ଦିନ ଗୋପନ-
 ରେ କଳ୍ପକଳା ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେ । କୁମାର
 ବର ଏ ପ୍ରକାର ଅଜ୍ଞାନ ମୂଳରେ ସଜାଜ ମନ-
 ରେ ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ କଳ୍ପକଳା ହୋଇଥିଲା କି
 ସେ କୁମାରକୁ ପୁସ୍ତକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବ୍ୟସ୍ତ କରିବାପାଇଁ ଚାହାନ୍ତି ମୂଳର କାରଣ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସ୍ୱରୂପ
 ସେ ଅପରା ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବକ ଚାହାନ୍ତି ସ
 କରଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାହାନ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ନୁ । ଏ ଗୋଟିଏ ସୁଲକ୍ଷଣ ।

ଉତ୍କଳସମିତୀ ଏକାକୀର ଗଠନାତ ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ
 ଗୋଟିଏକି ଏକକ ସାଦେବ ସେଦଳ ତାମସ୍ତ୍ରୀ
 ସୁଲକ୍ଷଣ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରସାରଣ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ୱରୂପ ସେହି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କର-
 ଥିଲେ ତହିଁରେ କହିଥିଲେ କି ଅପେ ଓଡ଼ିଆ
 ଭାଷା ନ ଜାଣି ଏବଂ ହିନ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ କଳ୍ପକଳା ଧାରଣ
 କୋଡ଼ି । ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁର କଳ୍ପକଳା ଧାରଣରେ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଆ
 ବା ହିନ୍ଦୀରେ ବହୁକାଳ ନିମନ୍ତେ ଏକେ ଧାରଣକାରୀ
 ଅଟା କଳ୍ପକଳା ନ ଯାରେ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ
 ଅଧୀନସ୍ତ୍ର ଚଳନାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାରରେ ଓଡ଼ିଆ
 ରହି ଅଟେ । ଲେଖକଙ୍କ ଭାଷା କି ଜାଣିବା
 ପ୍ରକାର ସେମାନଙ୍କର ଅନୁର ଓ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦୃଷ୍ଟି-
 କାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଅଛନ୍ତି କି ନା ଏକପ୍ରକାର
 ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି । ସାଦେବ ମହୋଦୟ

ତାମସ୍ତ୍ରୀର ଉତ୍କଳ ଗଠନାତକୁ ବିସ୍ତରମାନ
 ଦେବା କାଳରେ ଗ୍ରନ୍ଥା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ
 ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କ ଦେବା ଓ ସେ
 ବିଷୟରେ ତାହାଙ୍କର ମତାମତ ଜାଣିବାର
 କେଣ୍ଡା ନ ଦେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳ ଗଠନାତଙ୍କ ବ୍ୟୟ ବାବୁ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅନେକ ସୁଦୀର ଦେବାକୁ
 ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ
 ଉପେକ୍ଷା କରିବାର କଥା ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ଅଧିକ
 କାଳ ଦେବ ଉଦୟ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳ
 ସମାଧରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ସେହି ସ୍ୱ-
 କଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟର ଗଠିତ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ
 ନିର୍ଜି ଓ ଏଲବାଇ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସଦରେ ହେଉ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ସାଧନ ବାଧ୍ୟ
 ନିକାହ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଷୟ
 ଓ ବାଧ୍ୟ ନିକାହ ବିଭାଗ ଏବଂ ସେହି ବିଷୟ-
 ଗରେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉ ଅଛି ଏହି
 ସମ୍ପର୍କ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବେ ଏବଂ ବର୍ଷ
 କି ଓ ଉତ୍କଳ ଗଠନାତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତହିଁ-
 ର ବିଭାଗ କର ଦେବେ । ବିଷୟ ସୁଅର
 କଳ୍ପକଳାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ସେହିମାନେ ଯୋଗ୍ୟ
 ଲେଖକ ଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଟା ହେଉ
 ଅଛି । ବାଧ୍ୟକାରୀ ଘଟିବ କ୍ରମେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇବ ।

ଦେଖାଯୁ ଲେଖକ କେତେକରେ ବର୍ଷକାଳେ
 ଗୋଟିଏ ନୂଆ ରୂପକାର କଳ ବିସ୍ତାରକାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଥମେ ସନ ୧୮୮୧ ଖାଲରେ ରାଜ୍ୟ
 ପୁର ବିଧାନଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉଦୟ ହୋଇଥିଲା ।
 ସେଠାରେ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇ ନ ଯାଉ-
 ବାରୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁମୋଦନ କରବାର
 ହୋଇ ଦେଖିଲେ ଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାହା-
 ଯ୍ୟରେ ଦେଖିଲେ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ଜାମରେ ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ଶ୍ରୀରମପୁରର
 ନିକଟ ମାହେଶ୍ୱରୀମତ୍ର ପ୍ରାମର ଗଠନାତଙ୍କରେ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ତତକାଳର ଶା ୪ ଉପରେ
 ବାଧ୍ୟକାରୀ ହେଲ । ଦାଉରୋଟିର ପ୍ରଥମ
 ଶ୍ରୀ ସରୁ କୁମାର ପାଣ୍ଡବମହାଦେବ ବାଧ୍ୟକାରୀ
 ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିଲେ । ଅପେକ୍ଷାକେ
 ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତାମତମାନାତରୁ । ବ୍ୟକ୍ତି-
 ମାନେ ବିଭିନ୍ନଭାବ ଅଧିକ ଅଧିକ ବରଣ

ଏବଂ ବିଭିନ୍ନଭାବ ଅଧିକ ଅଧିକ ଏମାନଙ୍କ
 ଘରେ ଦୁଃଖ । ଯେବେ ସେମାନେ ସୁଦେଖାଯୁ
 କଳକାର ନୂଆ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହେବେ ତେବେ ବିକାଳର ଲଭ ଏବଂ
 ଦେଖର ଶ୍ରୀକି ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅଧିକାରୀ ବିଭିନ୍ନ
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟା-
 କାର ଅପରାଜ କାଳରେ ଏ ନଗରର ଦୁଇଜଣ
 ମାନ ବିଦ୍ୟାଳୟକଳେ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ମହତ୍ତ୍ୱ
 ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶନାତଙ୍କର ନିମନ୍ତେ ଏକଟଙ୍କା
 ଠାରୁ ମୁରୁଅଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନଗଣର ଟିକଟ
 ଧାରଣ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପଦ ଦର୍ଶକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଉଦୟ କୁପ୍ରେ ଏ
 କଳକାର ମାନମାନେ କିମ୍ପା ଲଭ କରବୋଧି-
 ଟଙ୍କା ଲେଖା ଏ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ମାତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ଫର କ୍ରମରେ କେତେକ ମତାମତର ଶୁଣିଯାଏ ।
 ସାଦା କେତେ କେତାମାନେ ବାଜା ବଜାଇ
 ଭବର ଉପେକ୍ଷକ ଅପରା ମଧ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ
 କଲେ । ଏମଗରଭାସିବର ମହତ୍ତ୍ୱକରେ
 ବିମେଷ ଅନୁରା । ସୁଦେବ କାରୁ ଲୋକକଳେ
 ବସ୍ତୁକ କରଣାତରେ ଉତ୍କଳର କାଳା ପ୍ରାକର
 ମାନମାନେ ଏ କଳକାରୁ ଅଧିକଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ତାହାଙ୍କର ଅନୁମୋଦନର ବିଷୟ ପ୍ରକାର କଳକର
 ବାଧ୍ୟମାନେ ଟିକଟ ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା କୁପ୍ରେ ପ୍ରଦର୍ଶ-
 ନର ଉପେକ୍ଷା ପୁର କରବାକୁ ସମ୍ପଦ ହେଉ
 ଅଛି ସେ ଏକିକ ମହତ୍ତ୍ୱକାରୀ ସହକ ହେବ
 ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର କାଳ ଓ ବିଭିନ୍ନଗଣ ଉତ୍କଳର
 କର୍ମ କଳାକ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେହି ନୂତନ
 କଳ୍ପକାରୀ କାଳ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ବଚାନ
 ହୋଇଅଛି କି ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କର ପିଇବା
 ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ସୁସରଗୀକୁ ନୀଳ କଳ
 ଦେଲେ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ କର ଦେବାକୁ ଦେବ
 ନାହିଁ । ସବ କଳ୍ପ କଳ କୌଣସି ବିଭିନ୍ନକାର୍ଯ୍ୟ
 ବା ପସର ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ ତେବେ
 କର ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଏକକାର ଲେଖମା
 କର ପ୍ରକାର ଉପକାର ସାଧନ ଦେବ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର କାଳଦ୍ୱାରା ଲେଖମାନଙ୍କର
 ଏକକ ଉପକାର ଦେଉଅଛି ସେ ଲେଖକ
 ସନ ଓ ସାଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାର କଳ ପାଇ

ଅଛନ୍ତି ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ବ୍ୟାପାରର ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଅଛି । କାଳ ଯୋଗୁଁ ଲୋକମାନଙ୍କର
 ଯେତେ ବସ୍ତୁ ସଂଗୃହଣ କେବଳ ଏହି ଉପକାର
 ସୁରକ୍ଷା ତରଳ ବାଦ୍ୟା ପାସୋହିବାକୁ ଦେଉଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୀଳ ଶୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକେ
 ଶୁଣିବନ ନିମନ୍ତେ ବିକା ବରରେ ମନଏ
 ଲେଖାଏଁ ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖି ପାରିବେ,
 ଏଥିପାଇଁ ମର ଶୂନ୍ୟ ରହିଥିବ ଅପମାନଙ୍କର
 ବୃଦ୍ଧ ଗୁଣ ।

ଦେନାପତ୍ରା ବଳଦେବ ଜନ୍ମକ ମଠର ମଦନ୍ତ
 ଏବଂ ବସିଣୀ ମଧ୍ୟରେ ପୁତ୍ରୀ ବଦାଦ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛି । ମଦନ୍ତ ରାଜା ଗୁମାସ୍ତକଦାସ
 କରକତା କାଳକୋଷରେ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି କି
 ବସିଣୀ ପରିବାରର ବୋଧ ନାମକ ଏକବ୍ୟ-
 କ୍ତିରୁ ବନାଜାମିନରେ ମାନେଜର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି
 ବାଦାକୁ ଓଷଲ ଉଦ୍‌ପେଲର ଭାବ ଦେଲେ ମାତ୍ର
 ଏ ବନୋକସୁ ମଦନ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ନି ଆସିବାରୁ
 ସେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଓଷଲ ଉଦ୍‌ପେଲ ବନ କରି
 ଦେଲେ । ମାନେଜର ପୁଅ ତ୍ରେପୁଣୀ କଲେ-
 ବୁରଂକ ଲୋକ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ୍ରେପୁଣୀ ମଧ୍ୟ
 ତାହାର ମୁରବି ଅଛନ୍ତି । ମାନେଜର ଓ ତ୍ରେପୁ-
 ଣୀ ବାବୁ ମାନେଜରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ନ
 ଦେବା କାରଣ ମଦନ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥି-
 ଲେ । ଏକଦଳ ବସିଣୀର ମେମ୍ବରମାତେ
 (ଜଣେଉଡ଼ା) ଓ ମାନେଜର ମଠରେ ପତ୍ନୀ
 ମଦନ୍ତଙ୍କୁ ଧର ପ୍ରାୟ ୧୨ ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟାଏ
 କୋଠରେ ବନକର ରଖିଲେ । ମଦନ୍ତ
 ଶରୀର ପାଇ ପୁଲୀସରେ ସମ୍ପାଦ ଦେବାର
 ସୁଲୀସ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦେଇ କେବଳ
 ମାନେଜର ଓ ବାଦା ମୋହରର ରକ୍ଷାଧର
 ମଦାନ୍ତଙ୍କୁ ବୁଲିବ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ବଦାରଣ
 ନିମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାରୁ ତ୍ରେପୁଣୀ ମାତ୍ର-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାଦା ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ କଲେ । ଅତଏବ
 ମଦନ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ବ ଅନ୍ୟ ମାଜ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଡାକାର । ଏ ମୋହରମାର ବର୍ତ୍ତର ଦେଉ ।
 ମଦନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ ହାଇକୋଟ ରୁଲ
 ଜାଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

କରୁଅଛନ୍ତି । କୁଜଙ୍ଗ ବନ୍ଦ ବର୍ତ୍ତମାନର ମଦା-
 ସ୍ତାନଙ୍କର ନିମେଦାଏ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଟି
 ଅବୁ ଉତ୍‌ପେଲର ଅଧୀନରେ ଅଛି । ଏ ପୁଲେ
 ଲୋକମାନଙ୍କର ଏକପ୍ର ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷର
 ଅଗ୍ରବ ପ୍ରକାରେ ବୃଦ୍ଧପାତ ନ ଦେବା ଅତି
 ଅସମ୍ଭବର ବସୟ । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ କେତେକ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ପୁଷ୍ପରଣୀ ଖୋଲାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନେଜର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବାଦା ସଦ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟରେ ପରଶତ
 ନ ଦେଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦ ଗୁଣି ବାଦାର
 ଚୁଷା ନିକାରଣ ଦେବ ? ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ବା-
 ଦାଦୁର ବରପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲଭ କରିଅଛି ବାରିଗ
 ବନା ଖଜଣାରେ ବୋଧସି ପ୍ରଜା ଉତ୍ତର-
 ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବେଳକୋଳ ବା ପତ୍ନୀ ଉପରୁ
 ଦେଇ ଏ ମଦରଙ୍ଗା ଶାବ ନେବାର ଅଧିକାର
 ନାହିଁ ଅଥଚ ଲୋକେ ଜନ କ ପାଇଲେ
 କେହି ଶୁଣଇ ନାହିଁ । ନାନାପ୍ରକାର ସଂଗଠି
 ଅସୁବିଧାର ଲୋକମାନଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତ ରୁଲ ଦୂର
 ଦେଉଅଛି କିନ୍ତୁ ଉଦ୍‌ପେଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାତ୍ମ-
 ଶାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ଦୂର ଦେଉଅଛି କି? ଫଳତଃ
 ଲୋକେ ଦରଶକାରୁକ ଅମଳରେ ଯେପରି
 ସୁଖରେ ଥିଲେ ତାହା ମୁରଣ କରି ଦିନପାତ
 କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

କରିକତା କରରେ ବସନ୍ତ ଶେଖର ପ୍ରଜା
 ପୁକାପେକା ବୁଝି ଉଣା ହୋଇଅଛି ସଦ୍ୟ ମାତ୍ର
 ଏକାବେଳକେ ସମା ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ଭେଦ
 ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଶ୍ନରତ ହୋଇ
 ଅଛି ଯେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଉଦ୍‌ପେଲକର ପିଲା
 ପୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସମୟରେ କୁର ଅସି-
 ବାରୁ ଶିକ୍ଷକ ତାହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତକରୁ କୋଠରେ
 ଘୋରକାକୁ ବୁଝିଦେଲେ ଯେ ସୁଲ ଉତ୍ତରା
 ବେଳେ ତାହାର ଭରତ ପଠାଇଦାର ବନୋ-
 କସୁ ସରଦେବେ । ପିଲା ସେ କୋଠରେ
 ଅଚେତନ ହୋଇ ପଡ଼ ରହିଲା ଏବଂ ତାହାର
 ବସନ୍ତ ଶେଖ ଦେଲେ ସୁଲ ଉତ୍ତରା ବେଳେ
 ସେ କଥା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।
 ଦରକାକ ଉତ୍ତମତେ ସରେ ତାଙ୍କ ସକାର
 ଦେଲା । ପିଲା ଘରକୁ ନି ସିଦାରୁ ତାହାର ପିତା
 ସୁଲୀସ ସାହାଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ନଗର ଶୋଳି
 ଅଧ୍ୟାୟ ଉଦ୍‌ପେଲରେ ରହିଲେ । କି ନ
 ଉତ୍ତରୁ ସୁଲ ପିଟିବାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପିଲା
 ସେହିଠାରେ ପଡ଼ିରୁଛି ଅଛି ଏବଂ ତାହା ପାଶ-

ରେ ଦାଉମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାନ୍ତପୁରା ରହି
 ଅଛି ମାତ୍ର ସେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ପିଲାଟି
 ଘରକୁ ଅସିଲେ କି ନ କ ପରି ରହିଥିଲା
 ତାହାର ମାତା ପଚାରିଲେ ସେ କହିଲା, "ମା,
 ତୁମ୍ଭେତ ମୋ ପାଖରେ ଆଇ ଗୋଟେ ଶୁଅକ
 ଥିଲ ଓ ମୋହର ପାଇଟି ବରୁଥିଲ" । ପିଲାର
 ପିତା ରୁପିଲେ ସେ ଶାନ୍ତା ଦେବୀଙ୍କ କୁଖରୁ
 ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ରଖା ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ
 ସେ କୁହେବା ପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ବହୁ ବକାରପ୍ର
 ଶାନ୍ତା ଦେବୀଙ୍କ ମନରୁ ନିର୍ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟା ପାଶକଳା-
 ର ଠିକା ବାକ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ନିଜ
 ରରେ ଏହି କଥା ଲୋକେ ଉଦ୍‌ପେଲ ହେଉ
 ଅଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସାୟର ସଭାର ପ୍ରକାଶ ସଦ-
 ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମାନୁସାରେ ଯେଉଁ
 ଜଣ ନିୟୋଗ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେକିଏ ବି ବାନିର୍ଯ୍ୟା ପାଦେବ କଲିକ
 ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥା ଦେବାରୁ ତାହାଙ୍କ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅତି ଜଣେ ମନୋଗତ କରିବା
 ତାରଣ କରିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ
 ସଭାକୁ ପଞ୍ଚ ଲେଖା ଯାଇଅଛି । ବରତ ସଭାର
 ପ୍ରକାଶ ସୁଁ ଅପାଦେବ ଅବଦେବ ହେଲ ନିୟମ
 କୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସକ୍ଷାତା କୁଶାଗାଧୁ ମିଲ-
 ନିବି ପାଲଟି ସମ୍ପଦର ପ୍ରକାଶ ନାଟୋରର
 ମହାଗଜା ସକ ୧୮୯୪ ଖାଲ ତାନ୍ତ୍ରୀୟ ମାସ
 ତା ୨୨ ରଖରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ସକ
 ୧୮୯୬ ଖାଲ ତାନ୍ତ୍ରୀୟ ମାସ ତା ୨୨ ରଖ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସେମ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଅବଶିଷ୍ଟ ଶୁଣକଣ ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ତାଥ
 ବାନିର୍ଯ୍ୟା ବାବୁ ଲଲମୋହନ ବୋଧ ମହାଗଜା
 ଦରକା ଏବଂ ମୋଲିକା ସେବକଲ ଉପସ୍ଥା-
 ମକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଅସନ୍ତା କୁମପାସ ତାନ୍ତ୍ରୀୟରେ
 ସେମ ଦେବ । ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରାନ୍ତରେ କରିକତା
 କରିପୋରେସନ ଏକକଣ ତାହା ଓ ଭାଗଲ
 ପୁର ବିଶ୍ୱମର ଉଷ୍ଣ କଟ ବୋରଜମାନେ ଏବଂ
 ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଦୁଇଜଣ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ କର-
 ଶର ମିତ୍ରକର୍ମପାଲିଟି ସମ୍ପଦ ଏକକଣ ପ୍ରକାଶ
 ପଠାଇବେ । ଏସବୁସମ୍ପରେ କରିକତା କର
 ଯେରେସନ ଏବଂ ଉପରଲିଖିତ ବିଶ୍ୱମ ମାଜ-
 କର ବସିଣୀର ମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ମତ୍ର ଶାଳ-
 ଅଛି ଯେ ସକ ୧୮୯୩ ଖାଲରେ ଯେପରି
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଥିଲ ସେହି ନିୟମାନୁସାରେ

ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତ ମନୋମତ କିଛି ପଠାଇବେ ।
 ଓଡ଼ିଆ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାଗସୁର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମିଳିତ କରି
 ପାଇବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସୂଚିତ ମତେ ସେହି
 ସମସ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଦେବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେ ସମସ୍ୟାଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି
 ତାହା । ସର୍ବତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କୋ-
 ଶସି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦାବୀକୁ ନାହିଁ କରାଯିବ ସର୍ବତ୍ର-
 ମେଣ୍ଡାରେ ଏହି ଅବେଶରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଓଡ଼ିଆ
 ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାଗସୁର ଏକତାର ମିଳିତକରିବାକୁ
 ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେହ ସଦୃଶ୍ୟ କିମ୍ପା
 ଦେବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏକତ୍ରର ସେଣ୍ଡା ଗୁଣରେ
 ଯେତେ ମନୋମତ ବରଦାୟ ଦେବ ।

ଉପସ୍ଥାପନାପତ୍ର ଫଳ ।

କିଛି ଅପେକ୍ଷା ମାତ୍ର ଅବସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁ
 ସମସ୍ୟା ସୁସ୍ଥତା ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ
 ମାନବର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ଶ୍ରେଷ୍ଠତାରେ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ହୋଇଅଛି । ଜ ୨ ଶ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ
 ଜ ୨ ଶ ସର୍ବଭୃତ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥାପନା ନେବ
 ବାହୁ ଉପା ଏହି ପଦାଧାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା ।
 ଏଥିରୁ ଜ ୨୨ ଶ ପଦାଧାରରେ ଅବେଦନ
 କରି ଜ ୨୨ ଶ ପଦାଧାରରେ ଉପସ୍ଥାପନା ଦେଲେ ।
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ଉପା ପଦ
 ସମସ୍ତେ ବ୍ୟବହାରକାରୀର ଉପାଧିକାର ଥିଲେ ।
 ଏହି ଜ ୨୨ ଶ ପଦାଧାରରେ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୨ ଶ
 ଦୁର୍ଗମା ଜ ୨୨ ଶ ହିତ ଏବଂ ଜ ୨ ଶ ଓଡ଼ିଆ
 ଗୁଣରେ ସମସ୍ୟା ଦେଇଥିଲେ । ଏବେ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଶିଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେବତା ଜ ୨ ଶ ମୁସଲମାନ
 ଜ ୨୨ ଶ ଦେବତା ହିତ ଏବଂ ଜ ୨ ଶ ଓଡ଼ିଆ
 ଉପସ୍ଥାପନା ଦେଖି ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଦୁର୍ଗମ
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନାଦ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏମାନଙ୍କ ସଦ୍ୟା ଦୂର ହୋଇଅଛି । ଯାହା ଦେଉ-
 ମୋଟରେ ଦେବତା ଜ ୨୨ ଶ ଏବଂ ଉପ-
 ସ୍ଥାପନା ପଦ ପାଇ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ଦେଲେ । ଏହି
 ଜ ୨୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ
 ଜ ୨ ଶ ସର୍ବଭୃତ୍ୟା ଶବ୍ଦର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ
 ଏହି କ୍ରମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛନ୍ତି କି ପଦାଧାର
 ଫଳ ଅନୁସାରେ ସଦ୍ୟାକ ପ୍ରାଣ ନିରାଣା ବ୍ୟ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟବହାରୀ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏବଂ ଅନାଦ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ଜ ୨ ଶ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦୂରତର ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ଏକତ୍ରର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଏପରି ଜ ୨ ଶ ଉପସ୍ଥାପନା ଦେବେ ।
 ମାନବ ଜ ୨୨ ଶ ନା ନେବା ଏ ଶୋଭା କର

କର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଳା କରବେ ଏବଂ ଉପା
 ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥାପନା ଦେବତା ପଦ ପାଇବେ ।
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆକାରୀ ଦେହ ନାହାନ୍ତି
 ଅବସ୍ଥିତ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ
 ସଦ୍ ନିରାଣା ମନୋମତ ଦୋଳିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆକାରୀ ଦୂରତର ପଦ
 ଉପା ବାଦ୍ ସର୍ବତ୍ରର ଦାବି ଓ ବାଦ୍ ଦାଲମୁକ୍ତ
 ବାଦ୍ ନିରାଣା । ଏମାନଙ୍କର ନାମସୂଚୀ ସର୍ବତ୍ର
 ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ନିମ୍ନଲିଖିତରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟାହନେ
 ୧୫ ଶ ଏବଂ ୧୫ ମରେ ସପ୍ତସ୍ଥାପନା ଅନୁମାନ
 ଦେଖିପଡ଼ି ଯେ ଓଡ଼ିଆର ପଦାଧାରରେ ବଳ
 କରୁଛନ୍ତି ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ସମ୍ପର୍କ ଦୋଳ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ
 ସମସ୍ୟା ଦେଇଥିବା ଓ ଜଗ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧ-
 କାଳ ଏବଂ ୫୦୦୦ ଅଧ ସଦ୍ୟା ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ପାଦ
 ନାହାନ୍ତି । ପାଦ କରବା ଅନୁ ଲେଖକ ମଧ୍ୟରୁ
 ଦୂରତର ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟବହାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ-
 ଅଛନ୍ତି ସର୍ବତ୍ରମେଘ ଦେବେ ସମସ୍ୟା ଫଳ-
 ସମସ୍ୟା ନିର୍ବାହକରେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ଦୋଳିଥିବା
 ଜ ୨୨ ଶ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 କରାଯାନ୍ତେ ଯାହା ଦେଲେ ପ୍ରକୃତ କଥା ଜାଗ-
 ନେବରୁପେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଅନୁମାନଙ୍କ ବ୍ୟବ-
 ହାରରେ ସେପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଲିକା ପ୍ରକାଶ-
 ଦେବା କରନ୍ତେ । ଦେହ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ
 ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା କାର୍ଯ୍ୟର ଏ ଦେଶୀୟ
 ଉପାଧାର ଅପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଆର ପଦ ଅଧିକ ପଦ-
 ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ
 ଦୂରତର ଦେବେ ପଦ ପାଇଅଛି ବାଦ୍ ଜଗା କି
 ଶିଳାପଦ୍ୟରୁ ସେପରି ଅନୁମାନ କରବାକୁ
 କୌଣସି ଦେହ ନାହିଁ । ସର୍ବତ୍ରମେଘ ଓଡ଼ି-
 ଶାଳ ପ୍ରାଥମିକରେ ଓଡ଼ିଆ ଜଗ ବରଦାୟା ସୁଲେ
 ଦେହ ଉପ ଅଧିକ ପାଇଥିବା ଦୂରତର ଦାବି
 ଉପେକ୍ଷା କରବାକୁ ସମ୍ପର୍କ ଦୋଳ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ଦେବତାଙ୍କ ଶିଳାପଦ୍ୟ ଏବଂ ଦାଲମୁକ୍ତ ମତେ
 ପ୍ରାଣ ଦେବା କରନ୍ତେ କୃତେ । ସେହିମତେ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କରୁ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ଏହି ଉପଦେଶ ଯେ ସେମାନଙ୍କ
 ଏଥିରୁ ପଦାଧାରରେ ଅଧାରର ଦେବତା ବ୍ୟବ-
 ହାର କର ବ୍ୟବହାର ଅଧାରର ଯୋଗ୍ୟ ବା
 ଦେଖାଇବାକୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରନ୍ତେ ଯାହା ଦେଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଅପା ଅବସ୍ୟ ସୂଚି ଦେବ ।

ସମ୍ପର୍କରେ ଉପା ପଦଦେବତା
 ଅବେଦନ ପ୍ରକାଶକ ।
 ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରୀ ଶାଖା ପଦଦେବତା
 ଦେବତା ମଧ୍ୟପଦେବତା ଜଗ ବ୍ୟବହାର

ଅବେଦନ ସମ୍ପର୍କରେ କରବାକୁ ଦେଖିମାନଙ୍କ
 ନାମର ଉପସ୍ଥାପନା ଦେବତା ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥାପନା
 ମାତ୍ର ଜା ୨୨ ଶ ଉପାଧାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଳିଏ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥାପନା ପ୍ରକାଶ ଦାହାରଅଧିକ ।
 ପ୍ରକାଶର ସମ୍ପର୍କରେ ମହାପଦ୍ୟ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ସମ୍ପର୍କରେ ଜଗର ବ୍ୟବ ସମସ୍ୟା ଲେଖକ
 ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଉପ ଦିନକର ସାବେନ ସମ୍ପର୍କ
 ଦୂରତର କରଥିବା ପ୍ରକାଶରେ ସେ ଜଗର ସର-
 କାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଆ ଉପ-
 ଦେଲେ ହିତ ଉପା ପ୍ରକାଶ ଦେବା କଥା
 ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ୟା
 ନାମ ହୋଇଅଛି ବାହାକୁ ଦେବତା ମାନବର
 ଦୂରତର ଦୋଳ ଉପେକ୍ଷା ଦେବା କୌଣସିମତେ
 ଉପକ୍ରମ କୃତେ । ପ୍ରକୃତ ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ
 ଅନୁମାନ କି ଥାଇ ସର୍ବତ୍ର ଅଧିକ ଦାଲମ
 ବ୍ୟବହାର ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ୟବହାରକୁ ଅନୁ-
 ସ୍ଥାପନା ଅଧିକ ଉପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶର ଅଧିକାର
 ନିରାଣିତର ଦେହ ଉପା ବାହାର ସେ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବେ ଉପା ଅଧିକ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରୀମାନଙ୍କ
 ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ସେ ଏହି
 ଦୂରତର ଲେଖକ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ନିରାଣା
 ଅବସ୍ୟତା, ଦେବତା ସୁରକ୍ଷା କଥା କହୁବା
 ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଦେବତା ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ହିତ-
 କର ଏବଂ ବ୍ୟବହାରୀ ଲେଖକଙ୍କରେ ଦେହ-
 ତାରେ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରକାରୀ ସୁରକ୍ଷା
 ମଧ୍ୟରେ ଅବେଦନରେ ସଂଜ୍ଞା ଅଧିକ । ସୁ-
 ରକ୍ଷା ଓ ସୁରକ୍ଷା ସଦ୍ୟାରେ ଦେବେ ଗୋବିନ୍ଦ
 ଉପରେ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ଦୂରତର ଅପେକ୍ଷା ଉପାଧାର ତଥାପି
 ପ୍ରାଣକେ ନାହିଁ କି ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ଦୂର-
 ପାଦଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତହିଁ ପାଇଁ ଦୂରତର
 ଉପାଧାର ଦେବାକୁ ଦେବ ଏହି କି ଯୋଗ୍ୟ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଦ୍ୟା ଅଧିକ ଦୋଳ ପାରେ ? ବା-
 ଦେ, ଅନୁମାନ ବ୍ୟବହାରୀ ସୁରକ୍ଷା କର୍ମକାରୀ
 ଦେବତା ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପର୍କରେ ହିତ
 ଦୋଳବା ଉପ ଦିନକର ଉପେକ୍ଷା ଅଧିକ ।
 ଏ ଉପେକ୍ଷା ଅବସ୍ୟ ମତେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ
 ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥା ଦୋଳକରମତେ ଉପଦେ-
 ଶକର ଏ ଉପା ସୁ ଉପାଧାର ବ୍ୟବହାରୀ ବାହା
 ଅଧିକର ପଦଦେବତା ଦେବାକୁ ସନ୍ଦେହ
 ଦେଇଅଛି । ଯାହାକି ଉପେକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କ ନିମନ୍ତେ
 ଉପଦେଶରେ ଉପକ୍ରମ ଦେଇଅଛି ସେ ସମ୍ପ-
 ର୍କରେ ଓଡ଼ିଆର ବ୍ୟବହାର କର ଦେବତା

କ୍ରି ଯେ ଜ୍ୟୋତିଷ ନାମ୍ନିକ ମାତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
କ୍ଷତ୍ରିୟାଦି ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ?
ଏମାନେ ସକଳ ଜାତି ଭୁକ୍ତ ।

ଏଥିପାଇଁ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ପଣ୍ଡିତ ସହସ୍ର ସ୍ତୁତି
କର୍ମରେ କେତେକ ଗଦ୍ୟମୟ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶାଇ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେବାକ୍ୟ
ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାସ ପ୍ରଣୀତ ବ୍ରହ୍ମ ବିବିକର୍ତ୍ତ ପୁସ୍ତ-
କୋଷ ନମ୍ନ ଉତ୍କଳ ବାକ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ବରୁକାର୍ଥ
ଦେବା ସ୍ତୁତିରେ କେଉଁ ବାକ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କୋଷର
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏହାକୁ ପ୍ରଥମତଃ ବିବେଚନାୟ ।
ବାକ୍ୟ-ସଂଖ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମବିବିକର୍ତ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଦଶମାଧ୍ୟାୟ
ଜାତି କର୍ମସ୍ତେ

ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିର୍ଗଣନାକେତନାତ ନିରନ୍ତ-
ରଂ ବେଦଧର୍ମସମ୍ପରାଦ୍ୟୋ ବରୁକ ଗଣକୋ-
ରୁକ । ୧୦୭ । ବିବିକର୍ତ୍ତ ଧର୍ମ ବିସ୍ତୃତ ବସ୍ତୁ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଗଣନ ଓ ନିରନ୍ତର ବେତନ ପ୍ରଦର୍ଶ
କରିବା ବେଳୁ ଉପରେ ଗଣନ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ

ଏପରି ସ୍ତୁତିରେ ଗଣନ ଜ୍ୟୋତିଷ ଜାତି
କେଉଁ ଜାତିର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ଥାଉଛି ?
କାହିଁକି ତା ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବସ୍ତୁ ବୋଲା-
ଯିବ ନାହିଁ ?

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାବଦାର ।
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ।

ମହାଶୟ ।

କେତେକଦିନ ପୂର୍ବେ ଅସୁରେଶ୍ୱର ସ୍ତୁତି
ନମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବିଷକ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ରଥ ମହାଶୟ
ଜ୍ୟୋତିଷ ମାନଙ୍କର ଉପକରଣାଦି ହୋଇ
ଥାରେ କି ନା ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ସ୍ତୁତି ଅର୍ଥନୀତି ସମାଜରୁ
ଅସିଥିବା ଉକ୍ତର ଗଣ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ପାଠିକାରେ
ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଅଛି ଉକ୍ତରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ଜ୍ୟୋତିଷ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ନିଜାନ୍ତ ଅଧମ ସହର
ଜାତିକିମ୍ପା ଅତ୍ତ ଦକ୍ଷି ନୁହନ୍ତି ଏହା ପ୍ରମାଣ
କରିବା ବାରିଣ କେତେକ ଗଦ୍ୟମୟ ସ୍ତୁତି
ବଚନ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସମାଜର ଅଧି-
ଶ୍ୱତା ପ୍ରମାଣ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଏପକ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ
କରୁ ଅର୍ଥ ଯେ ବସ୍ତୁସକ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣାନ୍ତ
ଗିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିବିକର୍ତ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଦଶମାଧ୍ୟାୟ-
ଜାତିକର୍ମସ୍ତୁତିରେ ଜ୍ୟୋତିଷ ଜାତି ଉତ୍କଳିକ
କେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତାକୁ ପ୍ରଧାନ
ମାନବା କି ଉକ୍ତ ସମାଜରୁ ଅସିଥିବା ଗଦ୍ୟମ

ୟ ବଚନକୁ ପ୍ରମାଣ ମାନିବା ଏହା ପୁରୁକର-
କ୍ଷେତ୍ର; ଯେଦେବୁ ଏପରି କଥିତ ଅଛି ସେ
ପ୍ରଥମେ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ମନାଦ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର
ଚତୁର୍ଥରେ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତୁତି ହୋଇ
ଅଛି, ଅଭିମତ ସୁବର୍ଣ୍ଣକୁ ସମ୍ପ୍ରମଦେବ ହୋଇ
ମହାଜନମାନେ କହୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଏପରି
ସ୍ତୁତିରେ ଅନୁର ଏକ ସନ୍ଦେହ ଏହି ଯେ
ଜ୍ୟୋତିଷ ଦେବୀଂ ଜାତିର ସହର ହୋଇ
ଏକେ ମାତ ହୋଇ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
ଏଥିର ପ୍ରମାଣ କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୟୋତିଷମାନେ
ପରବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛନ୍ତି
ଏଥିର ପ୍ରମାଣ ବ୍ରହ୍ମବିବିକର୍ତ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଦଶମା-
ଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖା ଅଛି ତାହା ଚିତ୍ରେ ପ୍ରକଟିତ
ହେଲା । ଯଥା ।

ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିର୍ଗଣନାକେତନାତ ନିରନ୍ତରଂ
ବେଦଧର୍ମସମ୍ପରାଦ୍ୟୋ ବରୁକ ଗଣକୋରୁକ ୧୦୭

ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଦଧର୍ମ ସମ୍ପରାଦ୍ୟ ଚର
ଜ୍ୟୋତିର୍ଗଣନା ହାସ ଏକ ବେତନ ଲେଖି
ହାସ ଭୂତି କର୍ମାଦ ବରବାବ ବାକ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ହୋଇଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଷ୍ଠିକୁ ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି,
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଦ ଧର୍ମରୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦେଲେ ଅଧମ
ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଷ୍ଠିରେ ନିଜସାରନ୍ତ ନାହିଁ
ଏବଂ ବ-ବହାବହାସ ଅନେକେ କହୁବାର
ସୁଖ ଯାଇ ଅଛି ଅତ୍ତ ଜ୍ୟୋତିଷ ସେବେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାଗୟ ହୋଇ କ ଆନ୍ତେ ଯେବେ
ବ୍ରାହ୍ମଣାଦିକାମନାକରୁ ସ୍ତୁତ ବାକ୍ୟ
ବସର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ଏପରି ବ୍ରାହ୍ମଣାଦ ସମ-
ସ୍ତୁ ଜାତିମାନଙ୍କର ଉପକାରରେ ଜ୍ୟୋତିଷ-
ମାନେ ମନଭାଷ୍ଟବ ସକ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଭଶୀବା-
ଦ ବରବାବୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକିମ୍ପା ଅଧ୍ୟ ତାହାସମସ୍ତ
କୁ ଅଗାଧ୍ୟାଦ ବରବାବ ଅଧ୍ୟାତ ସୁବାଲ,
ଅନୁମାନ କୁଅଇ ନାହିଁ । ଏପରି ସ୍ତୁତିେ ମମ-
ସ୍ତୁକୁ ଗୁଣାଶୀବାଦ ବରବାବ ଏବଂ ତାନ ସ୍ତୁତ୍ୟ
କହିବ: ବ୍ୟକ୍ତିକି ଦେ ବେଉଁ କାରଣରୁ ଅନୁ-
ଭୁକ୍ତ ଦେବରେ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ଚର ଅଛନ୍ତି ଏହା
ପୁରୁକର ବାଧାଜାତ ।

ଅଭିମତ କେତେକ ସ୍ତୁତିରେ ଜ୍ୟୋତିଷ
ମାନଙ୍କର ଉପକରଣ ଚାର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ଦେବାଦ
ଦେଖା ଯାଉ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଚର୍ଚ୍ଚାବଦାର ବଦ୍ୟାବୁଷଣ ନିରମୟ ।
ଉପକେଶ୍ୱର କ୍ଷେତ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଦୀର୍ଘ ବାବଦ ବାବଦ ଧନ	୧୨୨	୫ ୦୦
• ଗଜେଶ୍ୱର ପାଠ		୫୦ ୦
• ଶାନ୍ତାଳୟ ସମ୍ପ	ମହାଦା	୫୦ ୦
• ବରଦାସ ଚରଣ		୫ ୦୦
• ଗୁରୁଶୋଭନ ଚୈତ୍ୟ	ଘୋଷାଚରଣ	୫ ୦୦
• ମଦନମୋହନ ଚେନା	ବରଦାସ	୫ ୦୦
• ଜାତୀୟ ସମଗର	୧୨୨	୫ ୦୦
• ଖର୍ଚ୍ଚକ ମହାପାତ୍ର	ବରଦାସ	୫ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନା

“ଉତ୍କଳହିତୈଷୀ”

ଏ ଧର୍ମ୍ୟକୁ ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁବାକୁ
ସମ୍ମତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳସମିତା ଅନୁସୂଚ୍ୟା-
ଦି ତାହାର ହେବୁ ଅଟେ ।

୧ ମ — ଉପସ୍ତୁତ୍ର ପ୍ରାଦର୍ଶନ ଅର୍ଥକ ।
୨ୟ ଉତ୍କଳର ଖ୍ୟାତନାମା ଲେଖକମାନଙ୍କର
ସଦାନୁରୂପପତ୍ରକା । ସେ ଯାହା ହେଉ
କର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମାନେ ଶରସ୍ତ୍ରୁ ଚୋଇ ସୁବା
ସମକ ସତାଶେ ଉଦ୍ୟମରୁ ବିରତ ନୋହୁଁ ।
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ବୁଝାକୁ ସଦ୍ୟୁଟି ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧା
ଅଭିଜନ କରବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେବେ ଅଭିଜଣ
ସୁଧଗଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ତୁତ୍ର ଦେବୁଁ । ଉତ୍କ-
ଳର ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ତୁତ୍ର ଅର୍ଥକ
ମୋତନ କରବାକୁ ସହବାକୁ ଦେଲେ ଅନୁମା-
ନଙ୍କର ମନକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ସମ୍ଭରେ
ସଂପ୍ରକ୍ଷ୍ମ ହେବ । ପ୍ରାଦର୍ଶନକୁ ଅନୁମ ମୂଲ୍ୟ
ପଠାଇବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ଦେବନ ନାମ ଓ
ଠିକଣା ସହିତ ସତ୍ର ପଠାଇଲେ ଯଥା ସମୟରେ
ସହିବା ଓ ଡାକାର ଉପକାର ଦ୍ରୁୟ ଉ
ଠି, ତାନରେ ପଠାଇବିଏ ଯିବ ଏବଂ ଯେଉଁମା-
ନେ ଅନୁମ ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
ଠାକୁ ଉପକାର ପଠା ଯାଇ ଅଛି ମାତ୍ର ପଠିକ,
ସୁବାସ ହୋଇ କ ସୁବାକୁ ପଠା ହୋଇ ନାହିଁ
ସେଥି ସତାଶେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚୈତ୍ୟାବନମନ କର
ବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ ଅଛି । ସାଧୁ ଇଚ୍ଛା ସ-
ଫଳ ହେବା ବହୁ ବରମୁଖା ହେବି କ କରୁକ୍ତ
ସଦ୍ୟୁଟି ଅନୁମାନେ ସହିତା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ
ଅନୁମାନଙ୍କୁ ହୋଇ କ ଥାକୁ ଦେବେ ଅନୁମ
ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇ ସୁବାସ ପ୍ରାଦର୍ଶନକୁ ସେମାନ

କିଛି ପ୍ରେମେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇବ ଦେବା ସମାପ୍ତ
 ଅମେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ।
 ଉତ୍କଳ ହରିଶିଖା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ } ସମ୍ପାଦକ
 ୮୩ ଦେବସନ ରୋଡ଼-କଲକତା }
 ୧୨୩୧୫

ଘଟଣା ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଘଟଣା ବଜ୍ର ଶୁନିବ
 ଘଟଣା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିମାନୁ ଉପାସେଣା
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳରେ ନୂତନ କାରଗରଦ୍ୱାରା
 ଗୁରୁତ ଦେଉଅଛୁ । ସାହାଯ୍ୟ ଦରଦାର ଦେବ
 ସେ ଏଠାରେ ଉତ୍କଳ କଲେ ସମସ୍ତବ୍ୟୟ
 ନାଶିଅଇବେ ଏହାଛଡ଼ା ଦ୍ୱାରମରାମତି
 ମିଳିକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଲୁଗାଧୋଇକଲ ପ୍ରଭୃତି
 ମରାମତ କରାଉଥିବ ।

ଘଣ୍ଟର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ମରାମତୀଙ୍କୁ ଦୁଇ
 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବେଣି ଦିଅଯିବ ଅର୍ଥାତ୍
 ମରାମତୀ ଦୋଷରୁ ଉତ୍ତମର ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟ
 ନ ଘୁଲିଲେ ପୁନର୍ବାର ଦୁଇପ୍ରତି କରାଯିବ ।
 ପ୍ରକାଶନ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀକାଳୀର କାରଗର
 ଦୋର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶନାୟକ ପ୍ରାଦ-
 ଦକ ନିକଟରେ ସମ୍ପର୍କ ଦେବାର ଅବସ୍ଥା
 ନୁହେ । ଏହାପରି କେତେକ ଘଟଣା ଶୁଣିଲୋ-
 ତର ଦେବାରୁ ପ୍ରାଦକଙ୍କୁ ସର୍ବତ୍ର କରଦେଉ-
 ଅଛୁ ଯେ, ସେମାନେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର
 ଲୋକଙ୍କର ହାତରେ ନ ଥିଲେ ପ୍ରକାଶନେ ଘଟଣା
 ଶ୍ରୀକାଳୀରୁ ପଠାଇଦେଇ ଶ୍ରୀକାଳୀର ଉତ୍କଳ
 କଲେ ପ୍ରକାଶନ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ସୁନା ରୁପା ଗିଲଟି କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
 ଦୁଏ ।
 ୧୨୩୧୫ }
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାକର୍ମାଳୟ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ
 ପତ୍ରିକା କଟକ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ
 ସମାପ୍ତ ହୋଇ ୧୫ ଦୃଷ୍ଟି ଖାଲ ଅଛି, ଅଧ୍ୟୟ-
 ନେତ୍ର ବାଳକମାନେ ଅପଣା ପ୍ରତିଭାପ୍ରାପ୍ତ
 ସହଜ ଅସନ୍ନା କୁଳ ମାତ୍ର ତା ୨ ରୂପରେ
 ବଟକ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦାଖଲକରି ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେଲେ ମହୋଦୟ ହେବେ । ପ୍ରକାଶ
 ଆଉ ବ ସେହିମାନେ ପ୍ରବେଶିତା ଓ ମାତ୍ର-
 ନକ ସଂଗ୍ରହରେ ଉତ୍କଳୀ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଦୋର
 ଥିବେ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାଶ
 କରାଯିବ । ଇତ ।

J. M. ZORAB
 ସ୍ୱପ୍ନକେନ୍ଦ୍ର
 ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲ କଟକ

NOTICE.

Three scholarships of Rs. 20 each tenable for 4 years at the Civil Engineering College, Sibpur, will be given by the Cuttack District Board. Candidates must furnish proof that they have passed the F. A. Examination of the Calcutta University or the B. A. Examination in the B course and have proficiency in mathematics, and that they are natives of Orissa. The age of the candidates who have passed the F. A. Examination must be under 21 years, and that of the candidates who have passed the B. A. Examination under 23 years. The candidates will have to give guarantee that they shall study continually for 4 years. The scholarships are liable to be drawn on report of progress and character from the Principal. The applications are to be made to the Chairman, District Board Cuttack, up to the 27th instant.

Cuttack Dist. Bd's office, 16-5-95. } J. C. CHUNDER, Vice Chairman.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଦେବ କୃତ ବାଳକମାନେ
 କାରଗର ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାକର୍ମାଳୟ ମାମଲ 'ଉତ୍କ-
 ଶା ଓଡ଼ିଶା' ନୂତନ ଶ୍ରୀକାଳୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
 ବୁଝାଣୁଡ଼ିଗୋଲ ।
 ଦୂର ଅର୍ଜୁନ ସମାଦ
 ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ।
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳପୂର୍ବ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

NOTICE THE DWIBHASI.

SECOD EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE
 To be had of the Printing Company Cuttack.

Price four annas.

ଦ୍ୱିତୀୟା ।

୨ୟ ସଂସ୍କରଣ ଶ୍ରୀକାଳୀର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।

ଭଗବାନବାସଙ୍କ ବିରଚିତ, ଯେଉଁ ଏକାଦଶ-
 ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ହୋଇ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର
 ଅସଂଖ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର
 ନୂତନସଂସ୍କରଣ କାହାଣୀଅଛି । ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶନ
 ସମ୍ପର୍କ ସହଜ ବିଶେଷ ଅମେଳ ଥିବ ଛାଡ଼ା
 ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟ ଏହି
 ପ୍ରତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାୟମୂଲ୍ୟେ ଖଣ୍ଡିତ ଶ୍ଳୋକମାନ
 ସ୍ୱୟଂସ୍ୱୟ ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥ ଶୁଦ୍ଧଦେବତାକୁ
 ରୂପିମାନେ ନୈମସାଧାରଣରେ, ସଂଗ୍ରହଣ ମତ୍ତ-
 ରୀତି ଗଙ୍ଗାଗରରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାକର୍ମାଳୟ
 କଟକରେ ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିତୀୟା ଯାଦବପୁରେ ଶୁଦ୍ଧକ

କରବା ଓ ଦୈନିକ୍ୟାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁର
 ବସନ୍ତ କରପୁରା ବସନ୍ତର ପୁରରା ଉତ୍ତମାନ
 ପ୍ରକର ଦୋରପତ୍ର । ମୂଲ୍ୟପୂର୍ବକ ଟ ୦ ୯୯ ଶୁଭ
 ପ୍ରାଣକମାଳକ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ଏ ସଂସ୍କରଣର
 ଉତ୍କଳ ବନାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅଭିପ୍ରାୟ ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୦ ୯୯ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିରଚିତ

ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦାବସ୍ତୁର ଜଗନ୍ନାଥ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଏକଅଣା

ପଦ୍ମଲେଖନ ଗାଥା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/

ମର୍ଦ୍ଦିନୀର ଜଗନ୍ନାଥ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସଂସ୍କାରମ୍ଭରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବହୁପାଠ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟପାଠ୍ୟମାନ ସହଜ ଅଛି

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !

SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools.

JUST TO HAND.

To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଓ ଇଂରାଜୀ ହାଇସ୍କୁଲର
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକମାନ ନୂତନ ଆବଦାନା ହୋଇ
 ଆସିଅଛି ।

ସ୍କୁଲ ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁତ ଦେଉଅଛି
 କଟକ ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ
 ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଓଡ଼ିଶୀରାଗରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଭିତୀୟ ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଉଅଛି ।

ଏ ଓ ସୁ ନ ର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯୯ ମାତ୍ର ।

ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଶୁଭ, ଖେମଟା, ଟପା,
 ମେଘପ୍ରସାଦ ସମୟର-ସୁରର ଅଭିଜ୍ଞାତ ଓଡ଼ିଶୀ,
 ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧନାମାନ ସରିବେଶିତ
 ହୋଇଅଛି ଏଥିରାଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତ
 ଓଡ଼ିଶୀ ଲେଖକ ଲକ୍ଷ୍ମଣର ପଦାଭିଷାସ୍ତ୍ର ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସଂସ୍କାରମ୍ଭରେ ବହୁ
 ଚୁପ୍‌ବେଡ଼ି ବାନ୍ଧୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 ଟରେ ବହୁପାଠ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!

ଦାରିଦ୍ର୍ୟତାରୁ ରକ୍ଷାପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଅଧାୟ

ଦରଦାଦଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକମାନ
 ଯୁକ୍ତ ବହୁତ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ବା
 ମୋଟସରକାରମନ୍ତେ ତାମସାମୁଦ୍ଧ ଟ ୦/

ଦକାରେ ଟକା ପୁରସ୍କାର ।

BISHAHARI.

ବିଷଦ୍ଵର ।

ହିତାଶ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଭାଗୁର ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ବ୍ୟାସ ମନାସମୁଦ୍ଧ
 ଉପଦେଶ ଓ ପାଠକଲେଖକର ଅବଧାନକୌ-
 ସ୍ୟ ସେବକ କର । ଏହାଦ୍ଵାରା ସକଳ ପ୍ରକାର
 ପାଠକ ଓ ଉପଦେଶକଲେଖକଙ୍କ ୧୫ ଲେ
 ଓ ପ୍ରମେଦ ବ ୯ ଲେ କଷ୍ଟକୁ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ କୃପା
 ର । ଏଥିରେ କଷ୍ଟ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଅଛି,
 ଏହା ଦେହୀୟ ବୃକ୍ଷରୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ପ୍ରତିସ୍ଵାସ୍ତାସ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାଠକକୌତା ପାସ ବାଦାର
 କଲେ ଦକାରେ ଟକା ପୁରସ୍କାର ଦେଉଁ ।
 ମୂଲ୍ୟ-ସେବନଈଷୟ ଟ ୧ ବା, କଲେକ୍ଟର
 ଲ ୧ ବା, କଷ୍ଟସେବନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୧ ବା,
 ଶ୍ୟାଃ ଓ ତାକ ଟ ୦ ୯୯ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତ୍ୟ ସହଜ
 ଈଷତ୍ କର ଯେ ପୋଷ୍ଟରେ ପଠାଯିବ ।

“ପ୍ରଧାନ ଏକେଶ୍ଵ ମେସାର୍ସ ବଟକୃଷ୍ଣ ପାଲ ଏକ
 କୋଂ, ଗୋଂସପଟୀ, ଚନ୍ଦାବଜାର କଲକତା”

କଟକର ଏକେଶ୍ଵ

ବାବୁ ଏଲ୍, ଏଲ୍, ତାପକ

ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ମେଡ଼କଲର ।

କଟକ ଓଡ଼ିଶା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶୁଭାମଳକର୍ତ୍ତୃ ।

ନୂତନ ଓ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାଠକକୌତ

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ୨୨-ପଦ୍ୟାମିତ-ପଦ୍ୟାମିତ ।

ଏହି ଈଷତ୍ ବ୍ୟବହାରରେ ବାଳକ, ପିତୃତ,
 ପ୍ରେମୁକ, ଆନନ୍ଦ ଓ ସରଗାମୟ ଉତ୍ତମ ସ-
 ବସ୍ତ୍ରର ସୁର ଓ ଅଗ୍ନି ନାମ, ଅଗାଣ୍ଡି, କୋଷ୍ଠ-
 ବକ, ଅପୈତ୍ତ ଉଦ୍ଘାତ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର
 ଉଦ୍ଘାତ ବାସ୍ତୁସେବ ଅଭିଭୂତ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ

କୃପ । ଏହା ଅମୃତ ବସେଷରୂପେ ପସ୍ତକିତ
 ଈଷତ୍ ସପ୍ତାଦ ସେବକ କଲେ ଯତ୍ନଦୋରା
 ଉପକାର ପାଇ ପାରିବେ ବସେଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତମାନ କେଶିକା ନିସ୍ଵୟୋଚକ (ପଲେ-
 କ ପରୋପକ୍ଷେ) ସେହିମାନେ ଯୁକ୍ତସେବାକାନ୍ତ
 ଦୋଇ ଜାତୀୟକାର ଈଷତ୍‌କର ବ୍ୟବହାର
 କର ସୁକା ବହୁମାତ୍ର ଉପକାର ପାଇ ଜାତୀୟ
 ସେବାରେ ଅମ୍ ଅବ୍ୟୟ ଏହି ନୂତନ ଈଷତ୍
 ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଫଳ ପାଇବେ ଏହା
 ଅମ୍ ମୁକ୍ତବଦ୍ଧେ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛି । ସାଧ୍ୟ-
 ରଣକୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କର
 କୋମଳେ ଦେଉଛି ।

ଏଥିର ପ୍ରତି କୌଟାହ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ବା
 ମୋଟସର ଯାଉଁ ତାମସାମୁଦ୍ଧ ଟ ୦ ।

ଏହି ଈଷତ୍ ବଟକୃଷ୍ଣ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକମାନ
 ଦୋକାନରେ ଓ ଅମଳକୃଷ୍ଣରେ ପ୍ରାପ୍ତଦେବ
 ଈଷତ୍‌ସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଦଅଯିବ ।
 କଷ୍ଟନୟନ } କରକାର
 ସହଜ ବହୁକ } ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ବାବ
 କାନ୍ଦୁରାଧାଶ୍ୟମ- }
 ସରକାରକ ବସାରେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାନ୍ଦର, ବର୍ଣ୍ଣାବ୍ୟବହାର, ଅଗ୍ରପ୍ରାୟମେଶ୍ଵ
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟମେଶ୍ଵର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଶୀ
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଧିକାର,
 ଓପାଲମେଶ୍ଵ ପ୍ରକାର ସ୍ଵରମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନ
 କରେ ବହୁତ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଓ
 ପିତୃକମାନେ ଅଦେଶରେ ପାଇପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଉତ୍କଳକ ଉତ୍କଳବାସ କର୍ତ୍ତ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସପା।—

ପ୍ରଥମଅଂଶ ପତାକା

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୦ ୯୯

ଅଧ୍ୟୟନ ଟ ୨୫

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଟ ୯୯

ମାତ୍ର ଦୋଷିତ୍‌କଲ୍ୟାଣ ଗେଡ଼େ ମୁଦ୍ରିତ ହେଲେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ କର୍ତ୍ତା ଟ ୦ ୯୯ ରୁ ଉତ୍କଳ ଦେବ କାର୍ତ୍ତ ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅଂଶ ପତାକା କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ-
 ଅଂଶ ଦେବୀ ଓ ତୃତୀୟ ଅଂଶକମେ ଡେବ ।
 ଅଧ୍ୟୟନ ପତାକା ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ
 ଦୋକାନକର ।
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ପଠାଇ
 ତାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବସେଷକୃଷ୍ଣ ଦରଘାବଜାର କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସଂସ୍କାରମ୍ଭରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୦୭
୫୨୨

୧୯୦୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୦ ତାରିଖ ।

ପ୍ରଥମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୩
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫୨

ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ବାଦ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଦାଲେଖର ନିକାସୀ ବାବୁ ବସନ୍ତକାନ୍ତରୁ ଦାସ ବହୁଦାନରୁ ବ୍ୟାଜ୍ଞବୋଳ ପ୍ରସରଣର ପ୍ରଲୋ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପଣା ଦୁହରାର ବ୍ୟବହାର କାର୍ଯ୍ୟ ହିନ୍ଦୁମତେ ସମାଧାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜାହାଜର ମତ ସରକାରଙ୍କ ଘଟଣା

ଅଲଗା ସର୍ବଭେଦକୁ ଅପସର ଲେଖି ପୁଣ୍ୟ ବହୁରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପତ୍ର ଅନୁସୂଚିତ ହୋଇ କିଛି ବଦଳରେ ଜାଲ ପତ୍ରମାନ ରହିବ ହୋଇଥିବାର ଧରୁ ପତ୍ର ଅଛି । ଅପସରୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଠା ମନାଜିତ ସର୍ବସେଣ୍ଡ ହୋଇ ମୋକଦ୍ଦମାର ଚଳାଚଳି ଲାଗିଅଛି ।

କଲକତା ମିଳନପିଣ୍ଡର ସମଗର ଶର ଅଧିକେଷକରେ ବଦଳା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସରକାର ପ୍ରତିନିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଲୋଚନା ହୋଇ ଥିଲ ପ୍ରତିନିଧି ସରକାର ଦୁଇଜଣ ପ୍ରସାଦିତ ହୋଇଥିଲେ (୧) ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ ଓ (୨) ବାବୁ କାଳୀକାନ୍ତ ମିତ୍ର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ୨୧ ଓ କାଳୀକାନ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ୨୩ ଲୋକ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମିଳନପିଣ୍ଡର ମିଳନପିଣ୍ଡରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ ।

ମକମାସ ବା ୨୪ ରଖ ସତ୍ତରେ ସରକାରୀ ସେବା ପିତ ସାହେବ ଗୁରୁତ୍ଵରେ ଅପମର ଚାଷ ଏବଂ ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦ କରୁଥିବା ମର୍ମରେ ପ୍ରସାଦ ଅଗର କରୁଥିଲେ । ଗୁରୁତ୍ଵପ୍ରତି ଏହା ଖୁସି ଅନାୟୁ ମୂଳକ ଥିବାର କହି ଗୁରୁତ୍ଵାୟୁ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ଟର ସମ୍ବୋଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ଵରେ ଗୋର ପ୍ରକାଶ କରୁବାକୁ ମତାମତ ନିଆ ଗଲା ଏବଂ ପ୍ରସାଦ ସମକ୍ଷରେ କେବଳ ୫୫ ଶ ଓ ଉପକ୍ଷରେ ୫୨୭ ଶ ବେଦାରୁ ପ୍ରସାଦଟି ପସାଦ ହେଲା ।—ଅପମ ସମ୍ବେଷ ଅବଧି କଲକତରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ ; ମଦଠାରୁ ଅପମ ଅଧିକ ଅନୁସୂଚାୟ କି ଆଇଁ ବରଂ ହୁଇବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରେ ମତ ଗ୍ରାହଣ ହେଲ ଏ ପ୍ରସାଦ ଅଗର କରୁଥିଲେ ଶୋଭ ପାଇ ଥାନ୍ତା ।

ବନ୍ଦରୁ ମୁକ୍ତମାନ ଗ୍ରାହମାନଙ୍କ ଶିଖୋ ଗୁରୁତ୍ଵମତେ ପାଟକାରଣୀ ବାହାର କାଳ-ସମ୍ବନ୍ଧ ରେକାହୋସେକ ବ୍ୟବଧି ମୁକ୍ତମାନ କାଳମାନ ୫ ୧୦୦୦ କା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରସାଦ ହୋଇଅଛି ଏହି ଟଙ୍କାରୁ ଯାବା ଉତ୍ତୁର୍-ହେବ ରହିବ ଅର୍ଦ୍ଧାଶ ପାଟକା କଲେଜ ଓ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧାଶ ସାକ୍ତପୁରର ମହନାୟୁ ଆଜ-ଲେ ଅଲଗାୟୁ ସୁଲର ମୁକ୍ତମାନ ଗ୍ରାହମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବ । ସର୍ବଦାୟୁ ଗରୁବ ବଦାର ମୁକ୍ତମାନ ଏହି ଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଗାଉଡ଼େ ।

ଗୋଟିଲଟ ବାହାରୁ ଏହି ବାଳ ପ୍ରକଣ କର ମୁକ୍ତମାନ କାଳମାନଙ୍କୁ ଗାଣିତ ସାଧାରଣ ଉତ୍ତୁର୍ପାଦ ଓ ବଦାନ୍ୟତା ନମତେ [ଗୁରୁତ୍ଵମେ ଘର ଧନ୍ୟତାଦ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଲକତାର ଜଲାର ମାଲପୁରାଗାଳେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକେଷର ପ୍ରଧାନ ବମିଗରକର ନିବନ୍ଧରେ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଗର ଗୁରୁତ୍ଵରୁ ସମ୍ୟ ଦାନଉତ୍ତରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁଗାୟୁ ବର୍ଷରେ ହିନ୍ଦୀର ଦୋସୁଦ୍ୟ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକୀର ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ପ୍ରାୟ ବାରମ୍ବର ଫସଲ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଗହମ ସେ ଅଗଲର ପ୍ରଧାନ ଫସଲ ମାତ୍ର ରହିବ କିମ୍ପୁର ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ଉଣା ହୋଇଅଛି । କେତେ ଘର ଶର ବେଶାନ୍ତରୁ ପଳାନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତୁର୍ପାଦ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଅଛି । ଅର-ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି କି ସର-ଦାବା ଜଙ୍ଗଲମାନ ଶର କଷ୍ଟା ଯାଉ ସାହାୟ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେଉ ଏବଂ ବର୍ଷରୁ ଏକ କଷ୍ଟରୁ ଖଳଣା ଅଦାୟୁ ପ୍ରକେ ବେଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କଷ୍ଟରୁ ଖଳଣା ଶମା କଷ୍ଟା ଯାଉ । ଅପ୍ରେମାନେ ଏହାନ୍ତୁ ଅଣା ବରୁ ଗୁରୁତ୍ଵମେ ଏଥିରୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କରକେ

ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁରୁ ଅଦସ୍ତା ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ମତ ହୋଇଅଛି । ଗ୍ରାୟୁ ଏମନ୍ତୁ ଅସଦ୍ୟ ହୋଇ-ଅଛି ସେ ଉତ୍ତୁର୍ପୁଣ୍ୟ କେତେ ଏପର ବେଶା-

ଯାଇ ନ ଥିବ । କେଳ ନ ଥିବା ସମୟରେ
 ପଦକ ଚାଲିଯାଇ ଦୁଇପ୍ରକାର ବେଳକୁ ଏକାନ୍ତ
 ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ଲୋକେ କିମ୍ପା
 କୁଳ ହୋଇ ବାସ୍ତବରେ ଛାଡ଼ିପକ୍ଷ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
 କି । ତତ୍ତ୍ୱ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀରାଜପଦକ
 ସଙ୍ଗେ ବେଢ଼ି ଦେଇ ତାହି ଚରଣ ପଦକ
 ଚଳୁ ବନ ଦୋଳିଯାଇ ଅଶେଷ ଶ୍ରେଣୀର ଉ-
 ଠରଣ । ବୃଷଭମାନେ କଲରେ ବଦନ
 ଦେଇ ଅକାଶକୁ ଅନାଇ ବସି ଅଛନ୍ତି
 ଯଦି ସମସ୍ତ କାଳରେ ମେଘ
 ଅଭାବେ ବର ଅସିଲେ ସ୍ୱର୍ଗ
 ଅଧିକ ଫଳ ଦେଇ ଯାନ୍ତୁ । ଶୀଘ୍ର
 ଶେଷରେ ବାସ୍ତବରେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ

ସମସ୍ତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ବେଶ୍ୟଚକ୍ର ରାଗୁର୍ଣ୍ଣ
ବଦ୍ୟାପ ପଣ୍ଡା	ସମସ୍ତକାର ସ୍ତ୍ରୀ
ସମାଧିକାରୀ	ରସିକଚକ୍ର ସାହୁ
ବହୁମାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ	ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ରାଠ
ସୁଦେବ ଚକ୍ର ଦେ	ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ରାୟ
ଶାରଦାପ୍ରସାଦ ସେନ	ଦୀର୍ଘକାଳର ବୋଧ
ଅନନ୍ତଚକ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ	ପଦ୍ମାବତୀର ସିଦ୍ଧ
ପୂର୍ଣ୍ଣଚକ୍ର ବର	ପ୍ରାୟଶଚିତ୍ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ

କ ଯା'ଣ ଛାଡ଼ି ଉଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିବା
 ସ୍ୱର୍ଗର ବସ୍ତୁ ଓ ପଦ୍ମଶାର ଫଳଦାନ ଶିକ୍ଷକ
 ମାନେ ଉତ୍କଳମୁଖେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ ବରୁଥିବା
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସ୍ଥା ବରୁ-
 ଦର୍ଶକୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଏହିପରି ଫଳ ଦେଉଥାଉ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରସଂସା ପାଇଥାନ୍ତୁ ।

ଉପାଳ ଯୁକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି
 କି ଶ୍ରୀମାତା ପ୍ରଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଅନେକ
 ଉଚ୍ଚତର ବନ୍ଦ ଏବଂ ସରକାରୀ ଚୋଟା ବାଉଦ
 ଉଦ୍ଧାର ଅଛି । ବଦନ ବସ୍ତୁ ବସ୍ତୁରେ
 ଅନେକ କଟକଣା ଥିଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଦଳାର ମା-
 ଠିକ ଦେନର ବନ୍ଦର ଶ୍ରୀମାତା ଚାଉଳ ବସ୍ତୁଗତ
 ଦେବା ଅର୍ଥରେ ବସ୍ତୁ ଅଟେ । କେହି
 ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ କି ବାବୁଲର ଅମରକୁ ସର-
 କାର ଅମର ଅଟେ କେହି ଉତ୍କଳ ଅନୁମାନ
 କାଳ ବରଣ କହି ମଧ୍ୟରୁ ସେ ବସ୍ତୁ ବଦ
 ଦେଉଥିବେ ଅଥବା ସରକାରୀ ଅଧିକାରରୁ
 ଲୋଭ ନିବନ୍ଧ ଦେଇଅଛି । ଚୋଟା ବାଉଦ
 ସେ ସରକାରୀ ଚାଉଳକାରୁ ଲୋଭ ନିବନ୍ଧ
 ଦେଉଥିବ ଏଥିରେ ସଦେବ ନାହିଁ ସାତାଦେଉ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେଶେଷର ଅତି ଶିକ୍ଷକ ଲୋଭ
 କାରକାରୁ ନିରାଶର ପକ୍ଷରେ ବହୁତ ଉପାୟ
 ଅବଲମ୍ବିତ ଦେବ । ସେହିପରି ଉତ୍କଳର ବ୍ୟୟ
 ଅର୍ଥମ ମୁକତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣର ମତୋପର ଉଦ୍ଧାରଣ
 ରାଜ ସରକାର କରାଉ ନୁହେ ।

ଏଠା ଛାତ୍ର ମେଳି ବେଳେ ସ୍କୁଲରୁ ଗତ
 ସପ୍ତାହରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀମାତାରେ ଉଦ୍ଧାରଣ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନାମ ନର ଦଲିତର
 ବେଳେଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ନାମ ସେମାନଙ୍କ ନାମ
 ନରଦେବୀର ନାମ ବସନ୍ତର ନାମ
 ଶେଷର ନାମ ଶ୍ରୀମତୀର ନାମ
 ଉତ୍କଳର ନାମ ଉତ୍କଳର ନାମ

ସବୁଦିନେ ପଦ୍ମଶାରେ ସବୁଦିନେ ପଦ୍ମଶାରେ
 ନିୟତି ହୋଇଥିବାରୁ ଏହେ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରୁ
 ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କୁ
 ସମୟରେ ସ୍କୁଲର ଫଳ ମନ ହୋଇ ନାହିଁ
 ଛାତ୍ରଣ ନର ପଦ୍ମଶାରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଉପସ୍ଥ-
 ଳୁ ଥିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଡ଼
 କରକରଣ ଅଟନ୍ତି । ଏକାକି ହାବ ସମାପ୍ତମୋ-
 ଦୁ ଏକାକିମାନେ ହସାକ ଗୋଳମାଳ ବସ୍ତୁ
 ମେନର ମାନବ ଛାତ୍ରଶାଳାରେ ଅସିବାରୁ
 ଅତିକ୍ରମିତର ଅବସରଣା ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଫଳ
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେମା-
 ନେ ସେ ବସ୍ତୁରେ ମନୋନତ ଦେବାରୁ ରହିବ
 ଦେଉ କିନ୍ତୁ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ଶୁଣ ଏହିପରି
 ପ୍ରଶଂସାର୍ଥୀ ଯେ ସେ ସାଧାରଣ ହିତ ନିଜାରେ
 ମୁଖଲତା ପରଦାନ କରି ସାବଧ ସ୍ୱର୍ଗ
 ଉପସ୍ଥଳ ବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ସ୍କୁଲ
 ଏକାକି ଅଭିଧାନ ବଳରେ ବସ୍ତୁର ଦୁଃଖିତ
 ଅଛି କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସ୍ଥା ବରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୋଭ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରାଗୁ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷ ଅପ-
 ଦୋଷ ଦେବ ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ତେପୁଟି ଲକ୍ଷଣ-
 ଦୂର ନାହିଁ ଡିଲେଟର ନିଶ୍ଚ ବସ୍ତୁରୁ ବଦନ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷକେତୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ ବା
 ବଦନର ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍କୁଲ ଲକ୍ଷଣରୁ ବାବୁ
 ଦୁର୍ଲଭୀର ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ତେପୁଟି ଲକ୍ଷ-
 ଣେକର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଲକ୍ଷଣମାନ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ହିତୋପକାର ମନକୁ ଅତି ନାହିଁ ।
 ସେ କି ବସ୍ତୁ କି ବସ୍ତୁରୁ ନାଚୁଥିବା ହିତ ପ୍ରକ-
 ପ୍ରକାଶେ ବଦନର ବାବୁରୁ ଯେଠାକୁ ପ୍ରକାଶ
 ଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସେ ଓଡ଼ିଆରୁ
 ଶିକ୍ଷା ଚାଲିଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଉପସ୍ଥଳ
 ଓଡ଼ିଆର ଅଧିକ ନ ଥିବା ଥିଲେ ତେଣେ ଓଡ଼ି-
 ଆରୁ ସେ ଉତ୍କଳ ତେପୁଟି ଲକ୍ଷଣରେ
 ବଦନା ଉତ୍କଳ ଥିଲା । ସଦ୍‌ଯୋଗ୍ୟର ଅଭାବ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁଦ୍ଧି ସମସ୍ତଙ୍କ ବଦେଶରା କରୁ-
 ମାନ ସେ ଉଦ୍ଧାରଣ ମାନବରୁ ଯେତେବେଳେ
 ଓଡ଼ିଆ ଲକ୍ଷା ଉଠାଇ ଦେବାରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବେ-
 ଦେଲେ ତେଣେ ଓଡ଼ିଆର ଦାମ ଉଦ୍ଧାରଣ
 ଦେବା ବଦନ ନୁହେ । ସାତା ଦେଉ ବଦନରୁ
 ବାବୁ ଓଡ଼ିଆ ଲକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶେତୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ମାନବର ସ୍କୁଲ ଲକ୍ଷଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ
 ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଥିଲେ ତେପୁଟି ଲକ୍ଷଣରେ ପଦକ
 ନିଜାନ୍ତୁ ଅଧୋଗ୍ୟ ବୋଧଗାର ନ ଥାବେ ।

ଶ୍ରୀମାତାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ବସ୍ତୁଗତକୁ
 ଦେଖିବେ ସେ ଏଠାକାରୁ ଯେବନ ଏକାକି-
 ମାନ ଦେଉମାଣ୍ଡୁ ସଦ୍‌ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ।
 ବାବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣନାଥର ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ବସ୍ତୁ ଏହି ସଦ୍‌ବେ-
 ଶୟନ ହୋଇଥିଲେ ଗତ ତେପୁଟା ଓ

ଅନୁମାନରୁ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ଅଧିକାଂଶେ ଉତ୍କଳ-
 ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷକ ଲକ୍ଷଣରୁ ଗତ ବାଲି
 ଶ୍ରୀମାତାରେ ଡିଗ୍‌ଲି ଯୋଗେ ବଦନର
 ମନବ ହଲେ ଓ ସଦ୍‌ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମାତାରେ ଉତ୍କ-
 ଶାବେକ ହିତରୁ ପ୍ରକାଶପ୍ରକାଶ ଲକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟରୁ
 ଉଦ୍ଧାର ହଲେ । ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକର ଏଠାରେ ବଦ୍ଧ-
 ପଦକ ଲକ୍ଷଣେ ଓ ଉତ୍କଳର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଅବଦେଶରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ବଦନରୁ ଅଦ୍ଧରେ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ମନକୁ ବସ୍ତୁରୁ ହୋଇଥିଲେ ସରକାର
 ଯାଦେବ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଆରେ ଲକ୍ଷଣ ଦୁର୍ଲ-
 ଦର୍ଶୀ ବର୍ଣ୍ଣର ଥିଲେ । ବଦନର ମାତ୍ରକେତୁ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଚାଲିଲେ ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଓ ଶିକ୍ଷ-
 ଶିକ୍ଷର ବଦନ ପଦକରୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ବାବୁରୁ ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ରକେତୁ ବାବୁ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ମାନ ସରକାର ବଦନ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ ଲକ୍ଷଣରୁ
 ଶ୍ରୀ । ଏପରି ସଦ୍‌ ଶ୍ରୀମାତାରେ ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ
 ବାଲି ଚାକମଳ ବଦନରୁ ଚାଲିଲେ ଅଧିକାଂଶ
 ବଦନା ମନୁଷ୍ୟାଚଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବଦନର ଅଧି-
 ଶିକ୍ଷାର ଯୋଗୁ ମୁକାମତାରେ ସଦ୍‌
 ଉଦ୍ଧାର ଓ ଲକ୍ଷଣରୁ ଉଦ୍ଧାରଣେ ଉଦ୍ଧାରଣ

କଲରେ ବସନ୍ତମାନ ଦୋଳପ୍ରଭେ । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ଓ ଶକା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ
 ସଥାକ୍ଷ ସମ୍ମାନଦ୍ୱାରା ଅସନରେ ଉପବେଶନ
 କଲକୁ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ବାବୁ ଦେବଦାସ
 କୋଷ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଯତ୍ନ ଶାନ୍ତି
 କର ଶାନ୍ତିର ମମଳରେ ଜଗସାଧାରଣର
 ମନର ଦୁଃଖ ଜଗାଇଁ ଶାନ୍ତିର ପୁନଃସମନ
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ବନ୍ଦୀ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟବାଦ
 ପ୍ରକାଶ କର ଓଡ଼ିଶାରୁ ସୁନସନମତ
 ସରକାର ଉଚ୍ଚା ପ୍ରକାଶ କଲେ କଲକା-
 ନିଦ୍ୱାର ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ ଓ ଠିକ ସେହି ସମୟରେ ସାହେବ
 ଚୋପ ପଦ୍ମରେ ଦେବାଦାସ ଅନନ୍ଦଲହରୀ
 ପ୍ରକାଶକ ଦୋଳ ପଡ଼ିଲେ । ଉଦନନ୍ତର ସା-
 ହେବମହୋଦୟ ଦବାସ ପ୍ରଦାନ କରି ସୁମାର-
 ଯୋଗେ ସାଜା କଲେ ।

ବାହକମାତ୍ରର ସୌକର୍ଯ୍ୟ ନାଟକାଭିନୟ-
 କଲ ଅଭିନୟ ସୁବଳ କରୁଥିବାର ଏଥି ପୂର୍ବେ
 ଅନୁମୋଦନ ଲେଖିଥିଲୁ ଓ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନେକ ବନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତି
 ସହ ସୁଚକ୍ରିର ଶାନ୍ତିର ଏପରି ଦେଲ ଯେ
 ସେ ଦଳ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଳ ଅନୁ-
 ମାନକ ରୂପେ ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର କରୁଥିବ
 ଉପଲକ୍ଷେ ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ-
 ବର୍ତ୍ତନ ନାଟକର ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ
 ଏଥିର ଦୃଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଉତ୍ତମାନ ସମା-
 ବଦାରରେ ଶାନ୍ତିର ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଉତ୍ତମାନ
 ସୁଗର ଦେବତାମାନେ ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ସହ କ ସାର
 ସୁଗର ଶାନ୍ତିର ପୁନଃସମନର ଦାମନା କଲେ ।
 ଶାନ୍ତିର ଅଦେଶ ମତେ କାଳପୁରୁଷ ଶାନ୍ତିର
 ରୂପ ଧାରଣ ପୂର୍ବକ ସମତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରମରେ
 ପ୍ରଦେଶ ଦୋଳ କହଲେ ବହୁ ଶ୍ରମରେ
 ଗୋପନୀୟ କଥା ଅଛି ଅପର ଏହି ଶ୍ରମ
 କରୁଥିଲେ ଯେ ଅନୁମାନକ କଥୋପକଥନ ସମସ୍ତେ
 ଯେ ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର କରୁଥିଲେ ।
 ସମତନ୍ତ୍ର ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ଦୋଳ ଲକ୍ଷଣକୁ
 ଦ୍ୱାରଦେଶେ ପ୍ରଦେଶ ସୁରୁପ ରଖାଇ ଶ୍ରମରେ
 ସହର ଶାନ୍ତିର କଥୋପକଥନ କଲେ ।
 ଶ୍ରମ ଶାନ୍ତିର ଅପର ଶ୍ରମରେ ଦେଲ ଓ
 ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରେମ ଦୋଳପ୍ରକାଶ କରୁ

ସୁଗାହେବଦେଶ ଶ୍ରମରେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ
 ସମସ୍ତେ ଶ୍ରମରେ ଦୁଃଖୀର ସମଦର୍ଶନାଭିନୟ
 ଦୋଳ ଦ୍ୱାରଦେଶେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ।
 ଲକ୍ଷଣ ବାରଣ କରୁଥିବାର ଶ୍ରମରେ କମେଶ
 କୁପିତ ଦୋଳ ଅଭିନୟର ଶ୍ରମ ଦେଖାଇବାକୁ
 ଲକ୍ଷଣ ସମତନ୍ତ୍ର ନିକଟକୁ ଯାଇ ଦୁଃଖୀର
 ଅଗମନ ଶ୍ରମକୁ ଜଗାଇଲେ । ଶ୍ରମ ଶାନ୍ତି
 ସହର ଶାନ୍ତିର ଦେଲ ଓ ଶାନ୍ତିର ଅପର
 ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରମରେ ଲକ୍ଷଣକୁ ଶାନ୍ତିର ଦେଲ
 କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରମ ଲକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରକାଶ କର
 ଶୋକାଭିଳ କୋଳ ସଜ୍ଜା କର ନ ପାରିଲେ
 ଶ୍ରମ ନିକଟକୁ ଶ୍ରମରେ ଅଭିନୟ କରୁ
 ସହରୁ ନିକଟକୁ ଶ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶ
 ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ସମକାଳୀନରେ ଶାନ୍ତି
 ସେ କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରମର ସହରୁ ଓ ଅଭି-
 ନେକର ସହରୁ ସୁଗାହେବଦେଶ କଲେ ।

ଏଥିପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦନ ଏ ନାଟକାଭିନୟ
 ବଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ରୂପ ରୂପ ପ୍ରକାଶ କର ଅପି
 ଅଳ୍ପ କିନ୍ତୁ ଏଥର ସେପରି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ
 ନାହିଁ ମୋହେରୁ ଅଭିନୟ ପ୍ରାଦାନ
 ଦୋଳ ନ ଥିଲା—ଏଥିର କାରଣ କିମ୍ପୋତି
 ଅଟେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଯେ ନାଟକର ଉତ୍ତମ ପ୍ରା-
 ଦାନକୁ ନୁହେଁ ସମ୍ଭାଷଣାତ୍ମକ ଅନୁମୋଦନ
 କରେ ଥାଇ କଥୋପକଥନର ଶ୍ରମ ଶାନ୍ତିରେ
 ବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଳପ୍ରକାଶ । ଦୁଃଖୀର ଲୋକାଭି-
 ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଦଳର ଉତ୍ତମ ଅଭିନୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏମନ୍ତ କ ଶ୍ରମ ଦୃଶ୍ୟରେ
 ସେତେ ଅଭିନେତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଦାସ ଶ୍ରମ-
 ମରେ ଲୋକା ସୁଗର ଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରମର କଣ
 ପ୍ରଦେଶ ଦୋଳ ନ ପାରିଲେ ସେହିମାନଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ଥର ଅଭିନୟ ଦୋଳପ୍ରକାଶ
 ଥରେ ମନ ଦେଲେ ଶୋକା ନିକଟକୁ ଦୋଳ ନ
 ପାରିଲୁ ଓ ସେମାନେ ସମୋଦାନ ନ ଦୋଳ
 ସେହି ଦୋଳରେ ଏଥର କାର୍ଯ୍ୟ କଲ ନ
 ଦେଲ ସେ ଦୋଳର ପ୍ରକାଶ କରୁ ।

ଏ ନାଟକାଭିନୟ ସହର “ ସେରେର
 ଉତ୍ତମ କାଟିଆରୀ” ନାମକ ପ୍ରଦେଶର ଅଭିନ-
 ଯୁ ଦୋଳପ୍ରକାଶ ଏଥିର ଅଭିନୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭି-
 ନୟ ଦୋଳପ୍ରକାଶ କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତି ଏପରି ସୁଗାନ୍ତି
 ଶେ ଶାନ୍ତିର ବର୍ତ୍ତିତା କରୁଥିଲୁ ଲକ୍ଷା ବୋଧ
 ଦେଉଥିଲୁ । ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ଏହିକ ସେହିକ-
 ଶ୍ରମ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କରେ ଅସକ୍ତ ହୁଏ ତାଙ୍କର

ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ପର ପୁରୁଷରେ ଅସକ୍ତ ହୁଏ । ଏଥିରେ
 ମାନ କଲେ ଅଛି କିନ୍ତୁ ସାମୀ ସହରରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ
 ସମସ୍ତେ ନାର ପୁରୁଷ ପ୍ରଦେଶ ଦେବା ଓ ସୁଗାନ୍ତି
 ପ୍ରଦେଶେ ଶ୍ରୀ ସେ ଶାନ୍ତିରୁଷକୁ କୋଷଳ
 କମେ ଲୁଗୁର ଦେଲ ଚତୁରତା ପୂର୍ବକ ସାମୀକ
 ଦେଲୁକି କର ଶ୍ରମ ବାହାର କରୁଲ ଶାନ୍ତି
 ପୁରୁଷ ସହର ବାହାର ଅନୋଦ ଓ ସମୋଦ
 କରବା ଉତ୍ତମର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସକ୍ଷା ସାଧାରଣଙ୍କ
 ସହରରେ ପ୍ରକାଶ କରବା ଅନୁପସ୍ଥିତ ଅଟେ ।
 ବସନ୍ତରେ ସେ ଶ୍ରମରେ ଅନେକ ବାଳକ ଓ
 ବାଳିକାମାନ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁଅଙ୍ଗ ଦେଖାଇବା କରାମି ଉତ୍ତମ
 ନୁହେଁ । ମନର ଅନୁକରଣ ସହର ଅଟେ ସେ
 ସୁଅଙ୍ଗରେ ସେପରି ମନ କରୁଥିଲୁ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦୋଳପ୍ରକାଶ ଶାନ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତ ଅବା
 ଶାନ୍ତିରୁ ମନ ଶିକ୍ଷା ବାହାର ଦେବା ଅସାଧ୍ୟ
 ନୁହେଁ । ତାହା କ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ
 କଲ ଶ୍ରମର ପୁଷ କଳ୍ୟା ସହର ଏପରି ସୁଅଙ୍ଗ
 ଦେଖିବାର ବଳ ଲକ୍ଷାକର ଓ ଦୁଃଖୀକଟ
 ଅଟେ । ଅନୁମୋଦନ ଅଗା କରୁ ଯେ ନାଟକା-
 ଭିନୟ ଦଳ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦେଶକୁ ଶାନ୍ତି
 ଦେବେ ।—

ସରକାରୀ ଉତ୍କଳଜାତୀୟ କଳା

କୃତ ଏକେଶର ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରମ ଏବଂ ଉତ୍କ-
 ନାଳର ଶାନ୍ତିର ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରମ ଦୋଳ ମହର୍ଷି-
 ମେଘ ବହୁକାଳରୁ ସାଧ୍ୟ କର ସେହି ଶ୍ରମ
 ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିର ମାନା ପ୍ରାକରେ ସକର୍ଷମେ
 ସୁଅଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲୁ ଉତ୍କଳଜାତୀୟ ମନ୍ତ୍ର
 ଅନେକ ସୁଲଭ ଦୋଳପ୍ରକାଶ । ମହର୍ଷିମେଘ
 ବାହାଣୀରୁ ଯେହି ଉତ୍କଳଜାତୀୟ ବହୁକାଳରୁ
 ଶାନ୍ତି ଦେବନ ସାଧି ବଳ ସିଦ୍ଧିରେ ବହୁ
 ଦେଉଥିବାକୁ ସକ୍ଷାଧାରଣଙ୍କର କରୁ କରୁଥିଲୁ
 ସୁଅଙ୍ଗ କଲ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର
 କଳାକୁ ଶେଷକଟ ସର ଲକ୍ଷୀକଟ ବାହାର
 ପନ ୧୯୧୪ ଶାନ୍ତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ କ
 ବଜେନର ସମସ୍ତ ଜାକପର ଏବଂ ପ୍ରଦେଶରୁ
 ମାନଙ୍କରେ ଏକପରିସାକୁ ଏକ ପ୍ରତିଅ ଲୋକାଏ
 ଉତ୍କଳଜାତୀୟ କଳା ଦେବ ଯେ ସକ୍ଷାଧାରଣ
 ଅନାପୁଷ୍ପରେ ଶାନ୍ତି କିମ୍ପ କରୁଥିଲୁ ସହର
 ଦୋଳ କୁରୁଲ ଦୋଳରୁ ଶାନ୍ତି ପାର ପାରିଲେ ।
 ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରତିଅରେ ବଜେନରୁଷର ବ୍ୟବହାର
 ଶୋଭାଏ ଏକପରି ଶ୍ରମର ଶାନ୍ତି । ଏହି କଳା

କାଳ ହୋଇ ସତ ୧୮୯୪ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ
 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯ ତାରିଖ ସେ ସକାଳ ହୋଇଅଛି
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରାଜା ପ୍ରକାଶ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସର୍ବମୁକା ୫୦ ହଜାର
 ୨ ଲକ ଟଙ୍କାର କୁଳନାମକ ଏହି ଉପାୟରେ
 କରଣ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁରୁ କୁଳନାମକର
 ମୂଲ୍ୟ ପୁରୁଷର ଦାନକ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଖର୍ଚ୍ଚ
 ହୋଇଲେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦାୟ ୪୨ ହଜାର ୨୫୦
 ଟଙ୍କା ସାଧ୍ୟ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅଠହଜାର ଟଙ୍କା
 ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ଏଭାବେ ଚଳି ଲଭ କରିବା
 କୁଳନାମକର ଅଭିପ୍ରାୟ କୁହେ । ମାତ୍ର ପ୍ରତି-
 ସ୍ତୁତ୍ୟରେ ୫ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଲାଭ୍ୟ ଦେବା
 ପ୍ରତି ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଦେଶ ଏବଂ
 ଏକପକ୍ଷରୁ ଉକ୍ତା ମୂଲ୍ୟରେ କରଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 ପୁରୁଷା କରଣ୍ୟ କୁହେ । ଧରଣ୍ୟର ଅନ୍ୟପ୍ର-
 କାରେ ସେ ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା ହୋଇ ନ ଯାଇଲେ କିଛି
 କିଛିର ଭୂତି କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରାଜା ଇଚ୍ଛା
 ଅଟେ । ଅନୁମୋଦନ ଦେବେତାରେ ପୁରୁଷ-
 ସଦେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପତ୍ର ଦେଖାଯି ଶୁଣାଲେ
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦେବା ଏବଂ କମିଶନ ଦୂତରେ କୁଳ
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କଲେ ହୁଏ କୁହେ ।

କର୍ମୀ ନାଲିକାରୁ ଉକ୍ତା ସାଏମେ ଡାକଦର
 ଦ୍ୱାସ ବିଶେଷ ଏବଂ ଚିତ୍ରପୁଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଭି-
 ସାମାନ୍ୟ କରଣ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପାଇଁ କର-
 ଣ୍ୟରେ ଚିତ୍ରପୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାନଙ୍କରେ କରଣ୍ୟ ନ
 ହେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇ ସକଳ ମୋଟରର ସମସ୍ତ
 ଡାକଦରେ କରଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ମୋଟରର
 ଦାଃ ଦୋତାମମାନଙ୍କରେ କରଣ୍ୟ ଦେବାର
 ଚିକୋବସ୍ତୁ ଶ୍ରୀମ ଦାବମମାତେ ଦେବେତମା
 ମତେ କର ଶାନ୍ତକେ । ଏସର ଡିକାକେବା ଦ-
 ମିମ୍ବୁରମାତେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବାରମାନ ମୋଟରରରେ
 ଦୁଲ୍ଲୁପ୍ତକାରୁ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟସଦେ କୁଳନାମକ
 କରଣ୍ୟ କରି ଚିତ୍ରିକ ଦମିମତ ଯାଉକେ । ସତର
 ଶେଷକୁ ଶ୍ରୀମରେ ଡାକଦର ଶାନ୍ତି ସେଠାରେକେ
 ମଧ୍ୟ ଅଧାୟାଣରେ କୁଳନାମକ ଶାନ୍ତପାରି-
 କେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଉପାୟମାନ କଲ ଅଟେ ଏବଂ
 ଏସରପୁରାବ କୁଳ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରାକମାନକର ବିଷେ-
 ସ ଉପକାର କେବ ସଦେକ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଏ ଯଥା ଅବସ୍ଥା ସମାନ୍ୟରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋ-
 ଈଅଛି ବାକ୍ୟ ଡାକଦାରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମ-
 ସ୍ତୁ ବକ୍ଷପଦେମରେ ଲ ୨୪ ଋ ପୁଣିଅ ଉପସ୍ତୁ
 ଦୋଇଥିବା ସୁଲେ କଟକ କଲରେ ୩୦ ହଜାର

୨ ଶର, ହାଲେସକରେ ୧୪ ହଜାର ୨ ଶର,
 ଏବଂ ପୁରୀରେ ୨୦ ହଜାର ୨ ଶର ପୁଣିଅରୁ
 ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜାଲର ବଦଳଣ ।
 ସତ ୧୮୯୩୯୪ ସାଲର ଓଡ଼ିଶା ନାଲର
 ବାରିକ ରିପୋର୍ଟକୁ ପ୍ରକାଶ କେ ଓଡ଼ିଶା ଜାଲ
 କମିଶନରେ ୨ କୋଟି ୫୪ ଲକ ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ୟତ
 ସୁଲୁପ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ସ୍ୱତ ୧୦ ଲକ
 ଟଙ୍କା ଜାଲ ଖୋଲ ଦେବା ଦଳଠାରୁ ସମସ୍ତ
 କର୍ମମାନଙ୍କର ସ୍ୱୟ ମିଶି ଏକ କୋଟି ୮୨ ଲକ
 ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଜାଲର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ
 ନିମ୍ନ ଲିଖିତରୂପେ ହୋଇଅଛି ଯଥା—

ଅଧିକ ।

ସତ ୧୮୯୩୯୩	ସତ ୧୮୯୩୯୪
ଜଳକର	ଟ ୩୨୨୩୭୧
କୌତାମାସୁଲ	ଟ ୧୯୭୫୨
ବାଜେ	ଟ ୨୭୨୪୯
ଟ ୪୯୯୩୭୫	ଟ ୩୨୫୩୭୫

ବ୍ୟୟ ।

ମହଲୁମାର୍ତ ମସଜିଦ	ଟ ୨୭୧୩୧୧	ଟ ୪୫୫୫୫୨
ସୁଲୁପ ଓ ଫିଲ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଟ ୧୫୯୯୩	ଟ ୧୦୮୮୮
ବାଜେ	ଟ ୩୦୧୮୦	ଟ ୩୦୦୮୩
ଟ ୫୩୩୦୨	ଟ ୫୬୫୫୭୭	

ଅଧିକ ଗରାବର୍ଷ ଟ ୮୯୩୮୯ ହା ଓଡ଼ି
 ପଠଥିଲା ଏ ବର୍ଷ ୧ ଲକ ୨୦ ହଜାର ୧୧୨
 ଟଙ୍କା ବୁଝି ପଡ଼ିଅଛି । ସତର ୧୦ ଓଡ଼ିଶା ନାଲର
 ଉପସ୍ତୁ ମୁଲ୍ୟକର ସ୍ୱୟ ମିତବା ଭେରିକ ଆଉ
 ବାରିକ ଉପସ୍ତୁ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ଅଧାୟା ଦେଉ
 ନାହିଁ । ସୁଖ ସତ ୧୮୯୩ ସାଲର ଡୋପାଳ
 ଓ କିଛି ଦେଖୁ ମଲ୍ଲମତ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ହୋଇ
 ଅଛି । ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ
 ମଧ୍ୟରୁ କୌତାମାସୁଲ କମାଗତ ବୁଝି ଦେଉ
 ଶୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶନେ କରଣ୍ୟ କମାଗତ ଉକ୍ତା
 ସତ ଅଛି । କେଉଁ ନାଲରେ କେତେ କିଛି
 ପ୍ରକା ପଠିଅଛି ତଳ ଲିଖିତ ଡାକଦାରୁ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବ ଯଥା—

ତାମ ଜାଲ ସେତେ କମିଲେ ତଳ ମାତ୍ରପୁର
 ସତ ୧୮୯୩୯୩ରେ ସତ ୧୮୯୩୯୪ରେ

ବାକଦର ଓ	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୭୫୮
ମାତ୍ରମାନ	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୭୫୮
ଦେବଦା ଦୋତା ଓ	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୭୫୮
ଖର୍ଚ୍ଚାମାନ ସତ	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୭୫୮
ହାଲେସକ	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୭୫୮
କରଣ୍ୟ	ମା ୩୨୫	ମା ୧୨୫୮
୩	ମା ୩୨୫୫	ମା ୧୨୫୫

ଏଥିରୁ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ଡାକଦାରୁ ଓ
 ଦାଲକେବଲ ନାଲ ଏକଦାକ ପ୍ରକାମାନେ
 ବିପୁଳ ପରମାଣରେ ଜଳ ନେହାରୁ ଭରତ
 ହୋଇଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ନାଲକର ଅଧିକ ଲେଡ଼ା
 ଦେବାର ଏକମାତ୍ର ନାଲକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ
 ମେଦେ ପୁରୁଣି ଅଧିକ ଦେବେ ସବୁ ଜାଲ
 ଏକଦା କମି ସମାନ ରୂପେ ଉକ୍ତା ପଡ଼ିଲା ।
 ମାତ୍ର ଦେବଦାମତା ନାଲ ଏକନାରେ ବିଶେଷ
 ଉକ୍ତା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
 ଯେ କୁଲୁପୁର ଉକ୍ତା ଦେବାର ବାକ୍ୟ
 ଦୁର୍ଘ୍ଣ ଉକ୍ତା ଅଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ଅଛି । ନାଲ ବିକ୍ରି-
 ଗାମ୍ବି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ତାବା ଅନୁସମାନ
 କରି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଅନେକ ପ୍ରକା
 ସମସ୍ତରେ ବା ଅକୌ ଜଳ କ ଯାଲ ଜଳକର
 ଦେବାରୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବା ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱ ଦେବେକ
 ପ୍ରକାର ମେତ କଷ୍ଟ ଦେଲେ ସୁକା କଳକରୁ
 ସମାନ ନ ଯାଉବାରୁ ଏଣିକି କୁଲୁପୁର କରଣ୍ୟ
 ବିଷୟରେ ସାବଧାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯାହା
 ଦେଉ ପୁଣ୍ୟ ବିଷୟ ଯେ ଜଳକର ଘଟକ
 ଅବଶ୍ୟକ ଚିନ୍ତାଗଣର କେତେକ ସଦେକ
 ଏକର୍ଷର ରିପୋର୍ଟକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ଚେଷ୍ଟା
 ଜଳ ମତାମତା ଅପସ୍ୟରେ ଅନେକ ଜମ
 ଉପକେ ସୁଦେ ଭବନ କର ବିଷୟ । ଏଣିକି
 ତାବା ବିପୁଳ ଉକ୍ତା ପଡ଼ିଅଛି । ବର୍ଷିକ ବର୍ଷରେ
 ଦେବଲ ମା ୧୨୪ ଶ ନିମ୍ନରୂପେ ଏପ୍ରକାର
 କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ତଳ ନ ମାତ୍ରକା
 ଦେବୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ କରଣ୍ୟକର ମତ୍ତ ହୋଇ-
 ଅଛି ଏବଂ ଯେ ସବୁ କମିଲେ ତଳ ମାତ୍ରକା
 ସେ ସମସ୍ତ ଜଳକର ଉକ୍ତାକୁ ଅଧିକ ପଦ-
 ଯାଇ ଅଛି । ନାଲ କର୍ମମାନମାନେ ସୁଦ-
 ଦିକ ପ୍ରକାଶ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କୁଲୁପୁର
 ଉକ୍ତା ସମାଜ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ସଦେକ ନାହିଁ ।
 ନାଲ କରଣ୍ୟର ସତ୍ତ୍ୱ ଉପସ୍ତୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼
 ସନ୍ତୋଷକର ଅଟେ । ସତ ୧୮୯୩୯୩
 ସାଲ ଅଧିକରେ କୁଲୁପୁରୁ ଅଧିକ ୪୫୫
 ବକ୍ଷ ଅଧାୟା ଦେବାର ଥିଲା । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ
 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ହାଲ ନମାଅ ମିଶି ଦେବଲ
 ଟ ୮୫୮୨୫ ହା ହୁଅଇ ଦେବାରୁ ବାଣ
 ଥିଲା । ସତ ୧୮୯୩୯୪ ସାଲ ଶେଷରେ
 ଏକପକ୍ଷ ବାକ୍ୟର ପରମାଣ ଟ ୨୩୩୫୦୯ ବାଲ
 ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଦୋଷ ଦେବାର ଦେବକ ଦୋଷ

ପୁରୋହିତ୍ୟ ବ୍ୟାପାରକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶେଷ ନାଗର
 ଉତ୍କଳର ଉପତ୍ୟାକା ତାହାକୁ ଶକ୍ତ ଦେଇ ଅସ୍ଥିତ ଏବଂ
 ତହିଁ ପରିକଳ୍ପରେ ଦେବେ ମୁକ୍ତା ଅବସ୍ଥାରେ ଶେଷେ ତାହା
 ଅକ୍ଷୟ ହିଁ ରହେ ଶାନ୍ତି । ଏବେ ସ୍ତାବି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମପାଠରେ
 ତାହା ସେବା ତତ୍ପର ହୋଇ ସମୁଦାୟ ମନର ଦୁଃଖଦେଇ
 ଅସ୍ଥିତ । ଦେବେ ତତ୍ପର ହିଁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରତୀତିତ ହୋଇ
 ପଠାୟନ କରୁ ଅସ୍ଥିତ । — ତାହାର ବ୍ୟାପାର ମନ ।

ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦ

ଅପ ମାନବର ମାନବତା ବନିତର ମାନବତା ମନୋରମ
 ଏଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ମାନ ଦେଖି କର ଗତ ତା ୨୫ ଦିନ ଅପର୍ବ
 ତୁଳେ କରୁ ବ୍ୟୟ ବଦ ଅସ୍ଥିତ ।

ପଞ୍ଚମତୀର ପୋଷାକ ବାବୁ ଜ୍ଞାନବ୍ୟାପି ସିଂହ ଦେବ
 ଦେଇ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟର ଅବସର ଶକ୍ତ କରୁକାର ବାବୁ
 ଶ୍ରୀ ପରମତର ପାମାୟନ ନିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣରେ ନିତ୍ର ହୋଇ
 ଅସ୍ଥିତ ।

ସମ୍ପାଦକର ଶ୍ରୀମତ ମାତୃପୁତ୍ର ପାତେକ ମନୋରମ
 ଗତ ତା ୧୯ ଦିନରେ ଦୋଷାଦିପରେ ଶାନ୍ତି ତା ୨୫ ଦିନ
 ଦେଇ ଅସ୍ଥିତ ଅସ୍ଥିତ । ତହିଁ ଶକ୍ତ ଅସ୍ଥିତ ପୁନାବୁ ଦେବ
 ଶ୍ରୀ କୁଣ୍ଡା ଦେଇ ସିଦ୍ଧାଦ ପଠା ଅସ୍ଥିତ ।

କରତ ତା ୨୫ ଦିନ ପଠାରେ ପଠାପାଠକା ଶାନ୍ତିରେ
 ଅସ୍ଥିତ ହିଁ ପ୍ରାୟ ବ ୧୫ ୧୫ ଦିନ ପଠା ଉପସ୍ଥାପି ହୋଇ
 ଅସ୍ଥିତ ।

ଏକମତରେ ପଞ୍ଚମତୀ ସତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାଶିଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଅବସର
 ଦିନରେ । ତତ୍ପର ନିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣାଶିଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଦେବମାନ
 ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି କର ପଞ୍ଚମତୀ କର ଅସ୍ଥିତ ।

ଦେବମତୀ ତଳ ବସ୍ତ୍ର ପଠାପାଠରେ ନିତ୍ର ଦେବାବୁ
 ଅଧିକାର ପୁସ୍ତକ ପଠାପାଠରେ । ଅଧିକାର ଅପଞ୍ଚା ଶିଳ୍ପ ଓ
 ଶାନ୍ତି ହାତୀର ମାନେ କରୁକାର ତଳ କାହାର ଦେବତା
 ପୁନାବୁ ତଳ ପଠା ହୋଇ ଶାନ୍ତି ଅସ୍ଥିତ । ତଳ ପୁନାବେଶା
 ବର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ଥିତ ।

ପଠାପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକାପଠାକୁ କରତ ତା ୨୫ ଦିନ ଦେଖି ହୋଇ
 ତହିଁ ତତ୍ପରମତୀ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ଦେବତୀ ଅଧିକାର ଦେଖି
 ସୋମତୀର ମେଳାରେ ଅଧିକ କରତତୀର ପଞ୍ଚମତୀ
 ହୋଇପୁରେ ।

ଅଧିକାର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଅଧିକ ଶାନ୍ତି ହୋଇ ଏକତ୍ର ବ-
 ତାବ ତୁମ୍ଭ ପଠା ପଠା ବଦମାନ ଦେଖିଅସ୍ଥିତ ।

ଅଧିକାରପୁସ୍ତକାପଠାକୁ ଶାନ୍ତି ବଦମାନ ଦେବତୀର ଦିଅ ଅସ୍ଥିତ ।
 ତହିଁ ଦିଅ ଅଧିକାର ଦେଖି ପୁନାବେଶେ ମେଳାକୁ ଦିଅ
 ତ ଦେଇ ଅଧିକାର ଦିଅ ଦିଅ ଅସ୍ଥିତ ।

ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ପଞ୍ଚମତୀର ମନାପତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ
 ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନବତା ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶମନ୍ତ

କରତପୁସ୍ତକ ପଠାପାଠରେ ପଞ୍ଚମତୀ ଏକ
 ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମାନବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅଠଗଡ଼ ଶ୍ରୀ
 ମନୋରମର ଦୁଇ ଶ୍ରୀ ତ୍ରିକାଥ ପୁସ୍ତକର
 ପଞ୍ଚମତୀ ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ ପ୍ରାଣ ନିତ୍ର ଦିଅ ଅସ୍ଥିତ ।

ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ତ୍ରିକାଥ ଉତ୍କଳରେ ଉପସ୍ଥାପନା
 ସମୟରେ ତାହା ପାଠ କର ଅଧିକାର ଓ
 ଅଧିକାର ଦେବେ ।

“ ଏହା ତୁ ପାଠକୁ ନାହିଁରେ ସଙ୍ଗାତ ”
 ଏହି ବୃତ୍ତରେ ଗୀତ ।

ନିତ୍ର କର ବିନାଥରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ ।
 ନି ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଅଗାଧ ସଙ୍ଗାତ ଉପରେ ନିତ୍ର
 ପଞ୍ଚରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ଦୋଷା । କରତା

କରତା ଗୋ ଦେବ ସଜନି ତାପନ, ଏ ତ୍ରିକା-
 ଶାନ୍ତି । ନିତ୍ର କରତାକୁ ଉକ୍ତ ଦାରେ କାର
 ତଳ ପୁସ୍ତକ ପଞ୍ଚରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ୧ ।

ପାଳନ ଦଳନ ସର୍ଜନ କଥାଳ କର ତାକୁ
 ନିତ୍ର ଅରେ । ଉତ୍କଳପାଠକ ନୁହେ କଦାତଳ
 ବିଫଳ ନୋଲକ୍ଷରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ୨ ।

ଗଳ ନିପୁଣଣ କରତ କାରଣ ତ୍ରିକାଥ ତଳ
 ଅର୍ଥରେ । ଉପାଧି ଦେବରେ କରତ ଦେବରେ
 ଅଧିକ ସଦ୍ ଗୁଣରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ୩ ।

ଦିଶ ସତ ପଞ୍ଚ ଉତ୍କଳ ସୁସଞ୍ଚ ମୁଖେ କେ ତରେ
 ନ ଅରେ । ଦେବେ ବା ଦାନକେ ଦେ ଅଧି-
 ମାନକେ ଉତ୍କଳ ଉପସ୍ଥାପନେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ୪ ।

ଉତ୍କଳାଥ ଅଧିକାରରେ କରୁ ମନକେପର
 ମୁଖରେ । ଅଧିକାର ନୁହେ ନ ଦେବା ଉପରେ
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଣ କରାଅରେ ଦେ ସଙ୍ଗାତ । ୫ ।

୨୫୩୧୫ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ ପୁସ୍ତକାପଠକ ମୁକ୍ତା
 ଅଠଗଡ଼ ।

ମହାଶୟ !

କର୍ତ୍ତମାନୁ ତାଳକେର ଶକ୍ତ ଅଧିକାର ଉପ-
 ବରେ ପୁଣି ହୋଇଅସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ଉପକର
 ଅର୍ଥ ଏକତ୍ର ନୁହେ ସେ ନୁତନ ଗୀତ ଓ ତାବ
 ଦୋଲି ଉତ୍କଳର ଦୋଷାସି ସମାପ୍ତେ ଅଧିକା

ଦୈବାହିତ ଅନୋଦି ପ୍ରମୋଦ ସମ୍ପାଦକ ଦୈ-
 ଶି ବିଶ୍ୱର ଧୂମଧାମ । ସଜ କର୍ତ୍ତମାନୁ ଅନୁମୋ-
 ଦର ପରମ ଉପକ । କର୍ତ୍ତମାନୁ ଅନୁମୋଦକ

ନୁତନ ନାବାଇର ସୁନା ଶ୍ରୀମାନୁ ବସୋରକରୁ
 ବାରିକର ଦିଅତନନକ ଦର୍ଶନ ଶାନ୍ତି କର
 ଅନୁମୋଦକ ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ ସେ ଶ ପ୍ରକାଶକର

୭ ଶ୍ରୀମାନୁ ସାଧକର ଦିଅତନନକ
 ଅଧିକରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପୁସ୍ତକ ଅଧିକ ତାହା
 ପୁନାବାର ଅଧିକକର ଦେଖିଅସ୍ଥିତ । ନାବାଇର

ଉତ୍କଳ ବିଶାଳତା, ନିର୍ମଳତା, ପ୍ରକାଶକର
 ଦର୍ଶନ କର ଏହି ସମୟକୁ ଅଧିକ ଦେଖିଅସ୍ଥିତ
 ଏକାଦି ସାଧନାଶ୍ରମରେ ଅନୁମୋଦନ ପୁସ୍ତକ

ଶାନ୍ତିରେ ବାଳ ଦେଖଣ କର ଦୁର୍ଗାଧି
 ଦେବ । ଶ୍ରୀମାନୁ ଅନୁମୋଦକ ଉତ୍କଳା ଶ୍ରୀ
 ଗତ ଅଧିକାର ବ୍ୟବହାର ଅଧିକାର ଦୋଷ

ଦେଖିଅସ୍ଥିତ ଉପକ ଏକାଦି ଗର୍ଭାଗା କରୁକ୍ତ
 ଏକ ଏକାଦି ବିଦ୍ୟାସିତା ଉତ୍କଳରେ ଦୁର୍ଗା
 ହୋଇ ଏକାଦି ଶ୍ରୀମାନୁ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମାନୁ

ଧର୍ମପୁସ୍ତକ ଓ ବିଦ୍ୟାସିତା କରୁକ୍ତ ଏହା ଅନୁ-
 ମାନକର ଏକାଦି କାମନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀମାନୁ ବାବୁ ସାଧକର ସୁସ୍ତ ମହାଶୟ
 ମେ ଶ ଅନୁମୋଦକ ଶ୍ରୀମାନୁ ଦିଅ ଦିଅ ସୁସ୍ତ-
 ଦେଖିଅସ୍ଥିତ ଉପକ ପଞ୍ଚରେ ଅଧିକର ଦିଅ

ଅଧିକ ତାଳକ ନିର୍ମଳ ତରୁ ଓ ଉପକାରେ
 ଅନୁମୋଦନ ସାଧକର ପ୍ରୀତି ହୋଇଅସ୍ଥିତ ।
 ଏ ମହାଶୟ ଉପକରୁ ଦେବା ଉପକରୁ ବ୍ୟକ୍ତି

ପରମ ମାନବର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ ଏକାଦି
 ଅନୁମୋଦକ ବିଦ୍ୟାସିତା ଶ୍ରୀମାନୁ ଓ ଅଧିକାରକ
 ନିତ୍ର ଦିଅ ଅନୁମୋଦକ ଦୁର୍ଗାଧି ଅଧିକାର

ଧର୍ମକାଦର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅସ୍ଥିତ ଏଥିରେ
 ଅଧିକ ସନେକ ନାହିଁ । ସାଧକରୁ ସୁଦ
 ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦୁର୍ଗାଧି ଅଧିକାର ଶ୍ରୀମାନୁ

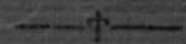
ନୋଲି ତାଳକ ନାମାଧି ପରମରୁ ମିଳୁଅସ୍ଥିତ ।
 ବାବୁ ମହାଶୟ ଉପକର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗେ
 ଆଉ ଉତ୍କଳ ଅଧିକର ଉତ୍କଳ ବିଶାଳତା ଅଧିକ

ବଶ କରୁକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ସଦ୍‌କା ଏହି କାମନା
 କରୁଅସ୍ଥିତ ।

ଅପରକର

ଏକାଦି କରମନ

କରମନୁ ତାଳକେର ନିବାସୀ

ମହାଶୟ !

ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ ଦେବେର ଶ୍ରୀମାନୁ ଅଧିକାର
 କରତା ପଞ୍ଚମତୀ ଏକାଦିରେ ପ୍ରୀତି ପ୍ରକାଶ
 କର ବାଧା କରତା ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ କରତର ଅଧିକାର ଓ ଶ୍ରୀ ବାବୁ
 ଦୁର୍ଗାଧିତା ଏକାଦି ପ୍ରୀତି ଅଧିକାରମେଳ
 ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ “ କରତାପୁସ୍ତକ ” ର “ ଉତ୍କଳାଶ୍ରମ

ସଙ୍ଗେଦେଇ ” ନାମକ କରତା ଶ୍ରୀମାନୁ ପଦ
 ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୧୫ ମସିହାରେ ଯାହା ବ୍ୟାପକର
 ସମ୍ପାଦକ ଦୋଷ ଅଧିକ ତାହା ନିମ୍ନରେ ଉତ୍କଳ

କର ପ୍ରମୋଦକରୁ ଅଧିକାର କରୁଅସ୍ଥିତ ଶେ
 ମହାଶୟମାନେ ଉତ୍କଳ ଦୋଷ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରାର୍ଥ

ପ୍ରଭାବୀ ଲୋକ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ କି ନୁହେଁ ଏ ବିଷୟ ଅଗାମୀ ମତରେ ଜଣେଇ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଇଥିବା ପ୍ରକୃତରେ ଏହିପରି ଭାବରେ ଅନାଦିତ୍ୟ କି ଓ ସେମାନଙ୍କର କବିତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କି ତାହା କିଛି ମଧ୍ୟ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବେଦ ବହୁତ ହେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୟାବତଗଣର କବିତା ଶାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପର୍କରେ ଯୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧି ଗର୍ଭିତ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେବୁଁ ।

ପଦ୍ୟ ଯଥା ।—

“ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶରଣ ଦେ ଶେଷଦିନ ନିମନ୍ତେ ଶରଣେ ପ୍ରଣିତେ ଅତି ଶାନ୍ତମୁଖ ନରେ” ଏପରି “ସାରଣ ଦେ” ଶବ୍ଦ “ସାରଣ ଦେ” ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମା ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ବହୁତଦଳ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବ ବାରିଣ ଅବାବନ୍ତ ସକମାଳେ ପ୍ରଥମା ବହୁତଦଳରେ ଏକାକୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ଯଥା ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଉପାଧ୍ୟାୟ ସମ୍ପଦ ଭୃତ କବିତା ଦଳୀର ବେଶାବଦାନରେ ।

୧ “ଅମୃତ ଅଧୀନ ବାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ସାବଧେ”

୨ “ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବ ପୁରୁ ଶୁରେ ମୂଢ଼ରେ ହୁଅନ୍ତୁ”

ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତବର ଶୁଭାଳରେ ଯଥା ।—

୩ ବର୍ଣ୍ଣାଗମେ ଦଂସେ ଯଥା ବେଦନ୍ତେ ମାନସ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାଳା ପ୍ରଭୃତ ।

୪ ସେ ଯାହା ବାଧ୍ୟରେ ଶମିଳେ ମାଳବେ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କବିତାକଳାପର “ପୁରୁ

ଶୋଭାମୟ ବେତେକ ଦୁଷ୍ୟ” ରେ ଯଥା ।

୫ ହୋଇଛି ଲେବେ ସବୁ ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରସ୍ତର ।

ଉପସ୍ଥେରୁ ପାଠକୋଃ ଉଦାହରଣରେ “ସାରେ” “ସୁରେ” “ଦଂସେ” “ମାଳବେ” ଓ “ଲେବେ” ପ୍ରଭୃତି ଶବ୍ଦମାନେ “ସାର” “ସୁର”, “ଦଂସ”, “ମାଳବ”, ଓ “ଲେବ” ପ୍ରଭୃତି ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଏମା ବହୁତଦଳ ହୋଇ ଯଥାକ୍ରମେ “ଧାର୍ଯ୍ୟରେ” “ମୂଢ଼ରେ,” “ବେଦନ୍ତେ” “ଶମିଳେ” ଓ “ହୋଇଛି” ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ତେବେ “ସାରଣ ଦେ” ହେଉଁ ଶିକ୍ଷାର ବର୍ଣ୍ଣା ? ପ୍ରକୃତ “ଶେଳଦା” ଏହି ଶବ୍ଦ “କରଣ” ଶବ୍ଦର ଶିକ୍ଷାଦାତା ବିଶେଷଣ (Verbal Adjective) ସ୍ୱରୂପ “ସାରଣ ଦେ” ଏକାକୀ ସ୍ୱରୂପ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇ ନ ଯାଏ । ନିମ୍ନେ

ଦିଖୁନ୍ତୁ ଏହି ସେ “ସାରଣ ଦେ” ଏକାକୀ ପ୍ରଥମା ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ବହୁତଦଳ ସ୍ୱରୂପ ବର୍ଣ୍ଣାଦାନ ଓ ଏକାକୀ ଶିକ୍ଷା “ପ୍ରଣିତେ” ତେବେ “ସାରଣ ଦେ” ଶବ୍ଦର ଶିକ୍ଷା କାହିଁ ? ଯଦି ହୋଇଛି “ସାରଣ ଦେ” ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସାରଣ ଦେଇ ଏଥରୁ ଶକ୍ତି ବହୁତଦଳରେ “ଦ” “ଦେ” ହେଲେ ତପସ ?

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ବହୁତଦଳ ଏହି ଯେ “ସାରଣ ଦେ” ଶବ୍ଦର ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ ହେଉଁ ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱରେ ଏପରି ଅକୃତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ କବିତାରେ ସେପରି ଦ୍ୟାବତଗଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନୁପ୍ରାସ ଦୋରାଥର ହୋଇ ଅମ୍ଭେ ବହୁ । ପ୍ରଶ୍ନରୁ ହୁଏ ଏକାକୀ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକାଶକ କର ପାରିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା କଣାକିବେ ।

ଉପରେ } ଚମତ୍କାର
ଅଧୀନରେ } ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର

To THE EDITOR OF THE UTKAL PAPER, CUTTACK,

Sir, We learn with deep regret that Mr. Stevenson, our District Magistrate and Offg. Commissioner, is not likely to return to Orissa on the expiry of a year and seven days leave to England on which he is to proceed on the 31st. He has long been connected with Orissa and his sympathy with the people of this country is remarkable. He studied our language and acquired an efficiency which was more advantageous to the people than to himself while his consolation was that he thoroughly understood the people entrusted to his care and needed no interpreter to explain even the slang of the sea-coast peasants, the people were happy to communicate their weal and woe directly to their ruler and command a hearing. Whenever out on tour he would patiently listen to the people. He was always accessible to them and would never keep them at arm's length. Being an ardent lover of duty he always subjected himself to hard labour, while on tour, he would walk across corn-fields at a speed that would amuse the people and would not rest content unless

he saw every thing with his own eyes. The people would actually run to keep pace with him. There may be a thousand rivals of his talent but we presume there is hardly any one in the Service who is the sole master of his temper. We have never known or heard of an instance in which he lost his temper. Gentle in behaviour and kind and courteous to his subordinates he won for him the confidence and good-will of all classes of people.

Mafussil, May 26, 1895 An Uriya

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଖି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଚାହୁଁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରମାତ୍ରା	୪ ୦୦
ବାର୍ତ୍ତା ପତ୍ରମାନଙ୍କ ଦର	୨୫ ୦୦
କୃତା କଲେ ଚେକାମାନ	୫ ୦୦
କାର୍ତ୍ତ୍ୱ ଦେବତାଙ୍କ ବିଶେଷତା	୨ ୫୦
ଉପକାରୀ କାମ ଦେବାମାନ	୫ ୦୦
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗ ପୁସ୍ତକ	୫ ୦୦
ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସପତ୍ର	୫ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତଃ ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।

କରନାଥପାତ୍ରଙ୍କ ବିକ୍ରମ, ଯେଉଁ ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାସୂତ୍ରରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର ନୂତନସଂସ୍କରଣ ଦାବୀର ଅଛି । ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଶେଷ ଅନେକ ଧନ ଚାହା ସଂଗୋଷ୍ଠ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର ଏକ ପ୍ରତି ପ୍ରତି ପ୍ରାୟଶଃ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଅତି ଶୁଦ୍ଧବେଦବିତା ଉଚ୍ଚମାନେ ବିନିମୋହିତ୍ୟରେ, ପଦ୍ମାକ୍ଷିତ ମହା-ରାଜା ଗଙ୍ଗାପାତ୍ରଙ୍କ ଉପକ୍ରମ ଶ୍ରବଣ କରୁଥିବା ଜଣେଗଣଙ୍କ ଶ୍ରୀ ବୃଷକର ଆଦ୍ୟସ୍କନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ କରଣ ଓ ବିକ୍ରମାଧ୍ୟମରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତସୂତ୍ର ବିକ୍ରମ କରୁଥିବା ବିଷୟକୁ ସୁଦରା ଉଚ୍ଚମାନ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟସୂତ୍ରଟି ୦.୫ ଧନ ପ୍ରାୟକମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଏ ସଂସ୍କରଣର ଉତ୍କଳ ବିକାଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୦.୫ ଧନ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଦର ଲୋକାଲକୋର୍ଟ ଅଫିସ ।

କଟକ
ଯେହେତୁ ସବୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୂପ ସାଲେପୁରଦାକା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ରଘୁନାଥଚନ୍ଦ୍ରଶାସ୍ତ୍ରୀ ସନ ୧୮୯୫ ମସିହା ଠାରୁ ସନ ୧୮୯୮ ମସିହା

ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୧ ରୁହୁ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ନିମନ୍ତେ
 ସନ ୧୮୯୫ ମସିହା ଜୁନମାସ ତା ୧୭ ରୁହୁ
 ରୁଧିକାର ମୁଖ୍ୟ ସନ ୧୯୦୭ ପାଇଁ ଲେଖାଯୁକ୍ତ
 ଚୂନିତ ନ ରୁଧିକାର ସମାଜ ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମ-
 ସ୍ପୃହରେ ବଡ଼ ଲୋକାଳୋଚାର୍ତ୍ତ ଅଫିସରେ
 ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଚେୟାରମାନ ବାହାଦୁରୀ ବସୁରରେ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଛାତ୍ର ନିକମଦ୍ୱାରା ନିଜାଣ୍ଟ ବନୋଦପ୍ତ
 କରା ଯିବ । ଅଧିକାର ଏକପାଠୀ ସଦାସାଧାର-
 ମକୁ ଶୁଭ କରା ଯାଇଅଛି ଯେଉଁମାନେ
 ଡାକ ନିକମରେ ଲକାରୀ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି
 ସେମାନେ ଛାତ୍ର ନିକମରେ ପ୍ରାୟତଃ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ଡାକ ନିକମରେ ଲକାରୀ ନେଇ ପାରିବେ
 ଏବଂ ନିକମ ଗୃହଣା ନିକାରୀ ଜରୁରୀକର ଚୁ-
 ଥୀଂଶ ତାରିକ ସ୍ୱରୂପ ଓ ଅପ୍ରେଲ ବସୁର ଛକା
 ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଦେବେ ଓ ଉପରୋକ୍ତ ନିକାରୀ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନାମ୍ୟ ବସୁର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଅବସର
 ଦେଲେ ଅଫିସରେ ରହିବେ ।

ଉତ୍କଳ
 ଲୋକାଳୋଚାର୍ତ୍ତ ଅଫିସ
 କୋଣାର୍କ }
 Mayadhar Das,
 for
 Vice-Chairman.

ଘଣ୍ଟା ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଘଣ୍ଟା ବଜା ପୁନ୍ୟ
 ଘଣ୍ଟା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିମାନ ଯୁବାପେଣ୍ଡା
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳରେ ନିଜର ବାରମ୍ବାରବାସ
 ସୁବଧ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ବାହାବର ବରକାର ଦେବ
 ସେ ଏଠାରେ ଘରୁ କଲେ ସମସ୍ତକ୍ଷମ
 ଜାଣିପାରିବେ ଏହାପ୍ରକାର ବାରମ୍ବାରବାସ
 ମିଶ୍ରକଲେକାରୀ ଏବଂ ଉପାସିକଲକଳ ପ୍ରଭୃତି
 ମରାମତି କରାଯାଉଅଛି ।

ଏପରି ସବୁଆଁ ଅନୁଗ୍ରାହୀ ମୁଖ୍ୟଠାରୁ ଦୁଇ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଲେ ଓ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ମରାମତି ଦୋଷକୁ ଉପାସିକ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏକ
 ନ ଚାଲିଲେ ପୁନିବାର ଦୁଇପ୍ର କରାଯାଉଅଛି ।
 ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ବାରମ୍ବାର
 ବୋଲି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରାଦ-
 କଙ୍କ ନିକଟରେ ପରଚୟ ଦେବାର ଅପମୃଦ
 କୁହେ । ଏହିପରି କେତେକ ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ୍ୟୋ-
 ଚର ଦେବାରୁ ପ୍ରାବଳ୍ୟ ସର୍ବ କରଦେଉ-
 ଅଛି ଯେ, ସେମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାର
 ଲୋକଙ୍କର ନିଆରେ ନ ଚାଲି ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ
 ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଯୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀ ଉପାସିକ ପ୍ରଭୃତି
 କଲେ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ସୁନା ରୂପାଳ ଶିଳ୍ପୀ ଦର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
 ହୁଏ ।
 ୧୭ । ୩ । ୧୫ }
 ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନିକମରେ } ଶ୍ରୀ ଲୋକାଳୋଚାର୍ତ୍ତ
 ଅଫିସ କଟକ }

NOTICE.

Wanted a Head master on a salary of Rs. 50 a month for the Cuttack Peary Mohan Academy. None need apply who has not passed the B. A. examination.

Applications will be received up to 15th proximo.

Cuttack } Jeggomohan Roy
 29-5-95. } President of the managing committee
 Cuttack Peary Mohan Academy.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 କର୍ମ କର୍ମ କର୍ମ
 ସରକାରୀୟ ନିୟମାଳୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୮ ଏକପାଠୀ
 ପଦ୍ମନେତ୍ର ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୮
 ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ନିୟମାଳୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୮
 ଦୁଇଅର୍ଜୁନ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୮
 ବଡ଼ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପୋଷ୍ଟାଫିସ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ
 ମୁଦ୍ରିତ ଦୋର ବକସ୍ତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଅନାମ୍ୟାଳୟମାନ ଗ୍ରହଣ ଅଛି

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାଳୟର, ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟତଃ ସୁବଧ ଉପାସିକ, ଓକିଲା
 ଶାଠ୍ୟପୁତ୍ର ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଳୟ ବ୍ୟାପାରୀ, ଓ ଅଧିକାରୀ,
 ଓ ନାଲିମେଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ସୁବଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ବଡ଼

ବଦ୍ଧାବଳୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପୋଷ୍ଟାଫିସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର-
 କରେ ବଡ଼ ବେଉଅଛି ସୁବଧ ପ୍ରାୟ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅନୁକ୍ରମରେ ପାଇପାରିବେ ।

BISHAHARI.

ବିଷୟ ।

ଛାତ୍ରୀଣ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଛାତ୍ରୀଣ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ବ୍ୟାସ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳ ଅନୁକ୍ରମଦ୍ୱାରା-
 ଶ୍ରୀ ସେକଟର ରୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସକଳ ପ୍ରକାର
 ପାଠ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିକମରେ ୧୫ କେ
 ଓ ପ୍ରମେଦ ବ ୫ କେ ନିୟମ ଅନୁକ୍ରମ ହୁଅ-
 ଇ । ଏଥିରେ କୁସ୍ତ ଅନୁକ୍ରମ ଦେଉଅଛି,
 ଏହା ଦେଖାୟୁ ବସୁର ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଦ୍ଧିତ । ପାଠ୍ୟ ବାହାଡ଼
 କଲେ କରାଲେ ଛକା ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ଦେବୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ-ସେକଟର ଉପାସିକ ୫ ୧ କା, ଲେଖକପୁ-
 କର ୫ ୧ କା, ଦୁସ୍ତାବେଶର ପୁସ୍ତକ ୫ ୧ କା,
 ଶ୍ରୀ ୫ ଓ ତାଳ ୫ ୦ ୧୮ କା ବସୁର ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ
 ଉପାସିକ ରୁ ଶ୍ରୀ ପୋଷ୍ଟାଫିସରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

“ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ମୋହରୀ ବଡ଼ପୁସ୍ତକ ପାଠ୍ୟ ଏବଂ
 ବୋ, ବୋ, ସପଟା, ଚିତାବଳୀର ବରଦେବୀ”
 ବଡ଼ପୁସ୍ତକ ଏକପାଠୀ
 ବାଡ଼ି ବଲ୍, ଏନ୍, ନାୟକ
 ନିକମରେ ମେଡ଼ିକଲକର ।
 ବଡ଼ ଓକିଲା

ଉତ୍କଳଦେଶର, ବରଦେବୀ ଉପାସିକର ମର୍ତ୍ତ
 ଉପାସିକର ଉପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋରପତ୍ର, ଯଥା-
 ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପଦାବେଶ
 ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ୫ ୦ ୮
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ୫ ୮
 ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫ ୮
 ମାତ୍ର କୋଷ୍ଠିକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯେତେ ସୁବଧ ଦେଲେ
 ଉପାସିକ ଶ୍ରୀ ୫ ୦ ୮ କୁ ଲାଗା ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଦୁଇପୁସ୍ତକ ଉପାସିକର ଉପାସିକ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ
 ଅଧିକ ଦେବୀ ଓ ଦୁଇପୁସ୍ତକ ମାତ୍ରକମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଦେବୀ ସଦାରେ ସୁବଧ ବନୋଦପ୍ତ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ବରଦେବୀ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପୋଷ୍ଟାଫି-
 ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାକୃତ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର. ୩୦

୧୨୩୩

ଓ. ଟ. ପ. ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର । ଓ. ଟ. ପ. ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ମାତ୍ର ।

ଅଗ୍ନି ବାସିନ୍ଦା ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩

ପଞ୍ଚାଦଶ

୫୨

ଫରମୋଷା ଦୁର୍ଗର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର-
ସୁଲତାରେ ଜାପାନର ସୂକ୍ଷ୍ମାଦାନ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମେଳର ଏକ ଫରମୋଷା
ଗୀତ୍ର ଜାପାନର ଅଧୀନତା ସ୍ୱୀକାର ନ କଲେ
ଅତରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଲାଗିବ ।

ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ଲେଲକାଟର ଯେଉଁ
ଶାଖା ମେହମୁର ହୋଇ ବଲବତାକୁ ସିଦ୍ଧାର
ପ୍ରମୁଦ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ
ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । ଅତରେ ସରକାରଙ୍କ ବିଷୟ
ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଲାଲହାଟର ବଲବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏହି ରେଳକାଟର ମଞ୍ଜୁର ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଖୋ-
ବସ୍ତୁ ହୋଇଗଲାଣି ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଅବଧ
ହେବା ନାହିଁ ।

ପ୍ରତୀକ ଅବଳରେ ଅବଧ ଶାନ୍ତି ଚଳାଇ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଅବଧ ଗରୁପଣୀୟ ଲୋକେ
ସୁଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅସମୟ ଦେଖି ଇଂରାଜ
ଶୁଣିପ୍ରକୃତ ଚିନ୍ତାକୁ ବରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ
ମେନା ଗୁଡ଼ି ଅତୀତରେ ବା ଅନ୍ୟତ୍ରୁପରେ ମୃତ୍ୟୁ
ମୁଖରେ ପଡ଼ିବ ହେଉଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ଉପର
ଶ୍ରୀ ବାବୁଲର ଅମାରକ ଅସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖାଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ତାହାହର ଚୁରୁଥର ସମାପ୍ତ ହୋଇ
ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେଥିର ସଞ୍ଚକ
ବଦଳନ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯାଇ ନାହିଁ ।

କାଗାଁର ଗୁଜା ଶିକ୍ଷାପାଠ ଗତ ମଇମାସ
ରା ୨୩ ରଖରେ ମାଳବଳାଳା ସମ୍ପର୍କର କର-
ଅଛନ୍ତି । ଗୁଜା ବଙ୍ଗଳାରେ ଅତି ସୁସ୍ଥିତିର ଓ
ଖ୍ୟାତ । ଇଲବର୍ଷ ମାଲ ସମୟରେ ଗୁଜା ନାମ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିମରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୁଜା
ସୁସ୍ଥିତିର ଓ ପଶ୍ଚିମ ବୋଲି ସୁସ୍ଥିତିର । ୧୯୨୦
ମସିହାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଯେ, ଅଲ, ଇ,
ଉପାଧି ଲାଭ କରୁଥିଲେ ସନ ୧୯୨୦ ସାଲରେ
ରାଜା ଉପାଧି ଲାଭ କରୁଥିଲେ ଓ ଲୁଚାଇ
ସମୟରେ ଗୁଜା ଉପାଧି ବଦଳାନ୍ତମତ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଏକ ସମୟରେ ଗୁଜା ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ
ପ୍ରଦେଶର ବଦଳାଇ ସମ୍ପର୍କର ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥର
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।

କଟକର ଗ୍ରାମ୍ୟ କୋର୍ଟର ଚେୟାରମାନ
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର କଟକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ-
କୋର୍ଟର ଇନ୍ଦ୍ର ଚେୟାରମାନ ସଦରେ
ନିବ୍ୟାଚିତ ହେବାକୁ ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଇନ୍ଦ୍ର
ପ୍ରଧାନ କରୁଥିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ
କୋର୍ଟର ଇନ୍ଦ୍ର ଚେୟାରମାନ ବାବୁ ଗୋଲ୍ଡ-
ଲାନନ ଚୌଧୁରୀ ଓ ତାଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ସରକ
ବାବୁ ମାୟାଧର ଦାସ ନିବ୍ୟାଚିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛି । ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁବାକୁ ମାଧ୍ୟମିକ ପ୍ରକୃତର

ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ପେଲକ ମଳ ବଳାଇଦେ ଦେଖ-
ର ଉତ୍ତର ସେହି ପରିମାଣରେ କୃତ ହେବ ;

ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ଯେଉଁ ମୋକ୍ତାର ପଞ୍ଚମା
ଗୁରୁତ ହୋଇଥିଲା ସେଥିର ଫଳ ଗତ ବଳ
କତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ବଙ୍ଗ ବିଦାର ଓଡ଼ିଶାରୁ ସମ୍ପର୍କର ୧୯୧୯ ଗ
ପଞ୍ଚମାଥୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରୁ
କମ୍ପୁଲ୍‌ଶିର ଲୁଚାଇ ଶାସ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମାଧବ ମହାପାତ୍ର
ମଦେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଘୋଷ
ପରମାନନ୍ଦ ବୋଷ
ଦତ୍ତାକର ଦାସ

ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅତିଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟର ପଞ୍ଚମାଥୀ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାର କାରଣ କଅଣ ? ଦେଖନ୍ତୁ-
ସେମାନେ ଅନୁବନ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପଞ୍ଚମା
ସ୍ଥଳରେ ସୂଚୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହୋଇଥିଲେ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହେବା ମନ ଅଟେ ।

ସେକେନାକାଦି ଦେଖାକମେଣ ମାଳକ୍ଷେ-
ଟକ ନିକଟରେ ଦାରିଣୀତ୍ୟର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣାହେବ
ନାମର ଏକ ମାଳକାମା ମୋକଦମା ବିଗ୍‌ର
ହୁଏ । ବିଗ୍‌ର ତାଳରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣାହେବ ଏବଂ
ନୋଟିସ ଦାଖଲ କରୁବାକୁ ଗୁରାଣୁ ମାଳକ୍ଷେଟ
ପ୍ରଦେଶ କିସିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ ସେ

ମଧ୍ୟ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲରୁ ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉଚ୍ଚ
ପଠନ ସୁଲ ଓ ମୋଟରେ କ୍ର ୨୫୫ ମଧ୍ୟରୁ
କ୍ର ୧୨ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ଏମ
ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୪ ଶ ଓ ମୋଟରେ କ୍ର ୧୨ ଶ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାବ୍ରାତ୍ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲର
ଫଳ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ଓ ସ୍କୁଲର ସମ୍ମାନ
ବଜାଏ ଅଛି ।

ବାଲ୍ୟେଇ ଦାଉସ୍କୁଲରେ ଗରବର୍ଷ କ୍ର ୧୫୫
ପଞ୍ଚମାର୍ଥୀ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
ଥିଲେ ମାତ୍ର ଜଣେ ସୁକା ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ବନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ
କ୍ର ୩୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୧୫ ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ
ଓ ମୋଟରେ କ୍ର ୨୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା
ସ୍କୁଲ ପ୍ରତି ଗୌରବଜନକ ହୋଇଅଛି ।

ଗରବର୍ଷ ସୁଖରେ କ୍ର ୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ୨୨ରେ
କ୍ର ୫ ଶ ଓ ୩୨ରେ ଜଣେ ଏବର୍ଷ କ୍ର ୨୫ ଶ
ମଧ୍ୟରୁ ୨୨ରେ କ୍ର ୨୫ ଶ ୩୨ରେ କ୍ର ୨୫ ଶ
ମୋଟରେ କ୍ର ୫୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଫଳ
ମନ ହୋଇ କି ଥିଲେବେଁ ଗରବର୍ଷାପେକ୍ଷା
ମନ ହୋଇଅଛି ।

ସରକାରୀ ସାଦାପାଠାୟ ସ୍କୁଲ ମଧ୍ୟରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀ-
ୟତା ସ୍କୁଲର କ୍ର ୨୫ ମଧ୍ୟରୁ ଏମରେ ଜଣେ ଓ
ମୋଟରେ କ୍ର ୫୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା
ସୁଖର ବସ୍ତୁ । ଯଦ୍ୟାପିମୋକ୍ତ ଏକାଡେମୀର
କ୍ର ୧୨୫ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
ଥିବାରେ ସ୍କୁଲର ଗୌରବ ବଜାଏ ରହିଅଛି
ବନ୍ତୁ ଜଣେ ସୁକା ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କି
ହେବା ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ । ଯାହା ହେଉ ସାଦା-
ଯପାୟ ସ୍କୁଲ ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦେଶୀ-
ଶିଳ୍ପ ଏହି ସ୍କୁଲରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଅନଳର
ବସ୍ତୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍କୁଲର ଫଳ ସାଧାରଣ
ପ୍ରକାର ହେବଳ ଲଘୁପଦା ଓ ବଦ୍ଧ ସ୍କୁଲ-
ମାନଙ୍କ ନାମରେ ଖୁବ୍ କି ପଠନା ସ୍କୁଲ ପ୍ରତି
ଲଗାତ ବସ୍ତୁ ।

ଗଡ଼ଜାତ ସ୍କୁଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ମସୂର-
ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଗରବର୍ଷ କ୍ର ୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ
ତ୍ରଣେ ୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ କରୁଥିଲେ ଏବର୍ଷ-
କ୍ର ୫୫ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୧୫ ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଓ
କ୍ର ୨୫ ଶ ୩୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟରେ କ୍ର ୫୫ ଶ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି ଫଳ ପ୍ରସଂସାଜନକ
ହୋଇଅଛି । ମସୂରଲକ୍ଷ୍ମୀର ମହାବଳା ଗଡ଼ଜା-
ତରେ ପ୍ରବେଶିବାପରେ ସ୍ତାପନ କରାଯାଇ ପ୍ରଥମ

ପଥଦର୍ଶକ ଅଛି ଓ ଫଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇ-
ଅଛି ଯେ ମହାବଳା ସ୍କୁଲ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦେଇ-
ଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ମହାବଳାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛୁ ଓ ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରକାର
ପ୍ରସଂସାଜନକ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଭାବ ରହିଅଛି ।

ଏବର୍ଷ ଗ୍ରୋଟେଷ୍ଟୋଫ୍ ଉତ୍କଳବିପ୍ଳବ
ସ୍କୁଲରୁ ଜଣେ ଶ୍ରୀମାତ୍ର ସମରକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସମରରେ ଅତି ଗୌ-
ରବ ସମ୍ମାନରେ ବିଜୟ ପତାକା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣମାନ
କରାଗଲେ ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିବା ସ୍କୁଲ ଓ ଶ୍ରୀମାତ୍ର
ପ୍ରତି ଗୌରବର ବସ୍ତୁ ।

ବାଲ୍ୟେଇ ଦେଅଲକ୍ ଦାଉସ୍କୁଲ ନାମରେ
ନୂତନ ସ୍କୁଲ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏହା ଶ୍ରୀକ୍ରି-
ଷ୍ଣାନ ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଗୃହିତ । ଏହି ସ୍କୁଲରୁ
ଜଣେ ସଂଖ୍ୟା ଦେଇ ୩୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ଲବ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳରେ ବୃତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ
ହେବା ସୁଖର ଗୋଲ ବସ୍ତୁଦ୍ୱାରା ହେବ ।

ଏମ ଏ ପଞ୍ଚମା ।

ଗରବର୍ଷ ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୨୨୫ ଶ
୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୧୮୮ ଶ ଏବଂ ୩୨-
ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୨୧୧ ଶ ସଂଖ୍ୟା
କ୍ର ୧୨୧ ଶ ପାଠ କରୁଥିଲେ ଏବର୍ଷ ଏମ ଶ୍ରେ-
ଣୀରେ କ୍ର ୨୫ ଶ ୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୩୨୫ ଶ
ଓ ୩୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୧୦୫ ଶ ଗାଏ କ୍ର ୧୮୮ ଶ
ପାଠ କରୁଅଛନ୍ତି ସ୍କୁଲର ଫଳ ଉତ୍ତମ
ହୋଇଅଛି ।

ଗରବର୍ଷ ଏଠା ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର
କ୍ର ୩୧୫ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ କ୍ର ୫୫ ଓ ବନ୍ତୁ-
ଧରୁ ଜଣେ ଏମ ଓ କ୍ର ୨୫ ୨୨ ଓ କ୍ର ୨୫
୩୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ କରୁଥିଲେ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ
କ୍ର ୩୧୫ ଶ ପଞ୍ଚମାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ ବନ୍ତୁ ମୋ-
ଟ ଫଳ ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ଏମ ଶ୍ରେଣୀ-
ରେ ଜଣେ ୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୫୫ ଓ ୩୨
ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୧୨୫ ଶ ଗାଏ କ୍ର ୧୨୫ ଶ ।
ଅଦନ୍ତ୍ୟ ମୋଟସଂଖ୍ୟା ଫଳ ଗର ଦୁଇବର୍ଷର ଫଳ-
ସମ୍ମତ ଭୁଲତାରେ ଅଜାବ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି
ଦେବକ ଗର ଦୁଇବର୍ଷରେ କ୍ର ୫୫ ଶ ଲେଖି-
ଏ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ ଦର୍ଷ-
ରେ କ୍ର ୧୨୫ ଶ ଓ ଉତ୍ତମ ଦର୍ଷରେ କ୍ର ୩୦୫
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଦୁଇବର୍ଷମାନଙ୍କରେ
ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର ଶିଳ୍ପକାରୀ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମାତ୍ରଦ୍ୱାରା
ଫଳ ଉତ୍ତମ ହେଉଅଛି । ଯଦ୍ୟା ଦେଉ ସ୍କୁଲ

ଦୁଇବର୍ଷର ମନଫଳ ହେବାରେ କଲେଜର
ଡେକ୍ରାସ ପାଇଥିଲା କଲେଜ ପ୍ରତି ସାଧାର-
ଣର ଦୁଃଖ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର କଲେଜର
ଶିକ୍ଷା ଦୋଷରୁ ଦେଉ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କାରଣ-
ରୁ ଦେଉ ଫଳ ଅସାଧୁରୂପ ହେଉ ନାହିଁ ଓ
ବିଦେଶରୁ ବିଏ ସଂଖ୍ୟାକ୍ରମେ କଲେଜ ପ୍ରତି
ଦୁଃଖ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛି ନିମ୍ନରେ ବିଏ
ସଂଖ୍ୟାର ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ବିଏ ପଞ୍ଚମା ।

ଗର ବିଏ ପଞ୍ଚମାରେ ଅନଳ ଶ୍ରେଣୀରେ
କ୍ର ୮୧୫ ଶ ଓ ପାଠ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ର ୫୦୫ ଶ
ମୋଟ କ୍ର ୧୩୨୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲେ
ଏବର୍ଷ ଅନଳରେ କ୍ର ୧୮୫ ଶ ଓ ପାଠରେ
କ୍ର ୩୩୦ ଶ ଗାଏ ୩୩୫ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି
କ୍ର ଏବର୍ଷରେ ମୋଟ ଫଳ ସାମାନ୍ୟ ମନ ହୋ-
ଇଅଛି ବନ୍ତୁ ଗର ସୁଖ ଦୁଇବର୍ଷରେ କ୍ର ୧୨୫
ଓ କ୍ର ୩୦୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲେ ସୁଖର
ଫଳ ମନ ହୋଇନାହିଁ ଏଠା ରେଭେନ୍ସା
କଲେଜରୁ କ୍ର ୨୫ ଶ ପଞ୍ଚମାର୍ଥୀ ହୋଇ ଥି-
ଲେ ବନ୍ତୁରୁ ଦେବକ କ୍ର ୫୫ ଶ ପାଠ ଶ୍ରେଣୀ-
ରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଗରବର୍ଷରେ
କ୍ର ୨୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲେ । ଅନୁମୋ-
ଦନ ଦେଖି ଅସୁଅଛି ଯେବଦ କେବେବି ବର୍ଷ
ହେଲା ବିଏ ପଞ୍ଚମାରେ ଫଳ ଉତ୍ତମ ହେଉ ନାହିଁ
ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଓ ଉତ୍କଳର କାରଣ
ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନସମାଜକ ଦୁଃଖିଅଦ-
ର୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଗର କେବେବି ଦର୍ଷଣ ଫଳର
ଲାଭନା ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ପଠ	ପଞ୍ଚମାର୍ଥୀକ ସଂଖ୍ୟା		ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣହେଉଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
	ପାଠ	ଅନଳ	ପାଠ	ଅନଳ
୧୮୯୪	୧୫	୨୫	୫	୦
୧୮୯୫	୧୫	୨୫	୭	୦
୧୮୯୬	୧୫	୨୫	୨	୦
୧୮୯୭	୧୫	୨୫	୭	୦
୧୮୯୮	୧୫	୨୫	୧	୦
୧୮୯୯	୧୫	୨୫	୨	୨

—*—

ଅନୀରକ ସମୟରେ କେତୋଟି ଅସାଧାରଣ ।
ଏତଦେତଦକଳେକେତେକରୁ ଉତ୍କଳ ।
“ସେମନ୍ତ ଗୁଣାପାଏ ବର୍ଷରୁ ଅନୀରକ-
ପର ଏକପ୍ରକାର ଅଦ୍ଭୁତ ଲୋକ ହୋଇ
ହୋଇଥିବ । ସେତେ ଗୁଣାପାଏ ସମ୍ପଦ ଉତ୍କଳ

ଧ୍ୟରେ ବାବୁଲ ସମ୍ପଦକୁ ଶାସନରେ ରଖିବା
 ଯେତେ ଦୂର କଠିନ ଭେଦେ ଅନ୍ୟ ଗୌଣ-
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭିନ୍ନ କରେ । ସତ୍ୟର ଅଧିକାର
 ପ୍ରଜାବର୍ଗର ଦୂର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଏବଂ ଯୋଗୁପୁରୁଷ ।
 ଏହି ପ୍ରଜାବର୍ଗମଧ୍ୟରେ ଗଜାକୁ ସଦା ସମ୍ମାନ
 ରହିବାର ନିୟମ । ଅମାର ଦଳମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋ-
 ମାନ କର୍ତ୍ତା ନ ଥାନ୍ତି । ଦଳମାନ ବାଧ୍ୟ ବଳ-
 ଶ୍ଚି, ହୁଏତ ମୋକଦ୍ଦମା କରୁଛି କରୁ ଅଛନ୍ତି,
 ନୋହିଲେ ପଡ଼ି ନେହୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୁତରେ
 ସତ୍ୟର ସମସ୍ତ କର୍ମ ଯଦି ସ୍ୱୟଂ କରନ୍ତି;
 ଗୌଣସି କରୁ ଅବା ମନ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରୟୋଗର ହୁଏ
 ନାହିଁ । ବାହାର ଉପରେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ
 ନାହିଁ ।

ଅମୀରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପସ୍ତମ୍ଭର ସେଇପ୍ର
 କଣ୍ଠବିଧାନ ହୁଏ ତହିଁର ଅଧିକାର ଲଭିବେ-
 ଗାମୁକ ନିକଟରେ ଉପସ୍ତମ୍ଭ ବୋଲି ଦୋଷ
 ଦେବ । ଥରେ ସେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
 ସୋଭୋସୋବ ବଢ଼ିଲା, ଅମୀର ତହିଁରେ
 ଯଦି ଲେଖକ ସହ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଦମ୍ଭ
 ଦେଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖକ ତମ୍ଭ, ଗୋ-
 ଲକେଇ ତହିଁରେ ଦୁଇ ଲକାର ଦେବାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ତରେ ତମ୍ଭେ ଲେଖ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପ୍ରଦେଶର ଦେଖାବର ସ୍ୱଳ୍ପ
 ଦୋଳ ତାହାକୁ ଲାଗିଲା ଗୋଡ଼ାଇ ମାଲିକେ ।
 ଶାଳକ୍ୟ ଗୌର୍ବ ଅପସ୍ତମ୍ଭରେ ଅମୀର ଅପସ୍ତ-
 ମ୍ଭର ଦାତ ଗୋଡ଼ା କଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅନ୍ତ ଥି
 ଲେଖମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଦା ବେହୁ ଧର୍ମ ପଥକୁ
 ବଦଳି ହୁଏ ତେବେ ତତ୍ତ୍ୱଗୋଡ଼ା ତାହାର
 ମୁଣ୍ଡ ଛେଦନ ହୁଏ । ସତ୍ୟରେ ଏତେଦୂର
 ଉପରୁ ବୁଝି ବ୍ୟାଧ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅମୀର
 କର ପ୍ରଜାମାନେ ସାମାନ୍ୟତାକୁ ଚଳୁଛନ୍ତି
 ନାହିଁ ।

କଳର ବଦାବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗସୂଚକାଭିପ୍ରାୟରେ
 ଅମୀରଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯଥେଷ୍ଟ । ସେ ଯେ ଲଳିତ
 ଶିଳାକୁ ବୁଝୁଥିଲେ, ତହିଁର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ-
 ବାରିକ ଏହି ସେତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ସୁଲ ସେ ନିର୍ଜ
 ସମ୍ଭରେ ବସି ଦେଖି କରୁଥିବେ ଶାସନ କରବାକୁ
 ହୁଏ ଉପସ୍ତମ୍ଭରେ ନିର୍ଜମାଳକୁ ଉପସ୍ତମ୍ଭ
 ଦିଅନ୍ତେ, ଅମୀର ଇଂରାଜକୁ ଅପସ୍ତମ୍ଭ ଦୁବଳ
 ବଳମ ନୋଇ ମନେ କରନ୍ତି; ବଦଳି "ସୁଦ୍ଧି
 ଉପସ୍ତମ୍ଭେ ଉପସ୍ତମ୍ଭକୁ ଉପସ୍ତମ୍ଭରେ ଦୁଇ-
 ବାର ଅନୁମତି ଦେଇ ଏକ ତାଙ୍କର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ

ସାଧନ ପାଇଁ ଯଥୋଚିତ ଚେଷ୍ଟାକର ଯେତେବେ
 ଶୁଭ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭ ସତ୍ୟକୁ କୌଣସି
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧିକାର ଅମ୍ଭେ ତାହା ସତ୍ୟରେ ସେ
 ରୂପ ବ୍ୟବହାର କରୁଁ ନା ।"

ଅମୀର ବଡ଼ ସମ୍ମାନ ଚିତ୍ତ । ସଦା ବେହୁ
 ତାଙ୍କର ଶାସନକୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କଷ୍ଟରେ ଯତ୍ନ
 ପୂର୍ବକ ଦେଖାଏତୁ ବଥା ପଲ୍ଲବନ୍ତ, ସେ ଦୁଠାକୁ
 ତାହାପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦୁଅନ୍ତି, ମନେ କରନ୍ତି ସେ
 ତାଙ୍କୁ ବିଷ ଶୁଣଇ ଦେବ । ଥରେ ତାହା-
 ଶୁଣି ସତ୍ୟର ଅସ୍ତମ୍ଭ ଦେଲ । ସେହି ଅସ୍ତମ୍ଭ
 ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଶୁଣିପାରିଲେ, ଜଣେ ଲଭ-
 ଶ୍ଚେଷ୍ଟାୟ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକଥର ତାଙ୍କର
 ଅସ୍ତମ୍ଭ ସମ୍ପାଦ କେଉଁଅଛି । ସେ ସେଇପ୍ର କର-
 ବାର ତାଙ୍କର ପରୁର ପଠାଇଲେ । ତହିଁରେ
 ଉକ୍ତ ଲଭଶ୍ଚେଷ୍ଟାୟ ଏହିପ୍ର ଉକ୍ତ ଦେଲେ
 ସେ "ଅପସ୍ତମ୍ଭ (ଅମୀର) ଯେଉଁଠି ମନେ
 ସେହିଦଳ ଅପସ୍ତମ୍ଭ କେବେ ମୋତେ ମାରପତା-
 ଲକ" । ଅମୀର କହିଲେ "ଠିକ୍, ଅମ୍ଭେ ପୂର୍ବକୁ
 ଦାରଣର ଏତୁପ୍ରକାର ନିକଟତା କର ପାରି
 ନ ଥିଲୁ, କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭେ ଠିକ୍‌କଥା କହିଅଛ ।"
 ଏକ ନମସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଲଭଶ୍ଚେଷ୍ଟାଙ୍କର ଗଳା-
 ରେ ଶା ହେଲା । ସେ ତାହା ଅମୀରକୁ ଜଣା-
 ଲେଲେ, ଅମୀର ତାଙ୍କପ୍ରତି ସଦାମୁଖେ ସମ୍ମାନ
 ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସେମ ସମକେରେ ସେ କଳେ
 ସେହି ଶିଷ୍ୟ ତାଙ୍କପ୍ରତି ସେହି ଶିଷ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗକର ତାଙ୍କୁ ଅସ୍ତମ୍ଭ କଲେ ।

ଅମୀର ତାଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହପ୍ରାପ୍ତକୁ ନିକଟସ୍ତ-
 ରେ ମଦ ନାଳ ଖାଇବାକୁ ଦେଖାକୁ ଦଡ଼
 ବୁଝାନ୍ତୁ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଦତ୍ତ ସେହି ମଦ୍ୟପଦ
 ବେହୁ କେବାକୁ ଅସ୍ତମ୍ଭର କଲେ, ତେବେ
 ସେହି ଦୋଷରେ ପ୍ରାୟ ତାହାର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ
 ଅବଧାରଣ ହୁଏ ।

ଅମୀର ସୁରସିତ, ଓ ଅମୋଦପ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି ।
 ବନେ ବେଲେକଜଣ ଅନୁଗର ସହୁତ ସୁମନ
 ବରଦାକୁ ଦାହାର ସମନତର ବିସ୍ତମ୍ଭ ଗୋଟିଏ
 ସୁଦୁର୍ଦ୍ଦା ନିକଟରେ ଅସି ଉପସ୍ତମ୍ଭ ଦେଲେ
 ଏକ ଅନୁଗରମାନଙ୍କୁ କହିଲେ " ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ସୁଦ୍ଧା ନବକ
 ତେଜି ଶାସନେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷାର ଦିଅ-
 ଯିବ । " ଅନେକ ଲେଖ ଶେଷା କଲେ ତଳୁ
 ଦୁଇ ଏକତର ଦୁଇବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଲେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦା-
 କିମ୍ପେ ଏକବକ୍ତ୍ର ଧରୁଛି ନାଦ୍ଧରେ ପଡ଼

ଗଲା । ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ନାଦ୍ଧରେ ଶୋଭ ହୋ-
 ଲିଗଲା । ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଶୁଣ୍ୟରେ ଉଠିଲା,
 ଏହି ଦ୍ୟାପାରରେ ସମସ୍ତେ ହସିଉଠିଲେ ।
 ପରେ ତାହାକୁ ବାଦ୍ଧକୁ ଲଠାଇଲେ
 ଅମୀର କହିଲେ, "ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଟା ପୁରୁଷାର
 ପାଇବ, ସେତେବେଳୁ ଏ ଯାହା ବରଦାପ୍ର ସେ-
 ରୁପ ଅଛି ବେହୁ ବରଦାପ୍ର ନାହାନ୍ତି ।" ବାସ୍ତ-
 ଶକ ତାହାକୁ ପୁରୁଷାର ଦିଅଗଲା ।

ଅମୀରଙ୍କର ଉପଲକ୍ଷିତ ପ୍ରଦାନର ଦେ-
 ଶେକ ଅମୋଦ୍ୟାଳ ଏକ ନିର୍ମମତା ସୁଲେ ମଧ୍ୟ
 ତାଙ୍କର ଅନେକ ଗୁଣ ବଳଗୁଣ ଅଛି । ସେ
 ନିତାନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱପ୍ରକାର ଏକ ସେହିମାନେ ତାଙ୍କର
 ସାଦାସ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ସେ ଅନୁଗ୍ର
 ସକମ୍ପ ଓ ଅନୁଗ୍ର । ସେ ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟ
 ସୁପକ୍ଷମ, ବଦନିକର ଜଗତର ଗୌଣସି
 ଗଣନାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁଦା ତାଙ୍କର ଅଗୋଚର
 ନ ଥାଏ ।

ପତ୍ର ଲେଖିବା ଦିନରେ ତାଙ୍କର ପଦେଶ
 ପଢ଼ିବା ଅଛି । ଦାର୍ଯ୍ୟସମତା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର
 ଧୂକ । ତାଙ୍କର କଣ୍ଠବ୍ୟାଧ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦେ-
 ମନ୍ତୁ ହିତେ ଦୋଷହୁଏ ସତ୍ୟ ଚଳୁ ଅପମାନା-
 ପ୍ରାକ ଯେକଳମ ପ୍ରାକ ତାହା ପ୍ରଶାସନ ଦର
 ଦେଖିଲେ ସେ ଦୋଷ ହିତ ନ ଦେହାରୁ ହିଁ
 ସମ୍ଭବ । ଅମୀରଙ୍କ ଦୁଇ ସେଇପ୍ର କଣ୍ଠବ୍ୟାଧ
 ଦର ନ ଶାରିରେ ଦଳକ ନମନେ ସୁଦା ଦେହ
 ଅପସ୍ତମ୍ଭପ୍ରାକ ଶାସନକର ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଧର୍ମ ଓ ଲାଭଦିଗରେ ପ୍ରଜାତର ମନୁଁରେ
 ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ହୁଏ ଅମୀର ତହିଁରେ ଉଦ୍ଦ-
 ଶାଳ ନୁଦନ୍ତି । ତାଙ୍କୁଦାସୀ ଜଣେ ଲଞ୍ଚକ
 ଛତେକକୁ ଦେବେ ଜଣେ ଅପମାନ ଶାସନ
 ଅସି ଉପସ୍ତମ୍ଭ ଦେଲ ଏକ ଦହର ଅପମ
 ମୋର ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଉଦ୍ଦାବନ୍ତୁ । ଦେଖ ତାଙ୍କ
 ଶାସି ଦେବାକୁ କେଇ ଯାହି ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ
 ଇଂରାଜ ଶାସନକର ଦାତରୁଦା ଦେଖି
 ସେହିଠାରେ ସମ୍ଭାବନାରେ ତାହାଙ୍କର ସ୍ତମ୍ଭ
 ଶାସିର ଉପସ୍ତମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ସେଠାରେ
 ସାର ଉପସ୍ତମ୍ଭ ଦେଲେ ଏକ ଦୁଇ ଉପସ୍ତମ୍ଭ
 ସାଧକକୁ ଅନୁମାନ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ।
 ଅମୀରଙ୍କର ଜଣେ ଅନୁଗ୍ର ଏହି ଦ୍ୟାପାର
 ଦେଖି ତୁଳ ଦୋଇ ଇଂରାଜକୁ ଶାସନ ଦ-
 ସଦାକୁ ଲାଗିଲେ । ତେବେବେଳେ ଇଂରାଜ
 କହିଲେ "ଅଛି ସେହି ଦରଦ ସେମାନେ ଗେ"

ତମତା ଓ ମାଂସ ଲେବରେ ଲେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବସ୍ତୁ ଯେ ବସ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ଯେଉଁ ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ଗୋମାଂସଲୋକମାନେ ସଂକଳନରେ ସେହି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମାଂସ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ।

ଏହି ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ନିବାରଣର ବ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ? କେହି କହୁଥିବାରୁ ଅଲଗାରେ ଅପରାଧମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁବ୍ୟାପକ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ? ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ପଶୁମାନଙ୍କର ମାଲିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚାତୁରି ଅପରାଧନିବାରଣର ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅଛି, ଅଲଗାରେ ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତାପଣ ଦୂରକ । ଯେଉଁ ଲେବର ଗୋରୁ ମରବ ସେ ମର ଡୋମ, ପାଟ, ବାଉଁଶର ମର ବ୍ୟାପକ କ ଦେବ ଯେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ହେବ । ତମତା ଓ ମାଂସ ଲେବରେ ସିନା ଲେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ତାହା ବନ ହେଲେ କାହିଁକି କିଏ ପରାମର୍ଶ କରିବ ? ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ହେଉ କା ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗର ସମ୍ବେଦ ହେଉ ବା ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମୂଳ, ସବୁ କା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦାରଣରୁ ହେଉ ସର୍ବତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମାଲିକ ସହ ନିଷ୍ପେଷ କରେ, ଯେବେ ତୋମ ସାଗ ପ୍ରକୃତିର ତମତା ବା ମାଂସ କେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କୌଣସି ପୁଲେ ପଶୁମାନଙ୍କ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଏହି ଉପାୟରେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗ ଏକାକୀକରେ ବନ ହୋଇଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ଉପାୟ ଦେବକଳ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ନୁହେଁ । ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରେ ତୋମ ଓ ପାଣିମାନେ ମର କାହିଁକି ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନ ନିଅନ୍ତୁ ବା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଠି କରନ୍ତି । ଜମିଦାର ମାନଙ୍କ ଲଜା କରୁଥିବେ ପ୍ରଜାମାନେ ମରକଟା କର ସଲେ ଅଲେଖ ପ୍ରକାର ଅପରାଧର ଗଣ୍ଠି ପାରେ ମୁଲ୍ୟ ଏ ବାରିକରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ମୁଲ୍ୟମାନ ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏଥିରେ ଅପରାଧ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

କେହି କହୁଥିବାରୁ ଦେବକଳ ଗଣ୍ଠା, କାମୁଡ଼ି କମା ତୁମ୍ଭର ବଳକ କ ଗାଈ ମର ଗଲେ ସେମାନଙ୍କ ମରକଟା ବନ କଲେ ଚଳିଯାରେ, ତୁମ ଗୋରୁ ମଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ତାହା ହେଲେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବକଳ ବୁଡ଼ି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ଗୋମାଂସଲୋକମାନେ ସଂକଳନରେ ସେହି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମାଂସ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି । ଏହି ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ନିବାରଣର ବ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ? କେହି କହୁଥିବାରୁ ଅଲଗାରେ ଅପରାଧମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁବ୍ୟାପକ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ? ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ପଶୁମାନଙ୍କର ମାଲିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚାତୁରି ଅପରାଧନିବାରଣର ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅଛି, ଅଲଗାରେ ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତାପଣ ଦୂରକ । ଯେଉଁ ଲେବର ଗୋରୁ ମରବ ସେ ମର ଡୋମ, ପାଟ, ବାଉଁଶର ମର ବ୍ୟାପକ କ ଦେବ ଯେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ହେବ । ତମତା ଓ ମାଂସ ଲେବରେ ସିନା ଲେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ତାହା ବନ ହେଲେ କାହିଁକି କିଏ ପରାମର୍ଶ କରିବ ? ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ହେଉ କା ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗର ସମ୍ବେଦ ହେଉ ବା ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମୂଳ, ସବୁ କା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦାରଣରୁ ହେଉ ସର୍ବତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମାଲିକ ସହ ନିଷ୍ପେଷ କରେ, ଯେବେ ତୋମ ସାଗ ପ୍ରକୃତିର ତମତା ବା ମାଂସ କେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କୌଣସି ପୁଲେ ପଶୁମାନଙ୍କ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଏହି ଉପାୟରେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗ ଏକାକୀକରେ ବନ ହୋଇଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ତାହା ହେଲେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବକଳ ବୁଡ଼ି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ଗୋମାଂସଲୋକମାନେ ସଂକଳନରେ ସେହି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମାଂସ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି । ଏହି ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ନିବାରଣର ବ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ? କେହି କହୁଥିବାରୁ ଅଲଗାରେ ଅପରାଧମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁବ୍ୟାପକ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ? ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ପଶୁମାନଙ୍କର ମାଲିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚାତୁରି ଅପରାଧନିବାରଣର ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅଛି, ଅଲଗାରେ ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତାପଣ ଦୂରକ । ଯେଉଁ ଲେବର ଗୋରୁ ମରବ ସେ ମର ଡୋମ, ପାଟ, ବାଉଁଶର ମର ବ୍ୟାପକ କ ଦେବ ଯେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ହେବ । ତମତା ଓ ମାଂସ ଲେବରେ ସିନା ଲେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ତାହା ବନ ହେଲେ କାହିଁକି କିଏ ପରାମର୍ଶ କରିବ ? ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ହେଉ କା ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗର ସମ୍ବେଦ ହେଉ ବା ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମୂଳ, ସବୁ କା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦାରଣରୁ ହେଉ ସର୍ବତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମାଲିକ ସହ ନିଷ୍ପେଷ କରେ, ଯେବେ ତୋମ ସାଗ ପ୍ରକୃତିର ତମତା ବା ମାଂସ କେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କୌଣସି ପୁଲେ ପଶୁମାନଙ୍କ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଏହି ଉପାୟରେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗ ଏକାକୀକରେ ବନ ହୋଇଅଛି ।

ମରକଟା ବନ କଲେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବକଳ ବୁଡ଼ି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଯେତେ ଗୋମାଂସଲୋକମାନେ ସଂକଳନରେ ସେହି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ମାଂସ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି । ଏହି ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ନିବାରଣର ବ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ? କେହି କହୁଥିବାରୁ ଅଲଗାରେ ଅପରାଧମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁବ୍ୟାପକ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ? ଅମୃତମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ପଶୁମାନଙ୍କର ମାଲିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚାତୁରି ଅପରାଧନିବାରଣର ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅଛି, ଅଲଗାରେ ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତାପଣ ଦୂରକ । ଯେଉଁ ଲେବର ଗୋରୁ ମରବ ସେ ମର ଡୋମ, ପାଟ, ବାଉଁଶର ମର ବ୍ୟାପକ କ ଦେବ ଯେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ହେବ । ତମତା ଓ ମାଂସ ଲେବରେ ସିନା ଲେବେ ବସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ତାହା ବନ ହେଲେ କାହିଁକି କିଏ ପରାମର୍ଶ କରିବ ? ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ହେଉ କା ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗର ସମ୍ବେଦ ହେଉ ବା ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମୂଳ, ସବୁ କା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦାରଣରୁ ହେଉ ସର୍ବତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମାଲିକ ସହ ନିଷ୍ପେଷ କରେ, ଯେବେ ତୋମ ସାଗ ପ୍ରକୃତିର ତମତା ବା ମାଂସ କେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କୌଣସି ପୁଲେ ପଶୁମାନଙ୍କ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଏହି ଉପାୟରେ ବସ୍ତୁପ୍ରୟୋଗ ଏକାକୀକରେ ବନ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍‌ବିଡ଼ିଂ
ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ମହାମତ୍ତ, ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୁଣ ଚିନ୍ତନ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ମହା-
ଶୟ ସମ୍ପାଦକ

କାହିଁକି ସାଧନାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂକଳନ ଉତ୍କଳ ଲୋକତରଫର ଏକ ପ୍ରାଣରେ ଲିଖିତ ଅଛି ଯେ "ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ବୋଧ ଓ ଅଠମହିକ ଏକ ଗୁଣାକ ଦ୍ୱାର ଗାଧିତ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ୧୮୦୧ ସାଲ ବୋଧକରପରାଧକର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପଦ ବସ୍ତୁ ବହୁତ ହୋଇ ତୁଲ ସଜାବ ଦ୍ୱାର ଗାଧିତ ହେଲା ।" ବୋଧ ଓ ଅଠମହିକ ଯେ ଏକ ସମୟରେ ବୋଧ ଗୁଣାକ ଦ୍ୱାର ଗାଧିତ ହେଉଥିଲା, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ; କାରଣ ଲଂକାମାନେ ନାରୀମୂଳ ଗୁଣାକଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାୟ ହୋଇ, ସେ ସମୟେ ଗୁଣାକର ଗୁଣାମାନଙ୍କୁ ସେ ସକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଲେଖି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି, ତହିଁରେ ଲୋକାଳ ବୋଧର ସଜା ବ୍ୟବହାର ଦେବକଳ ବୋଧ ଓ ଅଠମହିକର ଗୁଣା ବୋଧ ସ୍ୱାଧୀନ ରରା ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ୧୮୦୯ ସାଲରେ ଅଠମହିକ, ବୋଧରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନ, ଆଜିକୁ ବ ୩୦ ବର୍ଷରୁ

ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ; ଏହା ଅମ୍ଭେମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ ଅନୁଭବୀତ ଦ୍ୱାରା ଜାଣି ପାରିଅଛୁ । ଏହି ବ ୩୦ ବର୍ଷରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉପ ସମୟ ଧର୍ମରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦରବାରୁ ଅଧିକତମ ପ୍ରସ୍ତୁତହେବା ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—ଅନୁମାନ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲଯାଏ—ବୋଧ ଓ ଅଠମହିକ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଷୟ ସେକ ତୁମ୍ଭେ ଅନୋକତ ଲିଖିତ ଏବଂ ଅମ୍ଭେ ବୋଧକରୁ, ସେହି ସମୟେ ଦରବାରୁ ଦ୍ୱାର ଏଥିର ଏକପ୍ରକାର ସେକ ଲିଖିତ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ।

କେହି ହେଉଛନ୍ତି ଅଠମହିକ ବୋଧରୁ ଅନୁଭବ ହେଲ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ତାହାମାନ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଲଂକାକ ବ୍ୟବହାରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲେ, ତାହା ଜାଣିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମାନ ଉପାୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ସ୍ୱାଧୀନତା ବାବୁ ଲେଖନ୍ତି ବ ବୋଧ ସମ୍ପର୍କଦ୍ୱାରାକ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ-ସମ୍ପଦ ବସ୍ତୁ ବହୁତ ହୋଇ ତୁଲ ଗୁଣାକର ଗାଧିତ ହେଲା, ଏକଥା କେବେହେଁ ଠିକ ହୋଇ ନ ପାରେ । କାରଣ, ବୋଧକରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମବସ୍ତୁ ଅଛି ଏବଂ ଅଠମହିକ ଗୁଣା ଅପରାଧକୁ ଦେଖ ବସ୍ତୁ ବୋଲି ପରାଧକୁ ବସନ୍ତ । ମଧ୍ୟ, ଏହି ସଂକଳନ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପଦ କେହିକି ଭଲ ନାହିଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ବହୁ ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ସେମାନେ ଏକପରାଧକାରୀ ବା ଦେଲେ କିମ୍ପା ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଣା ବହୁତ ହେବ ? ଯେବେ ସାଧନାତ କାହିଁ ଏହା କୌଣସି ସରକାର ବ୍ୟବହାରକୁ ସମ୍ଭବ କରୁଥାନ୍ତୁ—ଏକ ଉଦାହରଣ ସମ୍ବଳନ ବିଭାଗମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମ୍ବଳନମାନ ଏହି ଉପାୟରେ ଦେଖି ପାରିଥାନ୍ତୁ—କେବେ ଅମ୍ଭେ-ମାନେ ଦୂରତ୍ରୟେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରୁ ସେ ବ୍ୟବହାରରେ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ସତତର-ଲଂକାକ ବ୍ୟବହାରକୁ ଏଥିର ସୁରୁତର ଦୂରରେ ପକାଇଲ କିଏ ? ଅଥବା ବହୁ ସାଧନାତ ବାବୁ, କେହି ଉପାୟରୁ ଉପରେ କିବଳ ସମାଜ ସମ୍ଭବ ହେବ ତାହା ସର୍ବସାଧାରଣକ ସମ୍ବେଦ ଓ କୌଣସିକ ନିବାରଣାର୍ଥେ ପ୍ରକାଶକର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ । ତା ୨୩:୩୫୫ ଅପରାଧରୁ ନିଶ୍ଚିତ ସୁର ମାଧୁର । ମାନବର ମହାଶୟ ! ସର୍ବସମ୍ପଦ ନିବେଦନର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅପରାଧ କରୁଥିବାରୁ ଅପରାଧକର ଏକପାର୍ଶ୍ୱରେ

କିଛି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦାନକରି ଚିରକାୟର କରବା ଦେବେ ଅତି ଆନନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ଏହି ଯେ ଅଦ୍ୟ ମସିହା ୧୮୧୫ ଯଦ୍ୱାରା ମେମାସ ପ୍ରାୟ ଭାନ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବେ ପୁଣ୍ୟସ୍ତୋତ୍ର ! ପୂର୍ଣ୍ଣବିଶାକରଂ ସ ଖଲିକୋଟି ଅଶ୍ରୁ ଅଠଗଡ଼ ଉତ୍କଳ ଗୁଜ୍ୟ ମ ଶ୍ରୀକେଶର ମହାନୁଭାବ ଶ୍ରୀମନ୍ ମହାରାଜ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଦରହରମର୍ଦ୍ଦିନୀଦେବୀ ସଜ୍ଜା ବାଦାପୁରକର ମହାରାଜ ଶ୍ରୀ ଦେବାଜ ଗୁଜରୁ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଜମ୍ବୁଜର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରକାରେ ପଦ୍ମ ଭୃଷ୍ଣରେ ଶ୍ରୀ ସେଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବୁ ଏପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାରଲୋ- ଶିବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶରେ ସୁଜନମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାର ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ।

ଦେବାଜ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ବହୁମାନର ଉପହାର । ତୋଷାପଦର ଗ୍ରାମ ଦୋଷାଗାପଦମସାଳ, ଅତ୍ରା ସହର ପଶୁପାଳକି, କୋଅଲ ଗୋଡ଼ା, ପାଲକି ଉପରେ ଶୁକ୍ରପାଣ୍ଡୁର, ଶଙ୍ଖ, ବଡ଼କାଠ ମକର କୁଣ୍ଡଳ, ଗରୁଡ଼ଗୋବିନ୍ଦ ଡ୍ରାମ, ମୁଦ୍ରା, ବରଦଳ, ଅପରୁଗର, ଗୁଣ ବାହୁବଳ, ପଥା, ଅଦକଦାସ, ପୁମର, ମାଣିକପୁର, ମୁଠା, ଘୋ- ସାକ, ପୁରବଂଶୀ, ପରତ, କୋଟ, ପାଟିଘୋଡ଼, ଶାଳ, ବସବ ବନାରସୀ । ଏପରି ଜାତୀୟ ପୁରୁଷାର ପ୍ରଦାନପ୍ରଦାନ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳାହାର କେଉଁ ଲୁଣ୍ଠା ଦୋର ଶ୍ରୀ ମହାରାଜ ମସୁରକ୍ଷ ମହାରାଜଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ଶାନ୍ତରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମକୃଷ୍ଣ- କେନ୍ଦ୍ରଦେବ ସଜ୍ଜା ଓ ପାଟିଦେଇର ସହର ଦେବାଜ ମହା. ପାତ୍ରଙ୍କ ସବର ଦକ୍ଷେତ୍ରରେ ଚ ୩ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜ୍ଜା ବିରାଜ ସରରେ ଅନେକ ପତ୍ନୀ ତମାରେ ତମା ହୋଇ ନାନା- ପ୍ରକାର ବାବାନୁବାଦ କଲେ ଏବ ଅନେକ ନାଟକ ଭର୍ତ୍ତି ଦେଇ ଓ ମଧ୍ୟ କଟକ ଜବାସୀ ଶାଳ ମଦମୁକ ଜାମର ଏକ ମୁସଲମାନ ଏବ ଦାଜା ବଜାଇ କେତେ ଗୋଟା ପୁଣ୍ୟା- ଗୀତ ଦୋର ବାଜା ସହର ମହାଇଲେ, ଏଥି- ରେ ସରସବ ଦ୍ୟୁତି ମାନେ ଅନ୍ୟବାକ କଲେ ଉକ୍ତ ସରରେ ଜାନାବ ପ୍ରଦାସ ପରିପର, ଗୁ- ନବତଳ, ପୁଷ୍ପମାନକୁ ବୁଝି ଚରୁର ମରାସବ ବର୍ଗମାନଙ୍କର ସବର ତଳମାନଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ- ରେ ସନ୍ତି ଯାପନ କଲେ ଉକ୍ତ ବଦସଠାରୁ ଦେବାଜ ବାତ୍ର ଶାବକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ସାବରମାନଙ୍କ ଲେଖକୁ ଜାନାବସ ପଦ୍ମସାମନ୍ତା ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁର ସରବମାନଙ୍କୁ ଦେବେତ ମୁକତ ବସ ଦାନ କରାଗଲ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାରାଜଙ୍କର ଏହି ଉତ୍କଳ ମଣ୍ଡଳରେ ଏକାଦଶ ଜୟଗାବା

ଉକ୍ତୀସ୍ତ୍ରୀମାନ କରୁରବାକୁ ଶ୍ରୀ ପରଦେଶରୁକ ବିକ୍ରୟରେ ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ରଇ ।

୧୮୧୫ } ଦସମ୍ଭବ
। ମୁ । ରମା } ଶ୍ରୀ ଜୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମୂଲ୍ୟ-ପ୍ରାପ୍ତି ।

ରକାସରକର ମାତାପୁ ଉପହାସପୁର	ଟ ୧୧
ଗୋଧର ମହା. ଚକ	ଟ ୧୫
ବରଦମୁକମରକର ଦସ୍ତ ବଟକ	ଟ ୧୧
ପଦମହାର ମାସକ	ଟ ୧୧
ବରଦମହାରାସ ଉପହାସପୁର	ଟ ୧୧
ମୁକ୍ତି ମହମଦ ମଜହର ବଟକ	ଟ ୧୧
ମହମଦ ଅଦର	ଟ ୧୧
ବାବୁ କେଶେଶବ ପାହାସପୁର ଉପହାସପୁର	ଟ ୧୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।
ଜଗନ୍ନାଥବାସକ ବିରପତ, ଯେଉଁ ଏକାଦଶ- ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସର ପତ୍ନୀମଣ୍ଡଳରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରସାର ହୋଇ ଅସମ୍ଭବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର ନୂତନସଂସ୍କରଣ ବାହାରଅଛି । ଯେଉଁ ପୁରାତନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହର ବିଶେଷ ଶ୍ରମେନ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ ଅଧ୍ୟାୟର ଏକ ପ୍ରତି ପ୍ରସ୍ତର ପ୍ରାୟମୂଲ୍ୟେ ସଂସ୍କୃତ ଗୋକମାନ ସରକାରୀ ଦୋରଅଛି । ଅର ସରଦେବଦଠାରୁ ରାମମାନେ ନୈମଗାରମଧ୍ୟରେ, ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମହା- ସଜ୍ଜା ଗଞ୍ଜାମାନରେ ଲାଗବର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା- ଜୟସକର ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧକର ପାଦପଦ୍ମରେ ଶରଦକ କରବା ଓ ବୈକୁଣ୍ଠାଧ୍ୟାୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଭାସପୁର ବିଷୟ କରୁଥିବା ବିଷୟର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟପୂର୍ବେ ଟ ୦.୫ ଥୁଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସଦକ୍ଷା କମଗ୍ରେ ଏ ସଂସ୍କରଣର ଉତ୍କଳ ଦୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦.୫ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ !

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
କବି କର୍ଣ୍ଣ ବିରଚିତ

ସଦାକାଶପୁଣ୍ୟ ଜୟଧ୍ୟାନ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଏକଅଣା	
ପଦ୍ମଲେଚନ ପାଠ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/	
ମର୍ଦ୍ଦାନକ ଜୟଧ୍ୟାନ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୪	
ବହୁଅର୍ଚ୍ଚନ ପାଠ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୪	

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସର ପତ୍ନୀମଣ୍ଡଳରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଅନ୍ୟାନ୍ୟସାଧନମାନ ସହସ୍ର ଅଛି

ବିକ୍ରୟରେ ଟକା ପୁରସ୍କାର ।
BISHAHARI.

ବିଷୟର ।

ହୁତାଶ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଜାତୁର ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମିନୀଶ୍ରୀ ବିଷୟ ମହାପଦ୍ମର ଉପଦେଶ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରଜନିତଦ୍ୱାରା ଅବ୍ୟର୍ଥମତ୍ତୋ- ଶ୍ୟ ସେବକ କର । ଏକାଦାସ ସକଳ ପ୍ରକାର ପାଲକ ଓ ଉପଦେଶ ଜନିତଭୋଗେ ୧୫ କେ ଓ ପ୍ରମେଦ ଦ ୫ କେ ଜୟକୃଷ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ ଦୁଅ- ର । ଏସ୍ତରେ କୁଣ୍ଠ ଅଭେଦ୍ୟ ଦେଉଅଛି, ଏହା ଦେମାୟ କୁଣ୍ଠରୁ ସ୍ୱାସାୟୁକର ପ୍ରତି ସ୍ୱାସାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାସବର୍ଜିତ । ପାସ ବାହାର କଲେ ବଜାରେ ଟକା ପୁରସ୍କାର ଦେଉଁ । ମୂଲ୍ୟ-ସେବକଭିତ୍ତରେ ଟ ୧ କା, ଲେପକପୁ- ଭର ଟ ୧ କା, କୁଣ୍ଠଭୋଗର ପୁର ଟ ୫ କା, ଅନା ଓ ତାଉ ଟ ୦.୫ ଦ୍ୟବସ୍ତା ପ୍ରତ ସହର ଭିତ୍ତର ଇଃ ଶ୍ରୀ ଯୋଗୁରେ ପଠାଯିବ ।

ପ୍ରଧାନ ଏକେଶ ମେସାର୍ସ ବଟକୃଷ୍ଣ ପାଲ ଏକ ଦୋ, ଗୋ, ଗୁପ୍ତା, ତମାବଜାର କଲିକତା ବଟକର ଏକେଶ
ବାବୁ ଏଲ୍, ଏନ୍, ଲାୟକ
ରଞ୍ଜିତସର ମେଡକଲପର ।
କଟକ ଓଡ଼ିଶା

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରୟର ପ୍ରକାଶକାରୁ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ ଧର୍ମ୍ୟ ଦୋରଅଛି, ସଆ।—
ପ୍ରଥମଅର ପଦାପେ
ଧାତାପ୍ରତ ଟ ୦/୪
ଅସମ୍ଭବକୁ ଟ ୫/୧
ହୁଣ୍ଟି ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ ଟ ୫/୧

ମାତ୍ର ଦୋଶସି-ବିଜ୍ଞାପନ-ସେତେ ଧୁକ୍ତ-ଦେଲେ ଚଉଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦.୫ ରୁ ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।
ତ୍ରିପାୟ ଓ ବଦାୟୁର ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ- ଅରର ଦେବା ଓ ଭୁଲପୁର ସଆକମେଦେବ ।
ଅହର ଦମର ସକାଶେ ମୁକତ କଲୋବସ୍ତୁ ହୋଇପାଉ ।
ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନସଙ୍ଗେ ପଠାଇ- ବାକୁ ଦେବ ।

ଏକ ଉତ୍କଳବିତା ସହରକଟକ ଚନ୍ଦ୍ରବଜାର ୧୫୫
ତୈଳକାଶର ସହରକଟକ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକର ଶେଖ

ତ ଓ ବାର୍ଦ୍ଧନରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦରେ ଜଣେ ଦଳଦଳର ବ୍ୟକ୍ତି
ପତ୍ନୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତ ମହିଳା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ସାଧାରଣ
ଦ୍ରୁପଦୁଅନ୍ତେ ।

ରତ ସନ ଉପମୂଳ ମାସରେ ବାସନ୍ତେ
ସେନା ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ଶାସ୍ତ୍ର
ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞତାରେ ତେପୁଟୀ ମାଳକ୍ଷେଟକ ନିକଟରେ
ଜାଲିମ କରୁଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱାଧୀନତା ମହାନ୍ତ
ନାମକ ଜଣେ ଗୁମାସ୍ତା ଅନାଚ୍ଛ ଦୁଇପକ ଲଠି-
ସ୍ତାଳିକ ସହର ବାହାର ଘରେ ତହାଜ କରି
ଅନାଚ୍ଛ ଭଳି ଦୁହାରି ଚଳାଇ ମାଲ ଲୁଟି ନେଇ
ଥିଲ । ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ତେପୁଟୀ ମାଳକ୍ଷେଟକ
ମୁଦାଲକୁ ଅବ୍ୟାହତ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମୁଦେଇ
ଉକ୍ତ ଅଦେଶ ବନ୍ଦୁକରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର
ମାଳକ୍ଷେଟକ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୁଦାରି କରଦାନ
ମୋକଦ୍ଦମାର ସୁନବିଶୁର ଉମନ୍ତେ ମାଳକ୍ଷେଟକ
ସାବେବ ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ସମ୍ମୁଖ ଗେ-
ଶୋଳୁ ଅଦେଶ ବନ୍ଦୁକରେ ସମ୍ପାଦକର ଦାମ-
କୋର୍ଟରେ ମୋକଦ୍ଦମ କରବାରୁ ଦାମକୋର୍ଟ
ମୋକଦ୍ଦମାର ସୁନବିଶୁର ହୁଦ୍ଦମ ରଦ କର-
ଅଛନ୍ତି । ସୁରବ ମୁଦାଲ ବାହି ଥାଇଲ ।

ଉତ୍କଳ ସମିତୀର ଏ ଜରୁରୀ କୃତ୍ୟମାନ
ଘର ମେମବର କଲରେ "କ, କେ, କେ,
ସୋପିଏଲ ଦୁକ" ର ପ୍ରଥମ ଅଧିକେ-
ସନ ଦୋଇଥିଲ । ଏଥିରେ ଦେଶୀୟ
ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାଳକ୍ଷେଟକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପ-
ଗ୍ରହ ଦୋଇ ବାର୍ଦ୍ଧନକୁ କରୁଥିଲେ । ସେଥି
ସଙ୍ଗେ ପୁନ ପ୍ରସାଦ ମତେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ
ସୁପ୍ରକାଳୟ ପ୍ରାଣିତ କୋଇଅଛ, ଏଥିରେ
ଦେଶୀୟ ଏକ ବଦେଶୀୟ ଭାଷାକାର ଶେନ
ଓ ବ୍ୟୟମକୀଦା, ଏକ ପ୍ରକାଶ ଅପରଦୁ
ଏ * ଶାଠାରୁ ବଡ଼ ବ ଓ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଶୀୟ ବଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦକ ମାସିକପତ୍ର ଓ
ସୁପ୍ରକାଳ ଗାଠ ଓ ଶାଠାଦ ଯେ ସାହାର
ଉତ୍କଳସମିତୀରେ ସମସ୍ତେ ମିଳିତ ଦୋଇ କର
ଥାଇଲେ । ତୁକର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବେଶିତା କର୍ମନା
ଟ * କା ଓ ମାସିକ ସୁନା ଟ ୧୧ କା ମାତ୍ର
ଅଟେ ।
(ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦ)

ଶେଷତାସମ୍ଭବ ଉତ୍କଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁତା
ଦାଟିର ଗୁଣ ସୁଶୀଳ ପ୍ରଭୃତି ସିଂହଙ୍କ ସୁତ

କୁମାର ନରପତି ସିଂହ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ସଜୀବ
ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଣ୍ଣାକୁ ବଦାଦ କରବା ସଜୀବ ରତ
ଶୁକ୍କକାର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଏ ଜରଣରେ ପ୍ରବେଶ
ଦୋଇ ଏଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାରିଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ
କରୁଥିଲେ; ଚିହି ଅରବନ ଦାଉସଦା ମୁଦା-
ମକୁ ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସନ୍ତା ତା ୮ ଉତ୍କ
ଲରେ ବଦାଦ ଲଗୁ ପ୍ରିର ଦୋଇଅଛ ।
କୁମାର ନରପତି ସିଂହଙ୍କର ବ ୨୧ ଶ ବୟସ
ଅସନ୍ତା ଲୁଦ୍ଦକମାସରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ଓ ସେହି
ସମୟରେ ସେ ଅପଣାର ସଜୀବ ପ୍ରାପ୍ତ
ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଦୋର୍ଟିଅଟ୍ ଓ ବାର୍ଦ୍ଧନ
ଅଧୀନ ଦୋଇ କନାରସ ନିମିତ୍ତକର କରା-
ଦଧାନରେ ରହି ଅଧିକାର ସଜୀବମାନ କଲେ-
କଲେ ଶେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି । କୁମାର
ଦେଶିକାରୁ ବଡ଼ ସୁଖ, ସଦାକାମି, କୁରବଦ୍ୟ
ବାଦ୍ୟନମୂଳ ଶୁଭ୍ୟ; ଏଦାକ ସହର ଅନାପ
କର ଜଣାଯାଏ ବେ, ଏଦାକର କଲେକରେ
ଶିକ୍ଷା କରବା ବ୍ୟଥ ଦୋଇ ନାହିଁ ।

(ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦ)

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନଳ ସହର ଅବ-
ସନ ଦେଲୁ ଯେ ଏଠାର ସୁଯୋଗୀ ଜଣାଯାବେବ
ବାଲେଶ୍ୱରର ରତ କୌଣ୍ୟ ଅଧିକେସନ ସମୟ
ରେ ଯୋଦ୍ଧା ସିଦ୍ଧାକେନେ ଦେହ୍ରାସକରେ
ସମ୍ପୃହ ସେଠା ମୁଦସି କଲେଇ ପରବର୍ତ୍ତନ
ଦଲଭୁତୁ ଏକଦୈଠକ ବର ବଲଦେବ
ଉତ୍କ ମଠର ମଦନ୍ତ ଓ ବନଞ୍ଚର ମେମୁରମା-
କ୍ତକାଲ ସେନାଲକ ବଦାଦ ମାତା ସା କରଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ସାବେବ ପ୍ରସଂସିତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବଦା
ଦାଲ ବସି ଉଦୟ ପକ୍ଷର ଦମା ସୁଶି ଯେପର
କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଲିଲେ କୁଦ୍ଦମ ଦେବ ବାଦା ପ୍ରଭ
କରୁଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପାକକୁ
ଉଦୟ ପକ୍ଷ ସାବେବ ମହୋଦୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
କୁସାରେ କାମ୍ୟ ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲରୁଥିବା ମାମଲ
ମୋକଦ୍ଦମା କଲକ ଯୋଡ଼ ଦେବେ ଏବ ମଠର
ଉଦ୍ଦେ ଚେଷ୍ଟା କରଲେ । ଦେହ୍ରାସକା ମଠର
ମଦନ୍ତ ଓ ମେମୁରମାକର ଅମେଇ ଅଚେତା-
ଶରେ ପୁନ ବଳକାବେବମାନକର ଅବଦେ-
ଦେହ୍ରାସ ଅବଦେବତକାଲ ପକ ଅଟେ । ସେନାକ-
କର ଅଧିକାର ନିପୁଣୁପେ ପ୍ରିଲପର ଦେଲେ
ବଦେଶକୁ ଅର କଲେଧ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ବାଦରୁ ଅବଲକ ଦେବୁ
ସେ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତ ସମୟରେ କେତେ ପୂର୍ବକ

ପ୍ରକାର କରଣରେ ସନ୍ତୁପ୍ତ ଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବନୋବସୁର ଅଟେଷ୍ଟେସନ
କାର୍ଯ୍ୟ ନିମତ୍ତ ଚଳୁଅଛ । ତମିର ସଦାସର
ଶେନ ବଦ୍ଧ ଦେଉଥିବା ସୁନରେ କେବଳ
ଉପସ୍ଥିତ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ରୌଦ୍ରୋଭାସେ ବନ୍ତୁ
ଦୋଇ ସୁଦା ଦେବ ପ୍ରାଣ ଶେନ କେବେ
ବଦ୍ଧକର ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରେ
ଦେହା କରୁ ନାକାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦେଉଁ ଅସଦ୍ୟ
ଯଦଶା ଶ୍ରେଣ କରୁଅଛନ୍ତି କାଦା ଅବସମୟ ।
ସକାର ଜନ୍ମ ପୁଣି ଜନ୍ମ ବନ୍ଧୁ ମନରେ ଦେହ-
ଅଛୁ; ବର୍ଣା ଅନଳ ପ୍ରାୟ । ବର୍ଣା ବ୍ୟବହାରରେ
ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବେ ବ ଅଟେଷ୍ଟେସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । ଏ ଦୁଇକାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଭ ଦୁଷ୍ଟି
କ ରଖିଲେ ବ୍ୟବ କଷ୍ଟର ସାମା ରହିବ
ନାହିଁ ସୁତରାଂ ବର୍ଣା ମତା ବଦ୍ଧକରରେ ପତ
ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାପ୍ତବଦାସ ଦେବୁ ବନୋ-
ବସୁ ଦମ୍ଭ ବୁରମାତେ ବଦାସ ପ୍ରକଣ କର
ଅଛନ୍ତି ବନୋବସୁ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତକାଳ ଅସମୟ
ଦେବୁ ଏହିପରି ସାଧାରଣ ଜୟନ ଦୋଇଥିବା
ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରାଚେ, ଅଟେଷ୍ଟେସନ କାର୍ଯ୍ୟ
କରବା ଅନୁଚିତ ରଥା ଦେଉଅଛ । ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଅଥା କରୁ ନବର୍ଣିମେକ ସାଧାରଣ ନୟନ
ସଦା ସମାଜ ଲବରେ ପ୍ରଭୁର କରଦେ ଓ
ଯେଉଁ ସ୍ତାନମାନକରେ ଅସତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେହ-
ଅଛୁ ଉକ୍ତ ସ୍ତାନମାନକରୁ ବନୋବସୁ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶାନ୍ତ ରହିବ କରବାର ଅଦେଶ ପ୍ରକାଶ
କରବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାଳକ୍ରମ ସମ୍ପାଦକାଦା କେଉଁ
ଅଛନ୍ତି କ ସେଠା ଶିଳ୍ପନାଥ ମହିଲକ ଦେହା
ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣଦୁସାଶୀ ନାମକ ସୁଶାସ ବନା
ଲଲସନରେ ତା ୮ ବ ବାସୀ ରଖାଇ ସେ-
ନାକଠାରୁ ରଜା କେଉଥିବା କସମ୍ଭରେ
କାଦା ନାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲକ୍ଷ ପଲକ ବବନ
ଅପରଧରେ ମଦକମା ଦାବର ଦୁବ । ପାଣି
ମୁଦାଲ ଏହି କଦାବ ଦେଉଥିବ ବ ପ୍ରକା-
ଅବର ଦେହାସର ରୁଦେ, ବାଦା ଶୋଲ
କାସୁମା ମାସ ଉକ୍ତ ଦେହା ମଧ୍ୟରେ ସଦାସା-
ରଣ ହୁଦ୍ଦମାନକର ଗମନାମନ ଓ ଅବସ୍ତାତ
କରବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଉକ୍ତ କରବାପ
ମନର ଓ ଦେହାଲ ମାଲକ ସଦାବର୍ତ୍ତ ମଠର
ମଦନ୍ତ ବଲଦୁ ବାସ ଅଛନ୍ତି । ମୁଦାଲ ମଦ-
ନ୍ତକ ସାଧାରଣରେ କରବାସକର ସେନା ମୁଦା

ଭବ ଯାହାର ଉକ୍ତ ମନର ବା ବେତ୍ତାରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସେ ଉକ୍ତ ଯାତ୍ରୀ-ମାନଙ୍କୁ ଦେଖା ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ଅନୁମତି ଦେଇ ନାହିଁ କି ଯାହାର ସେମାନଙ୍କ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଅଧିକାର ନାହିଁ । କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ଉକ୍ତା କେହି ନାହିଁ; ଯାହାର ଗର୍ଭେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଚରଣୋଦ୍ଧାର ଏବଂ ଭୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଯାତ୍ରୀ ସେବା କରୁ ଯେପରି କହିଣା କେହି ଥାଆନ୍ତି ଏ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଉପ-ଧ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନ ଓ ଭୁକ୍ତ ସେବା କରୁ ଯେପରି ନାହିଁ କହିଣା ଦେଇଥିଲେ । ଅନୁମାନକର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସବୁ ଉପକ୍ରମ ମନସ୍ତେଜକ କରୁଥିଲେ ମୁକାବଲ ଅଟନ୍ତି ଅପ୍ରାକ୍ୟ ବୋଲି ଯାହା ଉପରେ ୫୮୦ ବା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନକର ମାନସକୁ ଶେଷଲିଖି ବାହା-ଦୁର ସର ଗୁଣିତ ଲକ୍ଷଣକ ଶାସକବାଳ ପୁଣିଶ୍ରୀୟ, ଚର୍ଯାସି ଦେଶପର୍ଯ୍ୟଟନ କରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଦର୍ଶନରେ ଭୁକ୍ତି ନୁହନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି ଯାହା କପର ଶୁକ୍ତ-ରେ ତଳୁଅଛି ଚଳାଇବା କରୁଥିବାମାନଙ୍କୁ ସବୁଦା ବ୍ୟସ୍ତ । କିନ୍ତୁ ମାନସରେ ବସି ସୁକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପହାସ ଅଲସ ନୁହନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏପରି ଶାସକବାଳା ବ୍ୟାପ୍ତମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ପୁରୁ-ଶମଳ କରରେ ଏଥିପରି ଅନୁଭବ କଷ୍ଟ ଅଛି କିପରି ହୋଇ ପାରେ ? ଏହାର ଅମଳ-ରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ଗୁଣିତ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ତେଣୁ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିକା ସବୁରେ ମନୋମଗ୍ନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜିଣେ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମନୋମଗ୍ନ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ଓଡ଼ିଶା ଚଳୋଦ୍ଧାରରେ ବଳଦେଶାସେନା ପୁରୁଷାନ୍ତା ସବାକାଶ୍ୟମାନ କଳ୍ପ ଓଡ଼ିଶା ଯୁବକଙ୍କୁ ଉପହାସ ପ୍ରକାଶକରି ଉପହାସ ଅବଳ ବୁଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଇ ଶେଷଲିଖି ବାହାଦୁର ଅନମନର ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ଓଡ଼ିଶା ଦଳୋ-କ୍ଷ୍ମ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଦର୍ଶନ କରୁ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କଟକ ରତ୍ନ ଗୋଳମାଳ କଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଅଲଭ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

ଘୃଣ୍ୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଶେଷଲିଖି ବାହାଦୁର ପଲକକୁ ସଧର ଆସି ନ ଥିଲେ କଳ୍ପ ଏହାଙ୍କ ଆଗମନ ଭଳିଅର ଦେଲଣି । ଅନୁମାନକେ ଆଗାଧରୁ ଶେଷଲିଖି ବାହାଦୁରଙ୍କ ସହାଧିକାରୀ

କମଳେ ଯାହାଙ୍କର ଲୋକେ ବହୁ ବନୋବସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉପପର ଦେବେ ।

ବାହମ ମାତ୍ରକେ ସଲମ ପ୍ରିୟ ଓ ଅଧୀନସ୍ତୁ କର୍ମରୁ ମାତ୍ରକେ ସଲମ ଦେବାରେ ଭବ ପେନା ଚପୁର । ଭବିଷ୍ୟଦର୍ଶୀ ହୁଏ ସୁଭବୁ କୋଳି ବଞ୍ଚେ । କଳ୍ପ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଅପଥା ଅଭିଭବୁ ଦେଲେ ଅପୁନର ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣରେ ସଲମପ୍ରିୟ ଦେଉଛୁ ଅବା ନ ଦେଉଛୁ ଅଧୀନସ୍ତୁ ମାନେ ଅପଥା ସଲମ ପ୍ରଦାନ କରବାରେ ସକେଷ୍ଟା ସୁଦ୍ଧା ବୋଧ ଦେହୁଅଛି । କେହି ବାହମ କରୁ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମନର କରୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କେହି ପ୍ରଦାନ କରୁ ବାନ୍ତି ଓ କେହି ସମୁଦ୍ଧୁ ହୁଅନ୍ତି । କେତେ କେହି ବାହମ କପର ଲୋକ ଗାଣିବା ସମୟରେ କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼େ । କଳ୍ପ ନିୟମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ କେହି ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁନେ ନାହିଁ । ସମୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ମଣକୂଳ ଲକ୍ଷ୍ମଣାଦେବ ମୁଲପରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକା ସମୟରେ କୌଣସି ସୁଭବ ଦେଉମାସ୍ତୁର ଆଗମନ ବାର୍ତ୍ତା ଶ୍ରବଣକର ରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଶ୍ରେୟଳକୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରବା ନିମ-ନ୍ତେ ମନନ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରେୟଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସଲମ କରୁ ବାହର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ଶିକ୍ଷାଦାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅବହେଳ ନିମନ୍ତେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୂଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଥିଲେ ହୋଇଥିଲେ । ଶାବଦକ ମହୋତ୍ସବ ସଲମ ପ୍ରିୟ ନୁହନ୍ତି । ଏହିପରି ବାହମମାନେ ଅଧୀନ-ସ୍ତୁ କର୍ମରୁ ପମାନଙ୍କୁ ଅପଥା ସଲମ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ସର୍ବ କରଦେଉଥିଲେ ଆଉ କେହି ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନେ ନାହିଁ । କଳ୍ପ ଏହାକୁ ଦନକରବା ଦୁରେ ଆଉ ବୁଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କେହି କର୍ମରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଇଅନ୍ତି । ଅନୁମାନକ ମନରେ ଭୁକ୍ତ ହାଲରେ ସ୍ତୋତ୍ରର ସମାଜ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଅନୁମାନକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ପ୍ରକାଶ ଦେବ ।

ପୁଣ୍ୟ ଶେଷମଣା ୧୭୦୦ ଶ ଦେବ ପର-ଧାର ନ ବଦାଇ ଥିବାରେ ଜଳ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଦୁର୍ଗମସ୍ତୁ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସତ୍ୟ-ଭଳ ବାହାର କରୁ ଧୁସରଣୀ ପରପାର ଅବ-ସ୍ତୁତ । ମିତ୍ତନିଷିପାଳି କଦଳିପାରେ ଅକେଶ

ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କରମ ଦେଉ ମିତ୍ତନିଷିପାଳି ଅନିଷିପାୟ ଦୋଇ ସୁଦ୍ଧା ସୁଖୀକ ଉପରେ ଅକେଶ ପ୍ରଭୃତ କଲେ ଓ ଦ୍ୟୁତ୍ତ ଭବ ବାବ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ସୁଖୀକ୍ଷ୍ମ-ରୁ ଶାବର କର୍ମରୁ ପମାନଙ୍କୁ କରୁ ବାହମ-ମାନଙ୍କ କରୁ କଷ୍ଟ ଅବଶର ଦେଉନ ଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦ ପାଇଲ ମାତ୍ରକେ ସେ ଯାତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରାଣୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ତଳ ନିଷ୍ପତ୍ତ କରବା ଭବ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସମ୍ଭବ ଦେଲେ । ମିତ୍ତନିଷିପାଳି ସମ୍ଭବ ଦେବାରେ ସୁଖୀ ମହୋତ୍ସବ ସ୍ତ୍ରୀ କାଳକ ଓ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ପେଶ କରୁ ଦେଲେ । କର୍ମ-ପରା ପୁଣ୍ୟର ଅବତାଦାଲ୍ୟମାନେ ଓ ବୈଶ୍ଣବୀ-ମାନେ ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ, ଯାହାଦେଉ ଗତ ମାସରେ ୨୫ ସଦସ୍ତ ପ୍ରମାଣରୁ କର୍ମ-କାହାର କରୁ ହୋଇଅଛି । ଶେଷ ସମୟରେ କଳ୍ପେ ଅନାଳ କର୍ମ ବାହାର କରୁ ଉପରେ ନିଷ୍ପେଶ କରୁ ହୋଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଣ ଏପରି ଦୁର୍ଗମସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲେ ସେ ବାହାର ଅଧ୍ୟ ସେ ସେଠାରେ ରୁ ସେବେଶ୍ୱରୁ ଉପର ପ୍ରକ-ହୋଇ ଦିଶାୟମାନ ଦେବ । ସୁଖୀ ଏହି ସକୋ-କାର କରୁ ଅଗତ ସତ୍ତ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାହମ ଓ ସବାସାଧାରଣ ସୁଖୀକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଶଂସା କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ସୁଖୀ ମହୋତ୍ସବ ମନୋଯୋଗଦ୍ୱାରା ସେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅମ୍ୟ ବାହାରଦ୍ୱାରା ବକ୍ତ କ୍ୟୁରେ ସୁଦ୍ଧା ସେପରି ହୋଇ ଶାନ୍ତା କ ନାହିଁ ସନେକ । ସୁଖୀକ୍ଷ୍ମ ସତ୍ତ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂ-ସାର୍ଥ ଅନୁମାନକେ ଅପା କରୁ ସୁଖୀମହୋତ୍ସବ ଏହିପରି ସତ୍ତ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଦଳ ବଳାଉଦେ । ଉପରେ ଉକ୍ତ ଶେଷଲିଖି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ସେପରି ସାହାସ ଯାହାଙ୍କର ଲୋଚନରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ।

ମୌସମାଦୁଷ୍ଟା ।

ସରପାଶ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତ୍ୟା ଦଳମରୁ ତଳର ବର୍ଷ ଉପରମାନ କେଉଁଠାରେ ବୁଝି ଦେବ ରହିର ପୁଣିପତ ବାହାରଅଛି । କରୁଣ ସତନ ସମୁଦ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଗଜବର୍ଷର ବୁଦ୍ଧର ଅବସ୍ଥା ଭୁଲନା କରୁ ଏହିଗୁଣକୁ ବୁଝିର ସୁତନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରମାଣକୁ ଏବଂ ଅପ୍ରକାଶ ସବାକାଶ୍ୟରେ ଶାହାରଣ-ରୁଷ କରଣ ପରନ ହୋଇଥିବା ଓ ଦ୍ୟୁତ୍ତ ଶୁଭ

ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଖୁବାର ମୋସମୀ ଦୁଷ୍ଟି ସାଧାରଣ
 ପ୍ରକାର ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣା କରାଯାଇ ପାରେ ।
 ଶୁଭକମଦାସାଧନରେ ଅବସ୍ଥା ସ୍ୱଳ୍ପସ୍ୱପ୍ନ
 ଲଗାଯାଇ ତ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଅଛି ବହିରୁ ଦୁଷ୍ଟିର ପରମାଣ ସାଧାରଣ
 ରୂପ ଦେବାର ଅଣା କରାଯାଇ ପାରେ । କେଉଁଠି
 ଠାରେ ଉର୍ଣ୍ଣାଦେବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଅଛି ।
 ଅରବିସାଗରର ଦୁଷ୍ଟିର ପ୍ରୋତ ସମାପନପୂର୍ବକେ
 ଜୁଳମାସର ମଧ୍ୟରାଗରେ ବୋମ୍ବାର ଉପକୂଳରେ
 ଉପସର ଦେବ ମାତ୍ର ବହିର କଳ ବହି ଉର୍ଣ୍ଣା
 ଦେବାର ସମ୍ପାଦନା । ଜୁଳମାସର ମଧ୍ୟରାଗରେ
 ଦୁଷ୍ଟିର ପ୍ରୋତ ଦେବାର ଦେଖାଇମୁଖେ ଅଧିକ
 ଭବିଷ୍ୟତରେ ଧାରଣ ଦେବ । ବଙ୍ଗରୁପସାଗ
 ରରେ ଦୁଷ୍ଟି ସାଧାରଣରୂପ ଦେବ ଏବଂ ବଙ୍ଗ
 ଲାରେ ସାଧାରଣ ଦୁଷ୍ଟି ଜୁଳମାସ ତା ୧୫ ର
 ଠାରୁ ଦେବାର ସମ୍ପାଦନା । ବଙ୍ଗ ଏବଂ ବୁଲ୍ଲ
 ପ୍ରଦେଶରେ ବାସୁର ଶୁଭ ସମ୍ପାଦନାକର
 ଅଟେ । ଉତ୍କଳ ବୁଲ୍ଲଦେଶରେ ସାଧାରଣ ଠାରୁ
 ବହୁତ ଅଧିକ ଦୁଷ୍ଟି ଦେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳଦେଶ
 ଦେ ସାଧାରଣ ଠାରୁ ବହୁତ ଉର୍ଣ୍ଣା ଦୁଷ୍ଟି
 ଦେବ । ବହାର, ଶେଷକାଗସୁର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ସାଧାରଣ ଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ଏବଂ ପ୍ରସାମ
 ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣ ବନ୍ୟା ବହୁ ଉର୍ଣ୍ଣା ଦୁଷ୍ଟି
 ଦେବ । ଉତ୍କଳଦେଶ ମାଲକର ପୁଅ ଏବଂ ପାଦ-
 ଚ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ସାଧାରଣରୁ ବହୁତ
 ଅଧିକ ଏବଂ ଦୁର୍ଗଣ ଓ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ
 ବହୁତ ଉର୍ଣ୍ଣା ଦୁଷ୍ଟି ଦେବାର ସମ୍ପାଦନା । ପଞ୍ଚା-
 ବରେ ସାଧାରଣଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ମାତ୍ର ସିନ୍ଧୁ,
 କଳ, କାମ୍ବୋର ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ
 ଦୁଷ୍ଟି ଉର୍ଣ୍ଣା ଦେବାର ସମ୍ପାଦନା । ପୁରୀ ରାଜପୁର
 ଲାରେ ସାଧାରଣରୁ ବହୁତ ଅଧିକଦୁଷ୍ଟି ଏବଂ
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ସାଧାରଣରୁ ଦୁଷ୍ଟି ଦେବ ।
 ବହାର, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଦାଶିଗାନ୍ଧ୍ୟ ଏବଂ ଦାଲ-
 କରଦାସରେ ଦୁଷ୍ଟିର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳ ଏବଂ
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପୁଅ ଓ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ
 ସାଧାରଣ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଧିକ ଦୁଷ୍ଟି ଦେବ ।
 ଦାଶିଗାନ୍ଧ୍ୟ ଓ ବର୍ଷଣ ପ୍ରଦେଶରେ ଦୁଷ୍ଟି ବହୁ
 ଉର୍ଣ୍ଣା ଦେବ । ଜୁଲମାସର ମାସରେ ବସର
 ଦୁଷ୍ଟି ଦେବ ତାହା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଏବଂ ପାଦ-
 ଚ୍ୟର ପାର ଦାଶିଗାନ୍ଧ୍ୟ ମାସ ବହୁ ଉର୍ଣ୍ଣା ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇଛି । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ
 ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଅଧିକ ମଧ୍ୟରେ
 ବହୁ ଉତ୍କଳ ଓ ପାଦଚ୍ୟରୁ ଦାଶିଗାନ୍ଧ୍ୟ

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପଦୁଷ୍ଟି ଦେବାର ଦେଖାଯାଇ
 ପ୍ରକାର ପଞ୍ଜିକାଦାରଙ୍କ ବଞ୍ଚଣାରୁ ବହୁ ପଦ-
 ମଧ୍ୟର ପଞ୍ଜିକାଦାରଙ୍କ ଅନୁପିତ ପଳ ସଙ୍ଗେ ବିଦ୍ୟ
 ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଶତ ତା ୧୧ ଉତ୍କଳଠାରୁ
 ଦୁଷ୍ଟି ଦେଖାଦେଇଥିବାରୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କ ପଳ
 ଠିକ ଦେବାର ଅଣା ଦେଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସଦର ଚୌଦଗା ଦୁଷ୍ଟି ଦୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ପ୍ରାଚୀନ ବହୁ ଦୋଇ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଦେଉଅଛି
 ଏବଂ ଅପରେ ଚୌଦଗା ଦୁଷ୍ଟି ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଅପାସରେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ଯ୍ୟରୁ
 ବଙ୍ଗୀୟ ଲବଣମେଖଳ ଅଧିକାରୁ ବାହାର ଯାଇ
 ମାଲକୀ ଲବଣମେଖଳ ଅଧିକରେ ତାହା ଦେ-
 ବାରୁ ଏହି ପଳ ଦେଇ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଲ-
 ବଣ ଘୋଷ୍ଟାନ ଏକାକେଲକେ ରହିବ ଦେଲ ।
 ବହିର କାରଣ ମାଲକୀ ଲବଣ କର୍ମକର
 ଯୋଗ୍ୟ ଲବଣରେ ଏପରି କଠୋର ନୟମ
 କଲେ ଯେ ଦ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଦେଲ ପଶି ଲ-
 ରରେ ନାହିଁ । ଲବଣର ଦେବଦର୍ଶ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏହିପରି ବଞ୍ଚିବାରୁ ବଙ୍ଗୀୟ ଲବଣମେଖଳ ଦେ-
 ବାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ଲେଖ ଦେ-
 ବାର ଦେଖି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ
 ଘୋଷ୍ଟାନର ସୁକରୁବାର ଲବଣେ ଦୁକରୁପେ
 ଅନୁଭବ୍ୟ କରୁବାରେ ମାଲକୀର ଲବଣ ବଞ୍ଚି-
 ଶକ୍ତର ଅପଣା ଲବଣକରର ଜ୍ୟାସୁପର
 ଏବଂ ଉଦାରତା ଦେଖାଇବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ବାଲେଶ୍ୱର ଲବଣେ ସାରଥୀ ଏବଂ ପୁରୀର ଲ-
 ବଣେ ଦୁଷ୍ଟ ଓ ଗୁରୁକାରୀରେ ସ୍ୱୟଂ ଗୋଡ଼ା
 ଲବଣ ମାରବା ବାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ସାର-
 ଠାରେ ଶତ ୧୯୯୬ ଖାଲରେ ଦେବର ୧୫୦
 ଠାର ମହତ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଥିବ ମାତ୍ର
 ତାହା ଏଡ଼େ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଦେଲ ଯେ ଦେଲ
 ହୁଇଲେ ନାହିଁ । ସରକାର ସେପ୍ରକାର ସରକାରୀ
 ଦର ବଞ୍ଚିକର ମହୋଦୟ ଦେବର ପୁରୀର
 ଲବଣ ଦୁଷ୍ଟି ଅତିକ୍ରମ ଓ ଗୁରୁକାରୀ ପ୍ରତି
 ରହିଲେ । ଏହି ଦୁଇ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶତ ୧୯୯୦
 ଖାଲରେ ସାଧାରଣ ମାତ୍ର ୫୦୦ ଏବଂ ମାତ୍ର ୨୦୦
 ବୃଦ୍ଧିରେ ୩୨ ଦୁଷ୍ଟିର ମହତ ଏବଂ ୨୦ ଦୁଷ୍ଟିର
 ମହତ ଲବଣ ଘୋଷ୍ଟାନ ଦୋଇଥିଲେ । ଅବସନ୍-
 ଦେ ଦୁଷ୍ଟି ଓ ପରଳ ଦେବାରୁ ମଲକୀମାନେ
 ଯେତେ ଦେଖା କଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଲବଣ ମାର
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଯାହା ଦାବ୍ୟ

ଦେଲଥିଲେ ବହିରୁ ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ୫୦୦୦୦୦ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୫୦୦୦୦୦
 ବା ଦାଖ ଘୋଷ୍ଟାନ । ଏହି ଦାବ୍ୟ ଦାଖ ଅ-
 ଦାୟ ବ୍ୟୟରେ ବହୁ ସମୟ ନାହିଁ । ସର
 ୧୮୯୫ ଖାଲରେ ଦୁଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ୩୨ ଦୁଷ୍ଟିର
 ମହତ ଏବଂ ପୁରୀର ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୦ ଦୁଷ୍ଟିର
 ମହତ ଲବଣ ମରାଯାଇ ଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ଲବଣ
 ମାରମଧ୍ୟରେ ଏଥିର ଅଧିକାର ଗୋଲକାର
 ଦୋଇ ନ ଥିବାରୁ ବଙ୍ଗୀୟ ଲବଣଦୁଷ୍ଟିର
 ସର ୧୮୯୩-୯୫ ଖାଲର ବାର୍ଦ୍ଧିକ ଘୋଷ୍ଟାନରେ
 ଦେଖା ଦୋଇ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମତେ ମାଲକୀର ଲବଣ-
 ଲବଣ ଅଳେକ ଦେଖା କରୁ ପୂଜା ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଏକଲକ୍ଷ ମହତରୁ ଅଧିକ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
 ଯାଉ ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣକରଣ
 ମାଲକୀରୁ ବଦଳ ଦେବା ପୂର୍ବେ ବାର୍ଦ୍ଧିକ
 ୫ ଲକ୍ଷ ମହତରୁ ଅଧିକ ଲବଣ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲଥିଲେ । ପୁରୀର ଓଡ଼ିଶାର ଦେବେ
 ଶତ ଦୋଇଥିବ ଘାତକମାନେ ଅନୁମାନ
 କରନ୍ତି । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷ୍ଟାନ ଉର୍ଣ୍ଣା ପତ୍ରିକାରୁ
 ବହୁତ ଲବଣ ଅମଦାକ ନିମାଗତ ଦୁଷ୍ଟି ଦେ-
 ଉଅଛି । ପଥା ସର ୧୮୯୩-୯୫ ଖାଲରେ
 ୨ ଲକ୍ଷ ୨୨ ଦୁଷ୍ଟିର ଏବଂ ସର ୧୮୯୩-୯୫
 ଖାଲରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୮୫ ଦୁଷ୍ଟିର ମହତ ଲବଣ
 ପୁର ଲବଣ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଲବଣର ଦୋଇଥିବ ।
 ବଙ୍ଗୀୟ ଲବଣଦୁଷ୍ଟିର ବହୁତ ବା ଗ୍ରାମୀଣ
 ବ୍ୟବସାୟୀ ଉତ୍କଳ ମତେ ସରକାର ବହି
 ଦ୍ୟବରେ ଅଞ୍ଚଳମାନ ପ୍ରାପତ ଭଣ ମଲକୀ-
 ମାନଙ୍କୁ ଲବଣକର ଦେଲ ଦେବା ପ୍ରକାରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ପୁରୀକର ହେ-
 ବାର ତର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଲବଣ
 ବ୍ୟବସାୟ ଲବଣର ନ ଦେବା ଅଥବା ମାଲକୀ
 ଲବଣ ମତେ ଓଡ଼ିଶା ମତେ ଉପଯୋଗ
 ନ ଦେବା ଦେଲରେ ଏପରି ବଞ୍ଚିଅଛି ତାହା
 ପୁର କର ଯାଉ ନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଦେବ-
 ଠନରେ ଏହି ଦୁଇ ଦାଖ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲିଆ
 ପ୍ରକାର ଦେବଦୁଷ୍ଟିରୁ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିମେଖ-
 କର ମଲକୀଯୋଗ ପୂର୍ବକ ପୁର ଦରଦା
 ଉତ୍କଳ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଦେବଦନରେ ଶେଷ
 ଲେଖିତ ଦାଖଣ୍ଡି ପ୍ରକାର ଅଟେ ଏବଂ ଦାଖ-
 ଣ୍ଡିରେ ବହିର ବ୍ୟବସାୟ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର
 ଦେବୁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମୟର ନିକଟତରୀ ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ଏ ସମୟର
 ଶୋଭା କଳେକଳମାଳକର ଶେଷ ସମୟ ଅଟେ ।
 ଶେଷରେ ତଥେ ଦେଖି କଳେକଳକର ଦମା ପ୍ରଭାବରେ
 ମତର ବୃଦ୍ଧି ଚାହୁଁ ବର ଶାନ୍ତିପଦା ଅପସରେ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଅଛି । ଏ ମୋଦକମା ମତ ହୁଏ ।
 ବୃତ୍ତିକାଳରେ ବରଦ ବାଳକୋଇ ବାବୁ ସମ୍ପର୍କର
 କାଳକୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କାଳ ପଦାପଦକା ଅପସରେ ମଣ୍ଡେ
 ହୋଇ ଅଛି । କଲେକଳ ଶାନ୍ତିକ ବରଦିପୁତ୍ର ଚଳକ
 କର ଅଛି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାବତୀରୁ ଘର ଶୋମକାର ଠାରୁ ଏଠା
 ବରଦିପତି ବୁଦ୍ଧି ଚିହ୍ନଟ ।

ନିରାକାରୀ ଶେଷ ।

କଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ନିରାକାରୀ ଯା ସମାପ୍ତ
 ହୋଇବ ତତ ମାତ୍ର ହୁଏ କଳକର ଅଛି ।
 କଲେକଳ ନିରାକାରୀ କର୍ମକର ମା ଏହି ଏକ ମାତ୍ର
 ପ୍ରକାରକୁ ଅନୁମୋଦନୀ କାର୍ଯ୍ୟକର ସହ ଇ-ବର ପ୍ରକାରେ
 ଲେଖିବାକୁ ଅନୁମୋଦନୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।
 କଲେକଳର କର୍ମକର ପଦୋକା ପ୍ରକାଶ ସର୍ବୋତ୍ତମ
 ଓ ଶୋଭାକର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି ହେବ ।

କଳକାର ସମକାଳୀ ଅପାଦରୁ ଯୋ ୨ ଓ ଯା ଉତ୍ତମ
 ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧାକୁ ସମାପନକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହାସ ନିଶ୍ଚିତ ବସତୀର ଶି-
 କାର ସମାପ୍ତ ମିଳେ । ଅନେକ ଦିନେ କଲେ ମଧ୍ୟ ଏମା-
 ନକୁ କେହି ଅଧି ପାଠ୍ୟରେ ନାହିଁ । ଉଦ୍ୟାନ ଉତ୍ତମର
 ଅନୁମୋଦିତା ଦେଖୁ ହାସ ଶୋପ ଉତ୍ତମକର କଳ-
 ମାତ୍ର ଶୋପ ଶାନ୍ତିକ ହେବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶାନ୍ତିକର ଏ ପାଠ୍ୟରେ ଦେଖି ଲେଖକ
 ରୁଚିତା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦୋଇ ଶକ୍ତି ଉତ୍ତମ ମନିଷ୍ୟ
 ଏବଂ ସେଠାରୁ ଉତ୍ତମକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳାକାର କୁଚିତା
 ଏକକର୍ମକର ମତ୍ର କର ଅଛି । ଉତ୍ତମଠାରୁ ଉତ୍ତମକର
 କେବଳ ମା ୮ ଇ-ବର ଅଛି । ମନିଷ୍ୟଠାରୁ ଉତ୍ତମକର
 ସେମା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମକରଠାରୁ ସମାନ କର ଅଛି । —କା-
 ହୁଁକ ?

ଘାଟ ୨ ଅଧିକରେ ଉତ୍ତମକର ଶାନ୍ତି କରାଣୀ କାଳକ
 କରଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକର ୮୦୦୦ ଇ-ବର ପଦକାର ମତ୍ର
 ପଦାପଦକାର ଉତ୍ତମା ଏକକର୍ମକର କଳୋକରୁ ବରୁ ଅଛି
 କୁଚିତା ଉତ୍ତମ ହୋପ କରି ନାହିଁ ।

ଠାରୁ ନିରାକାରୀ ହେଉ ଦେଖି ସେମାନାରେ ନିରାକ
 ପଦାକର କର ସେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷାର ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ହେଉ ନିରାକାରୀରେ ଯୋ ୧୦୦୦୦ ଓ ପଦକ କର୍ମକ
 ହୋଇ ଅଛି ।

ସାଧୁସୁଧ-ସମ୍ବାଦ ।

ଅନୁମୋଦନର କଳକରରେ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶ ଶେଷ
 ଗ୍ରାମନ ନିକଟରୁ ପଦକର ଶା ଏକକର ମଧ୍ୟରେ ସକାଳ-
 ଠାରୁ ପ୍ରକାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ମତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ପିତୃପ୍ରକାର ଅକାର ଚଳାନ୍ତ ପ୍ରକା
 ହେଉ । ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ କର ନାହିଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ୩୫ ଏକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅନୁମୋଦନ ପଦ, ଏକିତ ହେମା ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛି ।
 କଳକର ନିରାକାରୀ ହେଉ ।
 ଶୋପ ପ୍ରକାଶ ପଦକରୁ ଗ୍ରାମନ ନିରାକ ମତ୍ର
 କଳକର କଳାକର କଳକର କର ପଦକା ପ୍ରକାଶ କଳା

ସେଇ ଦିନକୁ କଳକର ଅର୍ଥୀ ଏହି ପାଠ୍ୟର ଓ ପାଠ୍ୟର
 କୁଚିତାକର ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକାଶ କଳକର ପଦ ଉତ୍ତମକୁ ପ୍ରକାଶ
 ହେଉ ଏକାକରକର କଳ ହୋଇ ଶାନ୍ତିକ । ଶେଷ
 ଶାନ୍ତିକରେ ଅନୁମୋଦନ ପଦେ ମତ୍ର ଅନୁମୋଦନ କୁଚିତା ସେହି
 ଶାନ୍ତିକରେ ମତ୍ର ଶୋକପାଦର ଚଳା ଉତ୍ତମ ହେବ ଏହା
 କର ଚାହିଁ ସେ । ନିରାକାରୀ ଯେ କେତେକେରେ ବାହା
 ଅନୁମୋଦନ କ ଏକାକାର ପାଠ୍ୟ କୋଲପାଦ ନ
 ଘାରେ ।

ଏକ ସୁରକ୍ଷାରଠାରୁ ଏ ଅଧିକରେ ମେଘ କର୍ମା ହେଉ
 ଅକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ଗ୍ରାମ ଶାନ୍ତିକ ଓ କୁଚିତାକର
 ଉତ୍ତମକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ଉକ୍ତ ପଦ ସକାଳ ପଦକର ପଦ-
 କାର୍ଯ୍ୟ କର ଆସ । ଏକକର ଉତ୍ତମରେ ଅନୁମୋଦନ ପଦ-
 ମତ୍ର କର ଚଳା ପଦ ଅଧିକ କୁଚିତାରେ କଳକର ଅଛି ।
 ଗ୍ରାମକୋଲକର କୋଲକରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ମତ୍ରକର ପଦ
 କଳକର ପ୍ରକାଶ ଯା ୧୧ ଉତ୍ତମଠାରୁ କୁଚିତା ସମାପନକ
 କରୁଅଛି । ଉତ୍ତମକାର କଳକର ପଦାକର ଏ ସମୟରେ ଅନେକ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧୁସୁଧକାରେ ସୁର ଗାନ୍ଧିକର ।

କୋଲକାରୀ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକକରରେ କେତେକ କଳ ଉତ୍ତମର ଉତ୍ତମ ପଦକର
 ପଦକୋଲକର କୁଚିତା କର ଉତ୍ତମର ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ
 କୁଚିତା ହୋଇ ଶାନ୍ତିକ । କୁଚିତାକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ପ୍ରକାଶ
 ପାଦ ନାହିଁ ।

ଏକ ମତ୍ରାକରେ କେତେକ କଳ କୋଲକ କୁଚିତାକର
 ଅଧିକରେ ଦକ୍ଷିଣ ସକାଳ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ।

ଏକକର ଏଠା ଗ୍ରାମକୁ ଉତ୍ତମର କଳକର କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ଶାନ୍ତିକ । ଏଠାକାର ସା କୁ ଅଧିକର ଶା କାରୁ
 ଗ୍ରାମକୋଲକର ଅନୁମୋଦନ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ଓ
 ଅନେକ କୋଲକାର କାର୍ଯ୍ୟ ମାନେ ସକାଳରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇ
 ସେଇ । କୁଚିତାକର ଅଧିକ କୁଚିତା ହେଉ ସୁରକ୍ଷାର ହୋଇପା-
 ବାର ହେଉ ଅଧିକକର ମୋକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । କର୍ମକର
 କର ସେକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତମର ପ୍ରକାଶକରୁ ଅଧିକରେ କେତେକ
 ଅଧିକ କୋଲକ କର୍ମକରଠାରୁ କଳକାର ଗ୍ରାମ ହୋଇପା-
 ଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁଚିତା ମତ୍ରକରୁ କଳକାର ପଦେ
 କୁଚିତାକର ହେଉ । ଅନେକ କଳକର ଯେ କଳକାର କାରୁ
 କୁଚିତାକର ମର୍ମକର ଏ ଉତ୍ତମରେ ସୁରକ୍ଷାର ସୁରୁତ୍ତମ କଳକର
 ମତ୍ରାକର କେତେକ କଳକର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

ଏକ କଳକାର ଗ୍ରାମକୋଲକର କଳକର କଳକର
 ଠାରୁ କାରୁ କେତେକ କଳ ଅଧିକର ସମୟରେ କୁଚି
 କୋଲକର କର ଶାନ୍ତିକ ଏକକୋଲକର ଚଳା ଉତ୍ତମରେ
 ସମୟକର କର୍ମକର କୋଲକରୁ ପଦକର କେତେକ
 ଅଧିକ କୋଲକର । କୁଚିତାକର ଏକକର ସୁରକ୍ଷାର ମତ୍ର
 ହେଉ ଓ କୁଚିତାକର ଶା ଅକାର ପାଦଲେ । ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଏକକର ସେକ୍ଷରୁ ସକାଳ ସମୟରେ ଗ୍ରାମକୋଲକର ।
 କେତେକ କୁଚିତାକର ।

ଏକକର ଏକକର କେତେକ କର୍ମକାର ଚଳାକର ସାକା ମଧ୍ୟ
 ରେ ସୁରୁକ୍ଷାରରେ ପଦକ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଧ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକ ଠା ୨ ଉତ୍ତମ ମତ୍ରକାର ଉତ୍ତମକର ସକାଳା ପ୍ରକା-
 ଶ୍ୟ ସକାଳ ହୋଇପାଦ ଅଛି । ମତ୍ର କର୍ମକର ମତ୍ର
 କୁଚିତାକର ପ୍ରାପ୍ତ ପାଠ୍ୟ ସମୟରେ ସୁରକ୍ଷାର ଅନୁମୋଦନ

ଏକେ ନିରାକାରୀକର ପଦ ମଧ୍ୟରେ ଶୋଭାକର କୁଚିତା
 ହେଉ ଏକ ସକାଳ ପ୍ରକାଶ କେତେକ କେତେକ କୋଲକ
 ସିଦ୍ଧାକୁ କର୍ମକାରୀ ଏକ ସାଧାରଣକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା
 ହୋଇଅଛି । କୁଚିତା ପ୍ରାପ୍ତ ଏକାକାର ସମୟରେ ଠାରୁ ମତ୍ର
 ଅନୁମୋଦନ ପିତୃକରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଅଛି । କୁଚିତାକର
 ପ୍ରକାଶ ଦିଏ ଶେଷ ହେଉ ଏକ ପଦକ ହୋଇ ଏକାକାର
 ଅନୁମୋଦନ ହେଉ ହୋଇ ଗାନ୍ଧି ।
 ଏକକର ଗ୍ରାମକୋଲକର କାର୍ଯ୍ୟକର ଉତ୍ତମ । ଏକ-
 କାରୁ ଉତ୍ତମ ଅନୁମୋଦନ ସୁରକ୍ଷାର ଉତ୍ତମରେ କେତେକ
 ଅଧିକ ହୋଇ ନ ହେଉ । ଏହି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ କଳକାର
 ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ହୋଇଅଛି ।

କଳକର ଗ୍ରାମ ଉତ୍ତମ ଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ଅଧିକ ଗ୍ରାମ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ଏକକର ସୁରୁକ୍ଷାର ଏକକର ମତ୍ର ମତ୍ରାକର ପଦକୋ-
 ଲକର ହୋଇଅଛି ଏକ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ଗ୍ରାମକୋଲକର ପାଶ
 କୁଚିତାକର ଶା ସୁରକ୍ଷାର ଗ୍ରାମ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ମତ୍ରାକର ଠା ୧୧ ଉତ୍ତମଠାରୁ କଳା
 ହୋଇ ଦେଖିମାତ୍ର ପଦେ କଳକର ଠା ୨୨ ଉତ୍ତମରେ
 କୋଲକ ।

ଗ୍ରାମ ପ୍ରକାଶକର ପଦକ ଠା ୧୫ ସମୟରେ ସୁରକ୍ଷାର
 ପଦକର ଅଧିକା କୋଲକରେ କେତେକ କେତେକ କୁଚିତା
 ପ୍ରକାଶ କର କୋଲକରୁ କାର ଗ୍ରାମକୋଲକର ପଦକର
 କର ଶକ୍ତି ଉତ୍ତମରେ କୁଚିତାକର ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକରେ ଉଦ୍ଦେ-
 ମକର ଅଧିକ ହେଉ ଗ୍ରାମ ମତ୍ରାକର ଅଧିକ ଏକ କୁଚିତା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକରେ ପଦାକର କରୁଅଛି । କୋଲକର ଅଧିକାକର
 କର୍ମକର କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକରେ ଶାନ୍ତି କୁଚିତାକର କୋଲକ
 ଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କେତେକକରୁ କୋଲକ କୋଲକ-
 କରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ନାହିଁ । କେତେକ କେତେକ ମତ୍ରାକର ଅଧିକ-
 କାର ଶାନ୍ତି ଅଛି । କୁଚିତା କୋଲକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅଧିକ ମ
 କେତେକ ସକାଳ ନାହିଁ । କୋଲକରୁ କୋଲକର କେତେକ
 କର ହେଉ ।

କଳକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ପ୍ରକାଶ କର୍ମକର କାର୍ଯ୍ୟକର ଉଦ୍ଦେ-
 ମାତ୍ର ଠା ୧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କରୁଅଛି ଏକ ପଦକର
 ଠା ୧୦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କର୍ମକର ପ୍ରକାଶକର
 ହେଉ ମତ୍ରାକରେ ପଦକ ହେଉ ଅଧିକକର କରୁଅଛି । ଏ-
 କୁଚିତା ଠା ୧୧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କାରୁକର କର୍ମକର କୁଚିତା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କାରୁକର କ କୋଲକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର
 ଗ୍ରାମ କୁଚିତାକର । ମତ୍ରାକର କୁଚିତାକର ଅଧିକକର ପ୍ରକାଶ
 କୁଚିତା କର ଅଧିକକର କର୍ମକର ।

ଏ ମତ୍ରାକରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କୁଚିତା ଏକ କାର ହୋଇ-
 ପଦ । ମତ୍ରାକର ଗ୍ରାମକୋଲକର ମଧ୍ୟ କର୍ମ ହୋଇଅଛି । କୁଚି
 ଅନୁମୋଦନକୁ କର୍ମକର ହେବାକୁ ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ
 କୁଚିତା ହୋଇ ପାଦ ନାହିଁ ।

କୋଲକାରୀ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକକର ସେ ଅନୁମୋଦନର କୁଚିତା ମାଳାକର ସକା
 ମତ୍ରାକରୁ ପ୍ରକାଶ କର୍ମକର ଓ କେତେକ ଅନୁମୋଦନକୁ
 ଏକ କୁଚିତାକର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ମତ୍ରାକରୁ ପଦକ
 ଠା ୫ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ମତ୍ରାକରୋକର ମାତ୍ରା ଏକ ମତ୍ରାକର
 କାରୁ କଳକାର ସିଦ୍ଧାକର ସମୟରେ ସୁରକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେ-
 କର୍ମକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କର ଅଛି । ଏକକର ପ୍ରକାଶକର କୁଚି-
 ଦେକ ଓ କେତେକ କେତେକ କୁଚିତା ପଦାକର ଦେଖା ନାହିଁ ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର କୁଚିତାକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ମତ୍ରା ଶାନ୍ତିକରେ
 କୁଚିତାକର ହୋଇ ପାଦ ଅଛି । କୁଚିତା ଏକାକର
 କୁଚିତାକର କର କ ହେଉ । ମାତ୍ର ୧୦୦୦ ହୋଇଅଛି ।

କର ଅଥବା କଟକ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ନିକଟୀ
ମହାନର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାଷଣୀକ ଠିକ-
ଣାରେ ମେଦଠାକୁ ଅର୍ଥସାହାୟ୍ୟ ପଠାଇବେ
ମୁଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବି ଇତ୍ୟ ।

୩୦/୧/୧୫ } ନିଦେଶନ
କଟକ } ବାବାଜୀ ଅଜ୍ଞାତାଅପଲକାସମ୍ପାମ୍ନୀ

NOTICE.

Wanted a Supervisor on a salary of
Rs 50 and fixed travelling a llowance
Rs. 30 per month for the Angul pro-
vincial works. None need apply who
is not qualified under rule laid down
in Bengal Government notification
dated the 18th February 1892. Pre-
ference will be given to a passed Over-
scoer of the Shibpur C. E. College.
The applications must accompany rid-
ing and health certificates and will be
received by the undersigned up to 1st
July 1895.

Bankim Chandra Majumdar
Engineer,
Via—Cuttack,
Orissa.

NOTICE.

The scholarships mentioned be-
low under the control of the
Cuttack District Board are va-
cant. The candidates are request-
ed to apply before the 25th in-
stant in a form shewing the fol-
lowing particulars.

1. Name of candidate,
2. Name of his father and his
ather's occupation.
3. Residence temporary and per-
manent. If the candidate be domi-
ciled in Orissa, for how many ge-
nerations he has been domiciled.
4. What examination the candi-
date has passed and the division
in which he has passed.
5. The name of the school and
the class of the school in which
he is reading.
6. Certificate from respectable
persons about the circumstances
and character of the candidate.

7. Remarks giving other parti-
culars which the candidates may
wish to give.

VACANT SCHOLARSHIPS.

2. Mayo scholarships @ 10 each
per month.
- Talcher scholarship @ 7 "
3. Free studentships.

J. C. Chundra
V. Chairman

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ।
ନିଜର ଓ ଅନୁମତି ପାଇବାର
ପଦାଧିକାର—ପଦାଧିକାର—ପଦାଧିକାର ।

ଏହି ଶିକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବାଚକ, ପିତୃ,
ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଅନନ୍ତ ଓ ପରମାମତ୍ତର ଲାଭ୍ୟତ ସ-
କ୍ରମରେ ଶୁଭ ଓ ଅନୁମତି, ଅଜ୍ଞାତ, ବୋଷ-
କକ, ଅନୁପିତ ଉତ୍ତର ଲାଭ୍ୟତ ସକ୍ରମରେ
ଉଦ୍ଧରଣ ବାସ୍ତବେଣ ଅପରାଧ ଅପରାଧ
ହୁଏ । ଏହା ଅନୁର ବିଶେଷତ୍ଵେ ପଦାଧିକ
ଶିକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ସେବକ କଲେ ସରପଞ୍ଚାୟତୀ
ଉପକାର ପାଇ ପାଇବେ ବିଶେଷ ଅତିମ-
ତ୍ତର ବିଶ୍ଵାସନ ଲେଖିବା ଉପସ୍ଥାପନ (ପଲ-
କ ପରିଚାୟକ) ଯେଉଁମାନେ ସରପଞ୍ଚାୟତୀ
ଦୋର ଜାଗାପକାର ଶିକ୍ଷ୍ୟାକର ବ୍ୟବସ୍ଥାର
କର ସ୍ଵୀକାର କରୁନାହିଁ ଉପକାର ପାଇ ଜାଗା
ସେମାନେ ଅନୁ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଲାଭ୍ୟତ ଶିକ୍ଷ୍ୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥାର କଲେ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟ ସୁଫଳ ପାଇବେ ଏହା
ଅନୁ ମୁକ୍ତିପତ୍ରରେ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁ । ସାଧ-
ରଣକୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥାର କର
ରୋଗରେ ହେଉନ୍ତୁ ।

ଏଥିର ପ୍ରକ ବିଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ନା
ମୋଟସର ପାଇଁ ଜାକମାସୁଲ ୫ ୦ ।

ଏହି ଶିକ୍ଷ୍ୟ କଟକର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋକାନ୍ତରେ ଓ ଅନୁକ୍ରମରେ ପ୍ରାପ୍ତହେବ
ଶିକ୍ଷ୍ୟାପତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଦାୟିତ୍ଵ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	}	କଟକ
ସହର କଟକ		
ବାବୁରାଧାରଣ		

ସରକାରଙ୍କ ଦୟାରେ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା, ଅପରପ୍ରାମମେଷ
ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାମମେଷପତ୍ରିକା ଲାଭ୍ୟତ, ଓଡ଼ିଆ
ଶାଠ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟାପାରୀ, ଓ ଅଟକର,

ଓଡ଼ିଆମେଷ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଵଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ବହୁ
ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିତିକ୍ରମାଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକା-
ନ୍ତରେ ବହୁ ବେତ୍ତପତ୍ର ସୁଲଭ ସ୍ଵଳ୍ପ ଓ
ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅନୁକ୍ରମରେ ପାଇପାରନ୍ତେ

ଘଡ଼ୀ ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ଜାମାପକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଉତ୍କଳ
ଘଡ଼ୀ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା
ଉତ୍କଳ ନିୟମରେ କରଣ କାରଣରଦ୍ଵାରା
ସୁଲଭ ବେତ୍ତପତ୍ର । ସାହାଜର ଦରଦାବ ଦେବ
ସେ ଏଠାରେ ଚଳୁ କଲେ ସମସ୍ତବସ୍ତୁ
ଜାଣିପାରିବେ ଏହାଛଡ଼ା ଦାରମନିୟାବାଜୀ
ମିତ୍ତକିଦେଲକାରୁ ଏବଂ ନିଗାସିଲକଳ ପ୍ରଭୃତି
ନିୟମ କରହେଉଥିବ ।

ଘଡ଼ୀର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାୟୀ ମରାମତୀରୁ ତୁର
କର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇଠି ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥାତ୍
ମରାମତି ବୋଷକୁ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସତ
କ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରକାଶରୁ ହୁଏ କରହେଉଥିବ ।

ପ୍ରବାସଥାଉଡ଼ ସମାଜାକାର ବାରିମର
ଦୋର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରବାସଥାଉଡ଼ ପ୍ରା-
କର ନିକଟରେ ପରତପ୍ତ ଦେବାକୁ ସମ୍ଭବ
ନୁହେ । ଏହିପରି କେତେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଶୁକ୍ରବୋ-
ତର ଦେବାକୁ ପ୍ରାକରକୁ ସରକ୍ କରହେଉ-
ଅଛି ଯେ, ସେମାନେ ଉପରଲେଖିତ ପ୍ରକାର
ଲେକକର କଥାରେ କରୁଲି ସୁବ୍ୟାପକେ ଘଡ଼ୀ
ସମାଜାକାରୁ ଖଠାଇଦେଇ ଶ୍ରୀ ରସୀକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କଲେ ପ୍ରକାଶକ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ସୁଦା ରୂପାର ନିକଟୀ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
ହୁଏ ।

୧୭/୫/୧୫	}	ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପୁରର ସ୍ଵ
କଟକପ୍ରିତିକ୍ରମାଗତ		

ଅପର କଟକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!

ଦୁହାଣ୍ଡୁଗୋଳ ।

ଦ୍ୱୟ ଅର୍ଥକ ସମ୍ଭାବ

ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ।

ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ

ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

NOTICE

THE

DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT AND AVAILABLE FOR SALE.

To be had of the Printing Company Cuttack.

Price four annas.

ଦୂତାକ୍ଷୀ ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶନ କରୁଥିବା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ବୋକାଳରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP ! SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools,

JUST TO HAND.

To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେଜସ୍କୁଲ ସ୍କୁଲ ଓ ହାଇସ୍କୁଲ ଆଇସ୍କୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକମାନ ନୂତନ ଅମଦାନ ହୋଇ ଆସିଅଛି ।

ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି କଟକ ବର୍ଦ୍ଧାବାବାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ବୋକାଳରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!

ଦାଣ୍ଡିଆରାଜ ରସାମୃତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଅଣା

ବରଦାସର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଟଙ୍କା ମୋଗସରାଜମନ୍ତ୍ରୀ ଜାଗମୋହନ ୫୦

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।

ଜଗନ୍ନାଥବାସକ ଦଳପତି, ଯେଉଁ ଏକାଦଶ-ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପାଖାପାଖିରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳସମିତୀର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଭାକର ଦୋଇ ଅବସ୍ଥାରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର ନୂତନସଂସ୍କରଣ ବାହାରିଅଛି । ଯେଉଁ ପୁରାଣିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନେକ ଧଳା ଚାଦା ସଂଶୋଧନ ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅକ୍ଷର ଏକ ପ୍ରତି ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାୟମରେ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ ସଂଶୋଧନ ଦୋଇଅଛି । ଅର୍ଥ ଶବ୍ଦଦେବତାଠାରୁ ରାଜମାନେ ଦେବମାନଙ୍କରେ, ପଦ୍ମଶ୍ରୀର ମହା-ଶକ୍ତି ଶକ୍ତିଗୋଳରେ ଲାଭକର ଶବ୍ଦର ବିବରଣୀ ଜଗନ୍ନାଥର ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯାଦବପୁତ୍ରରେ ଶରଦତ ଦରଦା ଓ ଦେବଦାସୀରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣଙ୍କର ବିବରଣୀ ବିବରଣୀ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ପ୍ରମାଣ ଦୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଅଣା ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଏ ସଂସ୍କରଣର ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ ପୁସ୍ତକର ଅତିସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଅଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ ! ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକମାତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ । ସଙ୍ଗୀତ ସତ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଖନ୍ତୁ । ଅତି ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଅଣା । ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ହିନ୍ଦ, ଗେମନା, ଟପା, ଦେଶପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ-ସୁନ୍ଦର ଅତିସୁନ୍ଦର ଓଡ଼ିଶା, ହିନ୍ଦ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବଲପୁରମାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତପ୍ରିୟ ଲୋକ ନିତନ୍ତେ ଅବଲମ୍ବିତ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପାଖାପାଖିରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକ ମୁଖ୍ୟତଃ କଟକରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କବି ଜଗି ବିଭବିତ

ସତ୍ୟବାଦପୁସ୍ତକାଳୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଏକଅଣା ପଦ୍ମନେତ୍ର ପାଠ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ମଦ୍ୟାଜି ନିଗମାନ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଏକଅଣା ସୁରସର୍ବର ପାଠ ମୂଲ୍ୟ ୫୦

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପାଖାପାଖିରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଅନ୍ୟାନ୍ୟପାଠ୍ୟମାନ ସବୁ ସହ

BISHAHARI.

ବିଷହରୀ ।

ହୃଦାଗୀ ହୃଦ ନାହିଁ ।

ଭାଗ୍ୟର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବ୍ୟାପ ମହାପୁତ୍ରର ଜନ୍ମପତ୍ର ଓ ଗାନ୍ଧାରୀଦେବୀର ଅନ୍ୟତମକୌ-ଷ୍ଠ୍ୟ ସେବକ କର । ଏକାଦ୍ୱାର ମକଳ ପ୍ରକାର ପାଠକ ଓ ଉପଦେଶଜନନୀମାନଙ୍କ ୧୫ ନେ ଓ ପ୍ରମେଦ ୨୫ ନେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଅ-ଇ । ଏଥିରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଅଭେଦ୍ୟ ଦେଉଅଛି, ଏହା ଦେବୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣୁ ବ୍ୟାପୁକର ପ୍ରକୃତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାବ୍ଦକର୍ତ୍ତା । ପାଠ ବାହାର କଲେ ବଜାରେ ୫ଟା ସୁରପାକ ଦେଉଁ । ମୂଲ୍ୟ—ସେବକାଠିଶ୍ରୀର ୫୦ ଟଙ୍କା, ଲେଖନୀର ୫୦ ଟଙ୍କା, ଲକ୍ଷ୍ମଣର ୫୦ ଟଙ୍କା, ଶ୍ୟାଂ ଓ ଜାକ ୫୦ । ଏକଅଣା ପ୍ରତି ସହଜ ଉପକ୍ରମ ଯା ଯା ଯୋଗୁରେ ପଠାଯିବ ।

ପ୍ରଧାନ ବସୋଦ୍ଧ ମେଘାର୍ଣ ବହୁକୃଷ୍ଣ ପାଠ ଏବଂ ଦୋଂ, ଶୋଂ, ଶୋଂ, ତନାଦକାର ବରଦୋଂ ବହୁକର ଏକେତ୍ର । ଦାଦ ଏବଂ, ଏବଂ, ନାୟକ ଲକ୍ଷ୍ମଣର ମେତଦକର । କଟକ ଓଡ଼ିଶା

ଉତ୍କଳସମିତୀର ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନାଳୟରେ ଉତ୍କଳସମିତୀର ମୁଖ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ସତ୍ୟା ।— ପ୍ରଥମପତ୍ର ପଦାବଳୀ ଖାତାପତ୍ର ୫୦ ଏକଅଣା ଅଧ୍ୟୟନପୁସ୍ତକ ୫୦ ଏକଅଣା ହିନ୍ଦ ଏବଂ ପ୍ରମୁକ୍ତ ୫୦ ଏକଅଣା ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଷୟରେ ସେତେ ମୁକ୍ତ ଦେଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶକ୍ତି ୫୦ ଏକଅଣା ଦେବ ଶାନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟପତ୍ର ସତ୍ୟବାଦ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରର ଦେବୀ ଓ ଦୁଇପତ୍ର ସତ୍ୟବାଦଦେବ । ଅର୍ଥକ ବକର ସତ୍ୟବାଦ ସୁନ୍ଦର ବନୋଦ୍ଧ ଦୋଇପାଠକ । ବଜାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶନରେ ପଠାଇ-ବାକୁ ଦେବ । ଏହି ଉତ୍କଳସମିତୀର ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନାଳୟରେ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶନ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

୩୫୫୦

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୩୫
୧୨୫ ଖଣି

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୫ ମସିହା । ପୃ. ୩ ଓ ୪ ଅଗାଧ ସହ ୧୯୩୫ ସାଲ ପତ୍ରିକା ।

ଅମ୍ଭେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦
ପତ୍ରିକାଦେୟ ୫୭

ସମ୍ବଲପୁର ହିତୈଷିଣୀରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍କଳର ଉଚ୍ଚତମ ଓ ଉତ୍ତମତା ରାଜା ଏକଲକ୍ଷ ଧର୍ମାର ଜମିନ ଦେଇ ଅପଣା ଗଠକୁ ଯିବାର ଅନୁମତି ପାଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସପ୍ତଦଶା ଚାନ୍ଦା ବ୍ୟାପ କରି ନାହାନ୍ତି । ବା-ସ୍ତବରେ ସେହି ଜଳଭବ ମିଥ୍ୟା ଅଟେ ।

ସମ୍ବଲପୁରର ଗଣା ପରବର୍ତ୍ତନ ହରୁକରେ ଉତ୍କଳସମ୍ବନ୍ଧ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେଜିରଲ ବାବୁଙ୍କୁ ନିକଟକୁ ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠା ଯାଇ ଅଛି ତହିଁର ପ୍ରକଳପ ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଏହା ଅନେକ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କରୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ ସମ୍ପାଦିତ ହେଉଅ-ସମ୍ପାଦିତ ହେବାକୁ ବାଧା ଦେଲା ।

ଉତ୍କଳ ସ୍ୱଳ ଗେଣ ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ଦେବାର ବୋଲିପାଇ ନ ପା-
। ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜ ସେବାକ ଉପରେ ଗୁରୁ ହେବାର ଓ ତାହା ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ବୈଦ୍ୟମାନେ ଏଣେ ତେଣେ ଧାଉଡ଼ି ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଅସ୍ପଷ୍ଟ । ଗାଦାଡ଼ିଆମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସମ୍ଭବ ସ୍ୱଳରେ ଇଂରାଜ ସେବାକୁ ଧାର-
ଦେ ନାହିଁ । ଏସ୍ତଥାରେ ମୋଦନ ଗାଦରେ ଦୁଇବର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବାବାସୁରର ଦାବୀନମେଖରେ ଜଣେ ପ-
ଗାଣାଶିଳା କୁଳି ମୁଣ୍ଡରେ ଅଧାରପାଇ ମର-
ଗଲା । ସେ ଘରେ ଉତ୍କଳର ଗୋଟି ସିଂହା
ଥିଲେ । ସୁଇସ ଚକ୍ରକୁ ଜଗିଥିଲ । ଦୁଇଦଳ
ଉତ୍କଳ ସେହି ଜଳଜଣ ସିଂହା ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ-
ଜଳ କୁଳି ଶୁଭେ ସୁବାସହତ ସଦାଗାତ
କରିବାରୁ ଗାଦାର ମୃତ୍ୟୁ ଦେବାର ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୂର୍ବକ
ସ୍ୱୀକାର ହେଉ ଅଭୁବମର୍ପଣ ନଲା । ବିପ୍ଳବରେ
ଏ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ସଥାସମ୍ପଦରେ ଜଣାଯିବ । ଯାହା
ଦେଉ ଏ ଗୋଟି ବାଲ ସୁରୁଷ ଅଟେ ।

ବିଲଭ ପାଇଲମେଖ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତରରେ ଗୁରୁଜୟ ସେକେଟସ୍ କହି ଅଛନ୍ତି
ଏ ଦେବନ ଇଂରାଜ ପ୍ରକଳପକୁ ରକ୍ଷା କରିବା
ନିମନ୍ତେ ଉତ୍କଳ ଅଭିଧାନ ଦୋଇଥିଲା । ଏ-
ଅନ୍ତୁ ସେ ବାର୍ଯ୍ୟ ବହୁଦଳ ଦେଲ ସିଦ୍ଧି ଦୋ-
ଇଥିବା ପ୍ରକଳପେ ଇଂରାଜ ସେବା ଉତ୍କଳରୁ
ଫେର ନ ଅସିବାର କାରଣ କି ? ସମ୍ପ୍ରତି
ଅନେକଙ୍କର ଦାବୀ ସେ ଇଂରାଜ ଉତ୍କଳକୁ
ସେମନ୍ତ ଗୁରୁଦେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନେକ ପ୍ରକଳପ
ଇଂରାଜଙ୍କ ମତ ଏହି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମେଖ
ଉତ୍କଳ ଜଳ ଅଧିକାର କଲେ ମଜୁରୀ ଲାଭ
ଦେବ ନାହିଁ ସେ ଗୁରୁଜୟ ନେତୃ ଅସିବା
କୁଳ ଏନ ଏକାହିଁ ସମ୍ଭବମର୍ପଣ ଅଟେ ।

ମେଘ ବରାସାଦ ପଞ୍ଚାଶ ମଦୁରୁମାର ସର୍ବ-
ଦାସ ବର୍ମସ୍ୱରା ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଓଡ଼ିଶା
ଉପକୂଳରେ ବୁଝି ଓ ତୋଫାନ ଦେବାର
ଅନୁମାନ କରି ଭାରସମାଦହାବ ତଥା ହାତମ-
ମାତକୁ ସାବଧାନ କରିଦେଇ ଥିଲେ । ସୌମ୍ୟମ-
ତ୍ତମେ ଏ ନଗରରେ ତୋଫାନ ହୋଇ କାହିଁ
ଦେବନ ଗତ ରୂପବାର ପ୍ରଭୁର ବୁଝି ହୋଇ
ଥିଲା । ଗତ ସୋମବାରଠାରୁ ବୃଧବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମୋଘସଲର ପ୍ରାୟ ସକଳ ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରଭୁ
ବୁଝି ହୋଇ ଜଳର ଅଳ୍ପ ପୁର ପାଇଅଛି
ଏବଂ ମୈତ୍ରମୀ ବୁଝି ବାଲ ଶୁଭମତ ଉତ୍କଳ
ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ତୋଫାନ
ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣା ପାଇ ନାହିଁ ।

ସଲଲ ସରକାର ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ବଳରେ
ବିଲଭ ପରଲମେଖକୁ ପଠାଯିବା ଏକ ଦର-
ଖାସ୍ତରେ ପଞ୍ଚାଦ ଅନୁଗତ ଗୁରୁଜୟ ଜଳ
ବୋଇତର ଅଧାନସ୍ତ ହେତୁ ଶିକ୍ଷକ ସଂଗ୍ରହ
କରୁଥିଲେ ବୋଲି ସେଠା ଡେପୁଟି କମିସନର
ମହମଦ ଅଫଜଲଖାନ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ
ଜଣମାନା କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବାଜୀର
ଏହି ବିଷୟ ପାଇଲମେଖ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରକାଶ ଦ-
ରବାରୁ ଉତ୍କଳ ସେକେଟସ୍ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫାଉଲର
ସାହେବ ଏଥିର ଜିଦକୁ କରବେ ବୋଲି କହି
ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳରୁ ଅଲ ଏବସମ୍ଭବ ସେକ

ଜଣାଦିରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏପ୍ରକାର ଦରମାପ୍ରଦେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରାଯାଇଛି କି ନା ଜଣାପୁରୁଣେ ଜଣାଯିବ ।

କଲକତାର ବିଶାଳ ବାରିଷ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜି.ଏ.ଏ.ସି. ସି. ବାନାର୍ଜୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଲ୍ଲଭରେ ଅଛନ୍ତି । ଲଣ୍ଡନ ନଗରର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟରେ ନଗରପୁରୁଷର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଧାନ ଲେକାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକୃଷ୍ଟ ଦେବା ସଦା ସେ ବାନାର୍ଜୀ ମହାଶୟକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ପାତ୍ରର ଦେବା ଦେଉଳେ ନାସ କଲେ । ବଲ୍ଲଭ ଶାରଳାପେୟର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭାର ଅସ୍ତିତ୍ୱା ଦେଖି ଅବା ବାନାର୍ଜୀ ମହାଶୟ ସେଠାରେ ପ୍ରାଣ ସମ୍ଭାର ଦେଖାକୁ ବଳତ ହୋଇଥିବେ । ଏକବଳ ଲେକ ସେ ତାହାକୁ ଶାରଳାପେୟ ଶରୀର ସହ୍ୟ ପଦର ଯୋଗ୍ୟ ଭବେତଳା କଲେ ଏହା ଯେମନ୍ତ ଗାଡ଼ାକର ତେମନ୍ତ ଭରତକାରିକର ଗୌରବର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

ଅମିରୁମାରିକ ବସାପର ନମନ୍ତେ ଲଣ୍ଡନ ନଗରରେ ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ ଭାଗ ହୋଇଅଛୁ କହୁଛୁ ଭାଗ ଏକ ସପ୍ତାହକୁ ଏକ ଦୃଶ୍ୟର ପାଲୁ-ଶ୍ରୀ ଲେଖାଏଁ ଶୀର୍ଷ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏକପାଲୁଶ୍ରୀର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦର ୫ ୮୮୯ କା । ପ୍ରମାଦରେ ଏକ ମାସର ପର ଭାଗ ପ୍ରାୟ ୨୫ ଦୃଶ୍ୟର ଟଙ୍କା ଦେବା କ୍ରମର ମହୋଦୟଙ୍କର ଏକାଦଶ ଲୁଗାରେ ଏକେଶରତା ନାଚୁକାରୁ ବଲ୍ଲଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବା ଅଧିକା ଏକ ନାନାପ୍ରାଣ କ୍ରମର ଭାଗ ତାର ପାତ୍ରପୁ ଏକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ ସମସ୍ତ ଶରଣ ନ୍ୟୁନପକ୍ଷେ ୦୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଲକ୍ଷା ଦେବ ନାହିଁ ସେଦେବ କ୍ରମର ମହୋଦୟ ଅଭାସି ସେଦେବୁ-ମ୍ଭର ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମର କରକାର ଅନୁମତି ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏକଦା ଅବଶ୍ୟ ଭାରତ ସ୍ୱରାଜ୍ୟରୁ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ ଦେଇ ସମାପ୍ତ ଅସିଥିଲ ସେ କାରୁକର ଅମିର ଉପସ୍ଥାନକୁ ଗାନ୍ଧୀୟ ପ୍ରକାର ପଦକ ପ୍ରତ୍ୟୋଗର ସମ୍ମାନ ସହର ଅପଣା କରନ୍ତରେ ରାଜିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକି ପ୍ରତି ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଦରକା ବାରିଶ ବରତ ବକର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ-କ ନିକଟକୁ ପଦ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଅପରାଜ-ମାନେ ସେପରି ସ୍ୱକାର ଶ୍ରୀୟ ଉଚ୍ଚରେ ଅନ-

ରକର ବ୍ୟବହାର ବରତ କରାଯାଉ କି ଥିଲ ମାତ୍ର ଏସମୟରେ ତାର ସମାପ୍ତ ଅସିଥିଲ କି ଅମିର ମହୋଦୟ ଉପସ୍ଥାନକୁ ଅପଣା ତେ-ଲଖାଲରେ ବଦଳ କରି ଉଚ୍ଚ ଉପସ୍ଥାନ ଏବଂ ସେହି କାର ସମାପ୍ତରେ ଲେଖା ଅଛୁ କି ଅମିର ଉଚ୍ଚ ଅ ବକର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦଙ୍କ ଭଳା ଅନୁରୋଧ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟରେ ଏହା କରାଅଛନ୍ତି । ଉପସ୍ଥାନ କି ଅପସ୍ଥାନ କଲେ ସେ ଅମିରଙ୍କ ମଳ ହୋଇ ଏପରି ବଦଳ ଗଲ କହି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅରମେଳଣ ପ୍ରଦେ-ଶର ଶ୍ରୀକ୍ଷାଅର ପ୍ରକାଶ ଅପ୍ୟାୟର ନିବାସିଣା-ର୍ଥେ ରୁଷ, ଫରାସୀ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ଯୋଗ ଦୋଧ ଅରମେଳଣ ପ୍ରଦେଶର ଶାସକ ସମ୍ପ-କରେ ଦେଖେ ସୁତରାପ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୁ-ରସ୍ୱରଜକ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଭୁବନ-ଶ୍ୱର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରମତ ବରଦାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବହୁ-ଶକ୍ତିର ସେ ଉଚ୍ଚପୋଷାୟ କୌଣସି ସରକାରୀ କୌଣସିପ୍ରକାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ କରବା କମ୍ୟା ସୁସ୍ଥାବକାର୍ଯ୍ୟରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ବଦ-ଧେଷ ଦେବେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ରୁଷ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱରାଜ୍ୟମାନେ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାକି ତ୍ୟାଗାନ୍ତ ନାହିଁ । ଏସ୍ଥାନର ସେମାନଙ୍କ ରାଜସ୍ୱମାନ ଭୁବନ ସମ୍ପାଦକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଇ ପଡ଼ି । କି ଅର୍ଥ ବଢ଼ିବ କି ବହୁ ପାରେ ?

ଜାପାନ ସହର ଯୁକ ଏବଂ ପରେ ସମ ଦେବାକୁ ଚାଲିବୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ସରକାରୀ ଦେବାକୁ ହୋଇଅଛି । ଏସ୍ଥାନର ଚାଳି ନିର୍-ସ୍ୱେଷ ଓ ଅମେଳକାରେ ଶୁଣ ଗୋଟି ବୁକ୍ଷ-ଲେ । ଭୁବନ ପ୍ରୋଃ କାମିକ ହୋଇ ଫରାସି ପ୍ରଭୃତି ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଅବଶ୍ୟାତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ ବୋଲି ଅଛନ୍ତି । ପୁଅ ବାରିଶ ଶରକର ନିରାକରା ଲେଖାଏଁ । ସାମ୍-ଦୁକ ମାସୁରର ସମସ୍ତ ଅପୁରୁ ଏହି ଗଣ ପଦ-ଆକ୍ଷ ଦେବ । ରୁଷ ତାହାକି ହୋଇ ବୁକ୍ଷ ବରଲ ଦେବାମାନ ଚାଲି ସହର ବହୁତା ଦୁକୀ-ବୁଲ କଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଜାପାନ ସକଳ ଏକ ଭୁବନ ସମ୍ପାଦ କହି ସୁସାଧନର ଦୁଇ ପ୍ରଧାନ ଦୂରର ମିତ୍ର ହୋଇ ବସିଲେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ଏଡେ ଧନ ହୋଇ, ଯାହା ଏ ସମୟ-ରେ ବହୁ ବର ପାଇଲେ ନାହିଁ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

ସରକାରୀୟେଟି ପିସ ବଲ୍ଲଭର ଅପୁ ବସେଧା ସମାଜର ଜଣେ ନେତା ଅଛନ୍ତି । ତାହାକି ପୁରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅରମାଳ ପିସ ସେ ସମାଜର ଜଣେ ସହ୍ୟ ଥିଲେ । ଅପୁ ବଲ୍ଲଭର ଜଣେ ସହ୍ୟ ନିୟୁକ୍ତ ହେଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କର୍ମ ସମାଜର ସହକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସର ସେ ଜଣୁକୁ ବୁଝି ପାରିଲେ ସେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ କହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅପୁ ବଲ୍ଲ-ଧୀରର ଅଛୁ କହୁ ଅପଣୁ କରକାର ବାଟି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ସେ ଉଚ୍ଚପୋଷ ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁପ ଅପଣାର ମତ ବଦଳାଇ ଅପୁ କର୍ମଚାରମାନ-କ ଉପୋଷ୍ଠରେ ଯୋଗ ଦେଇ ସ୍ୱାଗତ କଲେ ଏବଂ କହିଲ ବରୁକରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଲଲସକ ସାଦେବ ପେର୍ଲ ମନ୍ତ୍ରଣ୍ୟ ଲିପିକର କଲେ କ-ହିଲେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରକାରୁ ଅନୁ ରୁଷ ଦେଲେ ସ୍ୱା ତାହା କଲେ ନାହିଁ । ଅପୁ ବସେଧା ସ-ମାଜ ଲଥାକ ଗାଡ଼ାକି ଜଣେ ସହ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରକାର ବରଦାକୁ ପିସ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସା-ବରେ ଉପୁଷା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ତାହାକି ପିସା ଅପୁକର୍ମଚାର ଉପୋଷ୍ଠରେ ସଜୁଷୁ ନ ହୋଇ ଅବଧି ତହିଁ ବରୁକରେ ଗାନୋକଲ ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଇ ଅର୍ମରପିସ ସାଦେବକ ସୁଧାଳ ବରୁକ ପ୍ରଂସନ୍ନୟ ଅଟେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହର ବରଦ ସହର ପ୍ରକାଶ ଯେ ସୁଧାବ ତର ବହୁ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ତୁଳ୍ୟ ତର ବସ୍ତୁ ଦେଖି ହୋଇଅଛି ।
କଲକତା-ବେଳଟ ।

ଦେବୁଷା ମାଗବୁଷ ଓ ଦେବୁଷା କଲେବର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଚଳୁକର ଦେବୁଷା ବସ୍ତୁର ମି ସଡ଼, ଡି, କାରୁ-ମୟ ଦେବେତ ଗାଡ଼ାକ ହେଲେ ।

ବାଲେସରର ବନୋକର କର୍ମଚାର ମି-ଏସ୍. ଏଲ ମି-ଉକର ଚଳେନାବର ବସ୍ତୁର ମି ଡାକ୍ତ ହେଲେ ।

ବାଲେସର ଓ ତାହ ଚଳୁକି ଲୋକମାନ ଦେବୁଷାମାନ ପଦରେ ବହୁ ମାଗବୁଷ ମାନେ ସମାପତ ହେଲେ ।

ଅଭାସି ସରକାରରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ-ବଦଳ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପ ଦେଖେ ମିତ୍ରାକର୍ଣ୍ଣିକ ମହୋଦୟ । ସେହି-ପରି ବର୍ତ୍ତ ବରକେ ବର୍ତ୍ତ ଗାଡ଼ାକ ଏ ମହୋ-କାହାଣୀ ।

TO HIS EXCELLENCY THE RIGHT
HON'BLE VICTOR ALEXANDER
BRUCE, EARL OF ELGIN, P. C., G. M.
S. I., G. M. I. E. VICKROY AND
GOVERNOR GENERAL OF INDIA.

MAY IT PLEASE YOUR EXCELLENCY,

THE HUMBLE MEMORIAL OF THE
ORISSA ASSOCIATION

Most respectfully sheweth :—

That your Excellency's memorialists have read with regret and anxious concern a resolution of the Chief Commissioner of the Central Provinces, dated 15th January 1895, directing the abolition of Uriya as the court and official language of Sambalpur, and the introduction of Hindi in its place from the commencement of the next calendar year.

2. That some years ago, before education had made any progress in Orissa, and while the Bengalee element preponderated in the subordinate, executive and judicial, and even in the ministerial ranks of service to a greater extent than it is now, it was proposed to abolish Uriya; and the advocates of this proposal suggested the introduction of Bengalee as the court and official language of Orissa; but after it had been exposed long to the storm of controversy the Uriya language held its own, and its abolition was considered impolitic in the opinion of the European officials who had the administration of Orissa at the time. One of these officials, Mr. John Beames of the Civil Service, in referring to this controversy in his "Comparative grammar of the Modern Aryan languages of India", writes, "we are bound to fight tooth and nail against the Bengalee theory, "and, by upholding the speech of land folk and helping them to purify and improve it, "to render it impossible for interested persons to establish any barrier between the free intercourse of all classes of society."

3. That the printing press has since the date of the above controversy rescued from oblivion much of

what is valuable in Uriya literature, while the advance of education in recent years has contributed a fresh stock to it.

4. That during the above controversy not only the individuality of the Uriya language was established, but it was brought to public notice that the language retained the Sanskrit words for the names of things in daily household use, and preserved the Sanskrit like pronunciation of the alphabet. Uriya has also absorbed and assimilated a considerable number of words from the aboriginal languages in use among some of the hill tribes of Orissa, and among some of the tribes residing in certain parts of the Madras Presidency.

5. That the language of a race to be of any value must be an epitome of the principal events in the history of the race; hence a language which retains every thing ancient in it with a conservative tenacity while it adopts and assimilates every thing new, however foreign to its native genius, is superior to one which from want of a love of conservatism sacrifices ancient words and forms to a conventional abbreviation of vocabulary and pronunciation.

6. That while the Uriya language retains with jealousy ancient forms of the Aryan language it has shown itself capable of absorbing and assimilating non-aryan languages.

7. That since the abovementioned successful struggle of the Uriya language with Bengalee, the individuality of Uriya has been recognised by Bengalee residents of Orissa and the resolution of the Association to submit this memorial was cordially supported by its Bengalee members.

8. That Uriya continues to be the court and official language of Orissa, and the importance of maintaining it as such was also recognised the other day by the Madras Government, when that Government ruled that both Telegu and Uriya were to be the

court language in the District of Ganjam.

9. That your Excellency's memorialists have therefore learnt with surprise that the Government of Central Provinces has taken a different view of the importance of this language and has decided to abolish it in Sambalpur.

10. That it appears from the resolution of the Chief Commissioner that the object of the proposed measure is to facilitate transfers among the officials by unification of the court language in the several districts under his administration, as also to eradicate the local custom of "mohaprasad" which has proved an effectual barrier to the discovery and remedy of administrative evils.

11. That Your Excellency's memorialists beg respectfully to submit that in spite of there being three different court languages in the area under the administration of His Honor the Lieutenant Governor of Bengal, the work of administration has never demanded the measure proposed by the Chief Commissioner.

12. That your Excellency's memorialists beg to draw your Excellency's attention to para 4 of the Chief Commissioner's resolution from which it appears that that officer had received petitions from the people of Sambalpur protesting against the measure, and "*he largely sympathises with the sentimental feelings of the petitioners and admits that the measure will cause a general inconvenience*".

13. That as the resolution admits that the measure will entail inconvenience to the people affected by it, it is not necessary for your Excellency's memorialists to dwell at any length on that point.

14. That your memorialists observe with surprise that a measure entailing inconvenience on the people and opposed to their feelings should have been inaugurated with a view to punish "the formation of cliques and family connections" among officials.